

IKT. SZ.: KLIK031198003/05733-1/2024
ÜGYINTÉZŐ: BALÁZSNÉ VÁLYOGOS ANIKÓ
ÜGYINTÉZÉS HELYE, IDEJE: DEBRECEN, 2024. 08.30.

DEBRECENI FAZEKAS MIHÁLY GIMNÁZIUM

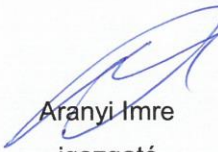

NEVELÉSI PROGRAM ÉS HELYI TANTERV

OM azonosító kód: 031198
Székhelye: Debrecen
Cím: 4024 Debrecen, Hatvan u. 44.
Telefon: (52)535-372, (52)413-758
Fax: (52)413-758
E-mail: fazekas.gimn@fazekas-debr.edu.hu

Hatálybalépés ideje: 2024. szeptember 1.

Aranyi Imre
igazgató

NYILATKOZAT TÖBBLETKÖTELEZETTSÉGRŐL

Alulírott Aranyi Imre a Debreceni Fazekas Mihály Gimnázium igazgatója nyilatkozom, hogy a KLIK031198003/05733-1/2024 iktatószámú „Nevelési Program és Helyi Tanterv” nem tartalmaz olyan rendelkezést, amelyből a fenntartóra többletkötelezettség hárul.

Debrecen, 2024. augusztus 30.

Aranyi Imre
igazgató

A Debreceni Fazekas Mihály Gimnázium nevelőtestülete, a gimnáziumban működő munkaközösségek a „Nevelési Program és Helyi Tanterv” –et a 2024. augusztus 30-án tartott gyűlésen véleményezte, az e napon tartott gyűlésen véglegesítette.

Debrecen, 2024. augusztus 30.

A nevelő testület nevében:

Duró Ferenc
munkaközösség-vezető

A Debreceni Fazekas Mihály Gimnázium „Nevelési Program és Helyi Tanterv” –ét a Szülők Tanácsa véleményezte, az abban foglaltakat támogatta.

Debrecen, 2024. augusztus 30.

Vámosiné Pacza Tünde
elnök

A Debreceni Fazekas Mihály Gimnázium „Nevelési Program és Helyi Tanterv” –ét a gimnázium Diákönkormányzata (DÖK) véleményezte, az abban foglaltakat támogatta.

Debrecen, 2024. augusztus 30.

Vámos Boglárka
elnök

DEBRECENI TANKERÜLETI KÖZPONT

Aranyi Imre

igazgató

részére

Iktatószám: TK/082/03804-2/2024

Ügyintéző: dr. Pinczés Tibor

Debreceni Fazekas Mihály Gimnázium

Debrecen

Hatvan utca 44.

4024

Tárgy: jóváhagyás

Tisztelt Igazgató Úr!

A nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény (a továbbiakban: Nkt.) 26. § (1) bekezdése szerint a nevelő és oktató munka az óvodában, az iskolában, a kollégiumban pedagógiai program szerint folyik. A pedagógiai programot az igazgató a nevelőtestület bevonásával készíti el és a fenntartó hagyja jóvá. A pedagógiai programot nyilvánosságra kell hozni.

Az Nkt. 83. § (2) bekezdés g) pontja a fenntartó kötelezettségeként határozza meg a köznevelési intézmény pedagógiai programjának jóváhagyását.

A fenti rendelkezésekből fakadó kötelezettségnek eleget téve a Debreceni Fazekas Mihály Gimnázium (OM azonosítója: 031198) klik031198003/05733-1/2024 iktatószámú, a Debreceni Tankerületi Központhoz benyújtott pedagógiai programját jóváhagyom.

Felhívom figyelmét, hogy az Nkt. 26. § (5) bekezdése értelmében az iskola pedagógiai programját vagy annak módosítását a jóváhagyást követő tanévtől felmenő rendszerben vezetheti be.

Debrecen, 2024. augusztus 30.

Tisztelettel:

Türk László
tankerületi igazgató

Székhely: 4026 Debrecen, Kálvin tér 11.

Telefón: 52/550-205

E-mail: debrecen@kk.gov.hu

TARTALOMJEGYZÉK

A „Fazekas” múltjáról	9
Nevelési Program	10
1. A Debreceni Fazekas Mihály Gimnáziumban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai	10
1.1. Önmeghatározás.....	10
1.2. Az iskola mai helyzete.....	11
1.2.1. Tárgyi adottságaink.....	11
1.2.2. Személyi feltételek.....	12
1.2.2.1. Az Iskola Vezetési Szerkezete	12
1.2.2.2. Tantestület.....	12
1.2.2.3. Tanulóink	13
1.3. Alapvető szakmai – pedagógiai elvek	13
1.4. Pedagógiai céljaink	15
1.5. Céljaink elérését szolgáló főbb feladataink	16
1.5.1. Fejlesztési területek	21
1.6. Kulcskompetenciák	28
1.6.1. A kulcskompetenciák fejlesztése	28
1.6.2. A kulcskompetenciák	29
1.6.2.1. Kommunikációs kompetenciák, anyanyelvi és idegen nyelvi.....	29
1.6.2.1.1. Anyanyelvi kompetencia.....	29
1.6.2.1.2. Idegen nyelvi kommunikáció	30
1.6.2.2. Matematikai és gondolkodási kompetencia	30
1.6.2.3. Természettudományos kompetencia.....	32
1.6.2.4. Digitális kompetencia.....	33
1.6.2.5. A hatékony, önálló tanulás.....	34
1.6.2.6. Személyes és társas kapcsolatok.....	35
1.6.2.7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói.....	36
1.6.2.8. Önkifejezés és kulturális tudatosság, illetve kreativitás, kreatív alkotás	37
2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok.....	38
3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok.....	39
3.1. Az Iskola egészségfejlesztési programja	39
4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok	42
4.1. A közösségfejlesztés szervezeti keretei.....	42

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai	43
5.1. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai	45
6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje	46
6.1. Sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás	47
6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység.....	47
6.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység	48
6.4. Gyermek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok.....	49
6.5. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program.....	50
6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység	51
7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje	52
7.1. Együttműködés a diákokkal – diákönkormányzat.....	52
8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái	53
8.1. Az intézmény együttműködése a szülőkkel.....	53
8.1.1. Szülők Tanácsa	53
8.1.2. Szaktanári fogadóóra.....	54
8.1.3. Szülői értekezlet	54
9. Az intézményben működő szervezetek	55
9.1. Iskolabizottság	55
9.2. Szakszervezet.....	55
10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei	55
10.1. A tanulmányok alatti vizsgák.....	55
10.1.1. Tanulmányok alatti helyi vizsgák típusai	55
10.1.2. Vizsgaidőszakok	56
10.1.3. Vizsgára való jelentkezés	56
10.1.4. A vizsgák előkészítése és lebonyolítása.....	56
10.1.5. A vizsgák követelményrendszere	57
10.1.5.1.4. A KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ TAGOZATOK VIZSGÁI	58
10.1.6. A JAVÍTÓ, OSZTÁLYOZÓ ÉS KÜLÖNBÖZETI VIZSGÁK FORMAI, TARTALMI KÖVETELMÉNYEI.....	58
A digitális kultúra tantárgy anyaga lefedi az informatika tantárgy anyagát.	59
10.1.7. A vizsgázás módja.....	59
10.1.8. Érdemjegyek megállapítása.....	59
10.1.9. Értékelés.....	59

Öt (1+4) évfolyamos két tanítási nyelvű képzés (Kód: 5000, 6000).....	67
11. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI.....	74
12. AZ ELSŐSEGÉLY NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV	74
12.1. AZ ELSŐSEGÉLY- NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA.....	74
12.2. AZ ELSŐSEGÉLY- NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS KIEMELT FELADATOK:	75
▪ 12.3. AZ ELSŐSEGÉLY- NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS FELADATOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ELŐSEGÍTÉSE ÉRDEKÉBEN VÉGZETT TEVÉKENYSÉGEK	75
12.4. AZ ELSŐSEGÉLY- NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGFORMÁK:.....	75
12.5. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉST SZOLGÁLÓ EGYÉB (TANÓRÁN KÍVÜLI) FOGLALKOZÁSOK:.....	76
HELYI TANTERV	77
1. képzési rendszerünk	77
1.1. Hat évfolyamos képzés	77
1.2. Négy évfolyamos képzés	77
1.3. Öt évfolyamos két tanítási nyelvű képzés	78
1.5. Emelt szintű képzések	78
3. TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS ÓRASZÁMOK 2020. 09. 01-TŐL	80
3.1. Speciális matematika	80
3.2. Magyar-francia két tanítási nyelv.....	81
3.3. Magyar-spanyol két tanítási nyelv	82
3.4. Matematika-fizika tagozat	83
3.5. Biológia-kémia tagozat.....	84
3.6. Reál (angol-német nyelv)	85
3.7. Humán angol-spanyol	86
3.8. Humán angol-francia.....	87
3.9. Közösségi nevelés	87
4.; Választott Kerettantervek	89
4.1. Választott Kerettantervek osztálytípusonként	89
4.3. Óraszám Feletti Kötelező és Nem Kötelező Tanórai Foglalkozások Tananyaga ...	90
5. Megnövelt óraszámok 2020. 09. 01-től osztálytípusonként, évfolyamonként és tantárgyanként, kerettantervek.....	91
6. Az Oktatásban Alkalmazott Tankönyvek, Taneszközök Kiválasztásának Elvei	94
7. A Nemzeti Alaptantervben Meghatározott Pedagógiai Feladatok Helyi Megvalósításának Részletes Szabályai	95
8. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA.....	97

9. VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI	98
10. ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK	98
11. A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI	99
12. A Tanuló Tanulmányi Munkájának, Magatartásának És Szorgalmának Ellenőrzése És Értékelése	105
13. A Csoportbontások és Egyéb Foglalkozások Szervezési Elvei	106
14. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE.....	107
15. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI.....	108
15.1. A TESTI ÉS LELKI EGÉSZSÉGRE FEJLESZTÉSE	108
15.2. FENNTARTHATÓSÁG, KÖRNYEZETTUDATOSSÁG	108
15.2.1. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA.....	109
16. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK	110
16.1. AZ EREDMÉNYES TANULÁS SEGÍTÉSÉNEK ELVEI	110
16.2. KÉPESSÉG- KIBONTAKOZTATÓ FELKÉSZÍTÉS	112
17. A TANULÓ JUTALMAZÁSA, MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK.....	112
17.1. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK ELVEI	112
17.2. Az iskolai jutalmazás formái	112
18. AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI, SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE; AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI	113
18.1. TÉMAZÁRÓ DOLGOZAT	114
18.2. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLATAI	114
19. AZ ISKOLA KÜLSŐ KAPCSOLATAI.....	115
20. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK.....	115

Bevezető

Az 1873 óta működő jelenlegi nevén Debreceni Fazekas Mihály Gimnázium tantestülete arra törekszik, hogy tanulóinak általános műveltséget adjon, amely további ismeretszerzésre készítet. Mindehhez magyarságtudat és biztos erkölcsi értékrend elsajátítása a cél.

Személyes példamutatással igyekszünk átörökíteni a hagyományos, időtálló emberi értékeket. Nevelési elveink a kölcsönös tiszteleten alapulnak.

Aranyi Imre
igazgató

A „Fazekas” múltjáról

Az iskolát 1873. november 03-án nyitották meg. Létrejöttében alapvető szerepet játszott az a társadalmi igény, amely a XIX. századi polgárosodó Debrecen jellemezte. Egy olyan iskolát kívántak létrehozni, amely nagyobb hangsúlyt fektet a reáltantárgyak, az élő idegen nyelvek oktatására.

A reáltanodát Debrecen szabad Királyi Város működtette 1891-ig, amikor is állami kezelésbe került és 8 osztályú Főreáliskolává fejlesztették.

Az elhelyezési gondokat 1892-től sikerült egyértelműen megoldani. A város Meixner Károly tervei alapján egy új iskolát építtetett a Hatvan utcán. A gimnázium jelenleg is ebben az épületben működik.

Az itt folyó szakmai munka elismerését jelentette, hogy egyre növekvő számban tanultak itt a diákok, illetve 1905-től gyakorló iskolaként is működött az intézmény.

Az első világháború alatt kórház céljára vették igénybe a Főreáliskola épületét. A háborúban az iskola 22 tanulója halt hősi halált.

Az újjáépítés után az 1922-1923-as tanévtől viseli az iskola Fazekas Mihály nevét. Debreceni Állami Fazekas Mihály Főreáliskola néven a város egyik meghatározó oktatási intézményévé vált.

Az 1934. évi II. törvénycikk értelmében 1935-től felmenő rendszerben egységes gimnáziumi oktatást vezettek be. A tanulók főleg a középosztály gyerekeiből kerültek ki.

A második világháború után itt működött az Egyesített Fiúgimnázium, majd 1948-tól az új követelmények szerinti oktatás kiépítése kezdődött meg.

Az 1956-os forradalom után – mely megérintette az iskola tanulóit és tanárait – az 1960-as évek közepétől indult az francia, orosz, német tagozatos képzés kialakítása, a speciális matematika oktatás megteremtése.

A rendszerváltás után 1991-től vált lehetővé a 6 évfolyamos képzés bevezetése, majd 2000-től két tanítási nyelvű, 2005-től nyelvi előkészítő képzés megvalósítása.

E hosszú - történelmi eseményekben bővelkedő - idő alatt híres tanárok és tanítványok koptatták az iskola lépcsőit, akik Tóth Árpádhoz hasonlóan öregbítették iskolánk hírnevét.

Nagy múltú iskolánk mindig arról volt híres, hogy tanítványainak a tudás, az ismeretek mellé emberi tartást, tiszteletet és szeretetet is adott útravalóul.

Mi, az iskola jelenlegi nevelői, azt valljuk, hogy ezeket a nemes hagyományokat őrizni és ápolni kell, de ugyanakkor arra is törekszünk, hogy képzési rendünk mindenkor igazodjék a társadalmi igényekhez.

Nevelési Program

1. A Debreceni Fazekas Mihály Gimnáziumban folyó nevelő-oktató munka pedagógiai alapelvei, céljai, feladatai, eszközei, eljárásai

1.1. Önmeghatározás

A Debreceni Fazekas Mihály Gimnázium (4025 Debrecen, Hatvan u. 44.) 2017. január 1-től a Debreceni Tankerületi Központ által fenntartott és működtetett oktatási intézmény. Fennállása óta állami iskola.

Jelenleg négy-, öt- és hat évfolyamos gimnáziumi képzést folytatunk. Beiskolázási területünk elsősorban Debrecen és Hajdú-Bihar Megye.

Nemes hagyományainkat megőrizve figyelünk a kor igényeire. Tevékenységünk lényege a következetes alapuló gyermekközpontú nevelés, az önálló ismeretszerzésre felkészítő oktatás.

A pedagógiai program készítését és felülvizsgálatát meghatározó jogszabályok:

- 2023. évi LII. tv (VII. 04.) a pedagógusok új életpályájáról
- 2011. évi CXC. törvény a nemzeti köznevelésről
- 229/2012. (VIII. 28.) Korm. Rendelet a nemzeti köznevelésről szóló törvény végrehajtásáról
- 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatói intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról
- 110/2012. (VI. 4.) Korm. Rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról
- 100/1997. (VI. 13.) Korm. Rendelet az érettségi vizsga vizsgaszabályzatának kiadásáról
- a pedagógusok életpályájáról szóló 2023. évi LII. törvény végrehajtásáról szóló 401/2023. (VIII.30.) Korm. rendelet)
- a pedagógus-továbbképzésről, a pedagógus-szakvizsgáról, valamint a továbbképzésen résztvevők juttatásairól és kedvezményeiről szóló 277/1997. (XII.22.) Korm. rendelet)
- az állami köznevelési feladat ellátásában fenntartóként részt vevő szervekről, valamint a Klebelsberg Központtról szóló 134/2016. (VI.10.) Korm. rendelet)
- az aktuális tanév rendjéről szóló miniszteri rendelet
- az iskola-egészségügyi ellátásról szóló 26/1997. (IX.3.) NM rendelet
- a Debreceni Tankerületi Központ Szervezeti és Működési Szabályzata
- a Debreceni Tankerületi Központ belső irányítási eszközei

1.2. Az iskola mai helyzete

1.2.1. Tárgyi adottságaink

A mai Debreceni Fazekas Mihály Gimnázium a város elismert, nagy hírű középiskoláinak egyike. Patinás épületünk a Hatvan u. 44. szám alatt van. Helyzetét tekintve belvárosi iskola. Szűkebb környezetünk a Hatvan utca - Bajcsy- Zsilinszky utca - Csokonai utcák által határolt városrész. Szinte egyedüli középület a Debreceni Fazekas Mihály Gimnázium tömbje a Hatvan utca - Tóth Árpád utca sarkán.

Az iskola épülete, amely Meixner Károly budapesti építész tervei alapján készült, ma is gazdag díszítőelemekben. Az épületbelső - némi átalakítás ellenére is - őrzi régi hangulatát. A szép ívű boltívek a múlt századi hangulatot árasztják. 2012-ben befejeződött az iskola épületének felújítása. Működési feltételeink megfelelőek.

Rendelkezünk egy 240 nm² alapterületű tornateremmel, valamint egy műfüves futballpályával.

Tantermek az iskola főépületében:

Előadók:	Fizika
	Kémia
	Biológia
Számítógépterem:	4
Osztálytermek:	11
Csoporttermek:	5

Tóth Árpád utcai épületben:

Osztálytermek:	11
Csoporttermek:	4

A főépületben két olvasóteremből álló, több mint 45.000 kötetes könyvtárunk a város egyik legjobban felszerelt iskolai könyvtára. Állománya maximálisan segíti a tanári és tanulói felkészülést.

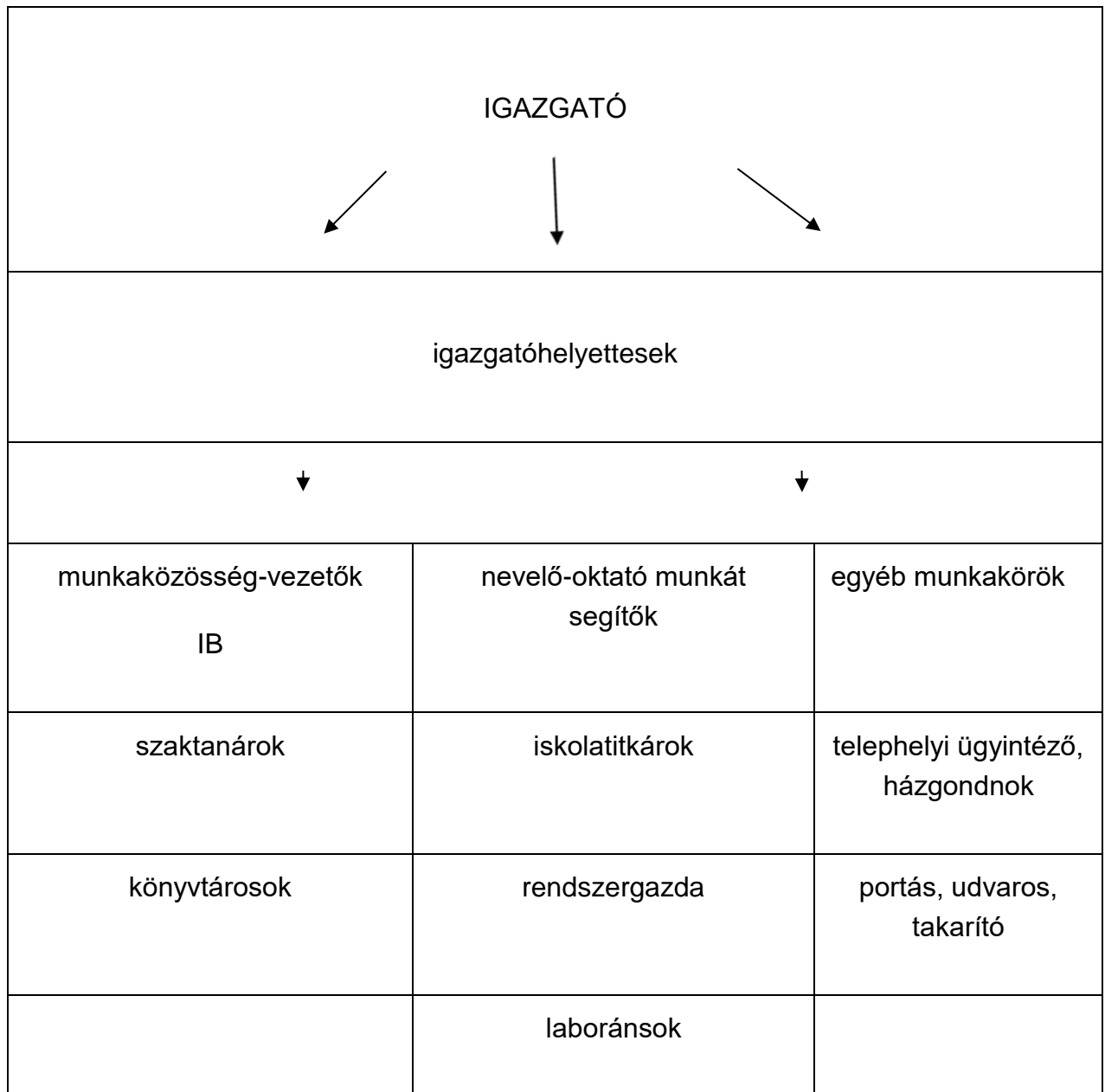
A gimnázium rendelkezik még egy melegítőkonyhával és 100 főt befogadó ebédlővel.

Oktató munkánk a két különálló épületben zökkenőmentes, tanulócsoportjaink számára létfontosságú a Tóth Árpád utcai épület. Szertári, szaktantermi ellátottságunk megfelelő. Oktatási eszközeink főleg saját erőből és pályázati hozzájárulással folyamatos gyarapításra, modernizálásra szorulnak. Mivel - a kor kívánalmainak megfelelően - számítástechnikai alapképzésben minden tanulónk részesül, számítógép-állományunk karbantartására, szükségyszerű bővítésre nagy gondot fordítunk.

Az egészséges életmódra nevelés iskolánkban központi kérdés. Az ehhez szükséges eszközöket, kellékeket folyamatosan bővítjük, korszerűsítjük. Büszkék vagyunk kondicionáló termünkre, amely a diákok körében nagy népszerűségnek örvend.

1.2.2. Személyi feltételek

1.2.2.1. Az Iskola Vezetési Szerkezete

1.2.2.2. Tantestület

A több mint 60 fős tantestület szakmai összetétele, felkészültsége biztosítja pedagógiai programunkban vállalt feladataink ellátását. Életkorban változatos a tanári kar összetétele, de sajnos néhány éven belül tömegesen nyugdíjba vonulnak kollégáink. A tapasztaltabb kollégák mentorálják a pályakezdőket. Életkortól függetlenül valljuk azt, hogy számunkra legfontosabb a magas szintű oktatás. Mindamellettt figyelembe vesszük és tiszteljük tanulóink emberi méltóságát. E tekintetben a kölcsönösség elvére, és az egymás iránti bizalomra is építünk. A tanári testületen belül demokratikus elveken alapuló irányításra törekszünk.

A főállású pedagógusok szakmai munkaközösségekben dolgoznak (jelenleg 10).

A munkaközösség olyan szakmai szervezet, amely iskolán belül kidolgozza és egységesíti az adott tantárgy követelményrendszerét és az értékelés normáit. Véleményezési jogkörükbe tartozik a fakultációs irányok megjelölése, a tanárok továbbképzésének megtervezése, javaslattétel tantárgyfelosztásra. A közösség munkájába az óraadó tanárok is bekapcsolódnak. A csoport tevékenységét szakmailag a közösség által választott munkaközösség-vezető irányítja, koordinálja.

Az iskola felelőssége, hogy minden lehetséges körülményt megteremtson annak érdekében, hogy a tanulók biztonságos és egészséges környezetben nevelődjenek, hogy személyiségi jogaikat tiszteletben tartsák. Ez a felelősség motiválja az iskolavezetést arra, hogy különös figyelemmel kísérje az osztályfőnökök tevékenységét. A nevelési kérdések megvitatásának fórumai a nevelőtestületi értekezletek, illetve osztálykonferenciák.

Minden esetben kívánatos azonban az osztályfőnökök, a szaktanárok és az igazgató együttműködése.

A nevelőtestület minden tagja rendelkezik megfelelő szakmai végzettséggel.

Az iskolai vezetőtestület létszáma négy fő. Az igazgató munkáját három igazgató-helyettes segíti.

1.2.2.3. Tanulóink

A Debreceni Fazekas Mihály Gimnázium engedélyezett tanulói létszáma 890 fő. A diákok többsége Hajdú-Bihar megyében lakik, illetve debreceni. Más megyék közül említésre méltó Szabolcs-Szatmár-Bereg, Békés, Borsod-Abaúj-Zemplén, Jász-Nagykun-Szolnok megye, ahonnan több tanulónk érkezett.

Diákotthoni elhelyezésben tanulóink 10-15 %-a részesül. A tanulók 25 osztályban 34 fős átlagléttszámmal dolgoznak. Tehetséggondozó és speciális osztályainkba jelentkező tanulóink átlageredménye 4,5 és 5 között van. Jellemzően a középréteg gyermekei járnak a Debreceni Fazekas Mihály Gimnáziumba. Tanulóink családi háttere többnyire rendezett, bár a tipikus társadalmi problémák (pl. munkanélküliség, házastársi konfliktus, stb.) egyre gyakrabban éreztetik hatásukat. A diákok és a szülők többsége elfogadja az iskola értékrendjét. A diákközösség érdekegyeztető fóruma a diákönkormányzat, melynek vezetőit a közösség választja.

1.3. Alapvető szakmai – pedagógiai elvek

Az iskola nevelési céljaival, működési rendszerével egyrészt a **társadalom értékeinek, szükségleteinek megvalósítását** igyekszik biztosítani, másrészt pedagógiai és kulturális szolgáltatásaival megpróbál megfelelni az iskolát használók igényeinek. Céljaink megnevezésekor el kell dönteni, milyen személyiségvonásokat, magatartásformákat akarunk kialakítani, erősíteni, és milyen értékek képviselőjében, milyen embert akarunk nevelni.

Iskolánkban is – akárcsak a többi középfokú oktatási intézményben – az alapvető oktatási-nevelési feladat a **továbbtanulásra** és a **munkába állásra való felkészítés**. Cél az, hogy a tanuló **magas szintű szaktudás** birtokában felkészüljön az ismeretek önálló megszerzésére.

A **képességfejlesztés** elsődlegessége mellett az elméleti és **az alkalmazott tudás egyensúlyának megteremtésére** törekszünk a tantárgyak tanítása során. Éppen ezért fontos, hogy a tudomány egyes területeit a tanuló ne csak tantárgyi keretekben lássa. Felhívjuk a figyelmet a közös tartalmakra, **a rendszerben való gondolkodás fontosságára**. A tudományok minden területén meg kell adni tanulóinknak a lehetőséget az **önálló véleményalkotásra, a képességeiknek, érdeklődésüknek megfelelő továbbtanulásra**.

Az oktatási és nevelési eszközöknek alkalmazkodni kell a tanulók életkorához. Lehetőség szerint **személyre szabott, a kreativitást fejlesztő feladatokkal** érjük el a képességek növelését, ezáltal elősegítjük a változó világunkban létfontosságú „az egy életen át tartó tanulás” elvét. A munkában, a tanulásban is meg kell valósítani az együttműködés és a mások véleményét elfogadó magatartás képességét. A reális célmeghatározás érdekében természetesen a lehetőségeket is számba kell venni. Az iskolahasználók és a szakma minél szélesebb köre azonosul céljainkkal, annál biztosabb a hatékonyság és nagyobb a garancia a megvalósulásra. Iskolánk tevékenységét az alábbi célok határozzák meg:

1.4. Pedagógiai céljaink

- Tanulóink magas szintű tudással, szilárd alapkultúrával rendelkezzenek.
- Segítjük diákjainkat abban, hogy **képességüknek megfelelő** továbbtanulási irányt, **életpályát** válasszanak.
- Szeretnénk, ha diákjaink **tisztelnék a tudást**, és örömet találnának **az önálló** ismeretszerzésben.
- Ismernék a **természeti, társadalmi, kulturális jelenségeket**, folyamatokat. Alkalmazzák az információs társadalom technológiáit. Mindez vonatkozik a kultúra, a művészetek területére is.
- A gimnáziumi évek során **fejlesztjük kommunikációs kultúrájukat**, hogy ily módon is elősegítsük a nyílt emberi kapcsolatokra való igényt és készséget. Megfelelően kommunikáljanak Interneten keresztül is. Ismeretszerzésük egészüljön ki az elektronikus segédanyagokkal.
- Rendelkezzenek **reális önismerettel, egészséges önbizalommal**, a konfliktuskezelés képességével.
- A gondoskodás mellett fontos, hogy **önállóságra** is neveljük diákjainkat, hogy mindenkor **szilárd érték tudattal** tudjanak választani az élet által felkínált lehetőségek közül!
- Tetteikért, szavaikért már az iskolában felelősséget kell vállalniuk, hiszen így várható el az, hogy később is **felelősségtudat** jellemezze családi életüket, emberi kapcsolataikat.
- Fontos az egymás iránt való **tolerancia, tisztelet**.
- Már a gimnáziumban alakuljon ki az igény a **tartalmas, örömet adó életvitelre!**
- Arra szoktatjuk tanulóinkat, hogy szűkebb és tágabb természeti és épített **környezetüket becsüeljék, óvják**, s mindezt társaiktól is elvárják.
- Az egészségre ártalmas szenvedélyektől tartsák távol magukat, és ha kell, tudjanak segíteni a szenvedélybetegeken. Vallják magukénak az **egészséges életmód** értékeit és éljenek azok szellemében.
- Következtesen és **személyes példamutatással** elvárjuk tanulóinktól, hogy ismerjék **nemzeti hagyományainkat, nemzeti kultúránk értékeire** legyenek büszkék. Célunk a nemzeti, közösségi összetartozás és a hazafiság megerősítése. A közös nemzeti értékek mellett ismerjék meg az európai értékeket.
- Amellett, hogy őrzik anyanyelvünk szépségét, törekedjenek annak igényes használatára, ismerjenek idegen nyelveket, ezáltal legyenek nyitottak más népek életének, kultúrájának, szokásainak megismerésére!
- Nagy múltú iskolánk szellemisége mindig is elvárta diákjaitól az **emberi méltóság, a becsület megőrzését** és tiszteletben tartását.
- Bízunk abban, hogy az általunk vallott értékeket diákjaink is olyannyira magukénak vallják, hogy **átörökítik a következő nemzedékekre**.

A fentiekben célokként igyekeztünk megfogalmazni olyan „kimeneti eredményeket”, melyeket a gimnáziumi évek alatt végzett oktató-nevelő munka eredményeképp kívánunk elérni.

Ahhoz, hogy a tanulók személyiségét ilyen sokoldalúan fejlesszük, pedagógiai tevékenységünk is hasonlóan sokoldalú kell, hogy legyen. Iskolai **követelményrendszerünket**, tevékenységformáinkat is ehhez kell igazítani. Mindazonáltal fontosnak tartjuk a **személyes példamutatást**. Ahhoz azonban, hogy az általunk deklarált követelmények nélkülözhetetlen szokássá váljanak, szükségünk van a **szülői házzal való együttműködésre** is.

1.5. Céljaink elérését szolgáló főbb feladataink

Az alábbiakban az elérendő célok rendjében tekintjük át feladatainkat, amelyek részben az egyes tantárgyak oktatása, illetve pedagógiai tevékenységünk során jutnak kifejezésre:

- A köznevelési törvény szerint is a **tanuló legfőbb kötelessége, hogy eleget tegyen tanulmányi kötelezettségének**. Iskolánk tantestülete is elvárja, hogy diákjaink legjobb képességük szerint tanuljanak, tegyenek meg minden tőlük telhetőt a jobb eredményért. Legyenek nyitottak az új ismeretek iránt! Kreativitásukat fejlesztendő, önálló beszámolók, előadások tartásával bízzuk meg őket.
- A **tehetséges tanulók külön odafigyelést** igényelnek. Ha valamely diák kiemelkedő teljesítményre képes valamely tantárgyból, és a továbbfejlődéshez megvannak a lelki, fizikai és szellemi tartalékai, az iskola, a tantestület kötelessége, hogy ehhez minden segítséget megadjon. (Ennek formái későbbi fejezetben találhatók.)
- A valamilyen okból - betegség, súlyos családi ok - **lemaradó tanulók** részére szintén **segítséget adunk** a lemaradás pótlásához.

- Statisztikai adataink szerint az iskolánkba újonnan belépő tanulók sokféle általános iskolából érkeznek (egy 32-34 fős osztályba átlagban 20-ból). A korábban említett adataink szerint sok a nem debreceni, számos esetben diáktothonban lakó diák is, akik az esetleges tanulmányi lemaradás mellett a szülői ház távolsága miatti lelki válságukkal is küszködnek. A szaktanárok és az osztályfőnök felelőssége, hogy új diákjaink minél hamarabb rátaláljanak a számukra **legmegfelelőbb**, a gimnáziumi követelményeket elsajátító **tanulási módszerekre**. Cél, hogy a középiskolai évek végére önálló tanulóvá váljanak tanulóink, ezáltal felkészülnek a felsőfokú oktatás elvárásainak teljesítésére.
- A **továbbtanulásra, felsőfokú tanulmányokra való felkészítés** a gimnázium elsődleges feladata. A pályaválasztásban, a megfelelő pályairány kiválasztásában a gyereket jól ismerő, lelkiismeretes pedagógusnak nagy szerepe van, aki mindvégig arra törekszik, hogy kiderítse - és a diák, esetleg a szülő számára is nyilvánvalóvá tegye - a kamatoztatható, fejleszthető adottságokat és képességeket. Ehhez persze szükséges a tanuló reális önértékelése is. Az osztályfőnök és szaktanár a - nevelési területért felelős igazgató-helyettes és gyermek- és az ifjúságvédelmi területért felelős igazgató-helyettes segítségével a fentiek ismeretében ad tanácsot a továbbtanulást illetően. A diákok számára pályaaorientációs napot szervezünk, a pályaválasztás előtt állóknak tájékoztató előadásokat tartunk, ismeretterjesztő kiadványokat biztosítunk. Ez elsősorban az osztályfőnök feladata. Célunk az, hogy valamennyi tanuló az érettségit követő egy-két évben felvételt nyerjen valamelyik felsőoktatási intézménybe.
- Bizonyos mértékig elvárjuk, hogy a hozzánk jelentkező tanulók már ezzel a **biztos értéktudattal** érkezzenek. A tantestület tagjainak szakmai felkészültsége, pedagógiai elhivatottsága további motivációt jelent a tanulók körében.
- Az oktatás során, a diákok kreativitását fejlesztendő, a pedagógus **önálló ismeretszerzést, kutatómunkát igénylő feladatokkal** bízza meg a tanulókat. Az **önálló könyvtárhasználat** elsajátítása a könyvtáros-tanár és a többi nevelő feladata is. Tanulóinktól elvárjuk, hogy tehetségüket fejlesszék és kamatoztassák a művészetek területén is, pl. ének, zene, képzőművészet. Produkcióikkal vegyenek részt az iskolai ünnepélyeken! Mindezen nevelési-oktatási feladatunk állásáról az érintett tanárok és az osztályfőnökök a félévi, illetve év végi értekezleteken adnak számot.

- A **kommunikáció, metakommunikáció elsajátíttatása**, gyakorlása elsősorban a nyelvtanárok feladata. Ezen kultúra tudatos fejlesztése, nemesítése azonban a tantestület minden tagjára nézve kötelező. Mivel ilyen szempontból sok esetben a „külső” környezeti hatás kifejezetten káros, feltétlenül számítunk a szülői ház, a családi környezet támogatására is.
- Arra törekszünk, hogy az **osztályfőnökök** rendelkezzenek azzal a **szakértelemmel**, ami ezen sajátosságok fejlesztésére képessé teszi őket. Szükséges, hogy az osztályfőnöki feladatok magas szintű és hatékony ellátásához az osztályfőnökök folyamatosan, a szakirodalom tanulmányozásával képezzék magukat, lehetőség szerint részt vegyenek a közösségfejlesztéshez kapcsolódó, valamint pedagógiai-pszichológiai témájú továbbképzéseken. Ezekon túlmenően a **gyermek- és az ifjúságvédelmi területért felelős igazgatóhelyettes** által koordinált, **külső szakemberek** bevonásával tartott előadásokon is részt vehetnek diákjaink. Ezeket az előadásokat az osztályfőnökök előzetes igényfelmérése alapján szervezzük.
- Tisztában vagyunk azzal, hogy az általunk képviselt értékrend nem az egyedüli. Azt is tudjuk, hogy a tanulók környezete sem feltétlenül osztozik a mi véleményünkben. Mindemellett fontosnak tartjuk, hogy a tanuló ismerje meg önmagát, legyen tisztában saját értékeivel. Ehhez **önismeretre**, esetleg **önnevelésre** van szükség. Kialakításában segítséget nyújtanak, ahhoz tevékenyen hozzájárulnak a tanulót ismerő pedagógusok és az osztályfőnök.
- Az **önállóságra nevelésben** nagy szerepe van a **diákmozgalomnak**, amelyben a tanulók gyakorolhatják az önirányítást, önérvényesítést.
- Arra szoktatjuk tanulóinkat, hogy **iskolai rendezvényeiket**, hagyományos műsoraikat – felelős pedagógus koordinálása mellett – lehetőség szerint **önállóan szervezzék**.
- Minden pedagógus elfogadja a tanulók **kulturált véleménynyilvánítását**. Természetesen arra neveljük diákjainkat, hogy ez megfelelő hangnemben történjék, akár felnőtt, akár diák a megszólított. A közösségi nevelés (osztályfőnöki óra) jó színtere a vitakultúra fejlesztésének.
- A **kötelességtudat**, ezzel együtt a felelősség vállalása a diákélet központi tétele.
- A tanuló törvény által is megszabott kötelessége a tanulás. Az órai kötelességek teljesítését a szaktanár ellenőrzi. A **diák** mindvégig **köteles teljesíteni** az iskola által **előírt viselkedési, magatartási rendszabályokat**. Ezek egy részét az iskolai SZMSZ, illetve az iskolai házirend tartalmazza.

- A követelményeket nélkülözhetetlen szokássá, magatartássá alakítani. Ehhez biztosítani szükséges, hogy a tanulók önmagukkal, egymással szemben is támasszanak követeléseket, és legyenek képesek az **önfejlesztésre**, az **önnevelésre**.
- A fentieket természetesen az életkor függvényében és az alkalmazott módszerek átgondolt megválasztásával, jó alkalmazásával érhetjük el. Ezen célunk megvalósulását minden szaktanár, de leginkább az osztályfőnök kísérheti figyelemmel.
- Ahhoz, hogy a Debreceni Fazekas Mihály Gimnáziumban jól érezze magát tanár és diák egyaránt, elengedhetetlen a **kölcsönös tiszteleten** és **megbecsülésen** alapuló tanár-diák viszony. A diákok egymással való kapcsolata is a megbecsülésen, **tolerancián** alapuljon! Arra törekszünk, hogy diákjaink ne csak a tanítási órát töltsék együtt. Legyen igényük arra is, hogy szabadidős rendezvényeken találkozhassanak (pl. a diákönkormányzat rendezvényein, kirándulásokon, sportkörök foglalkozásain).
- A sokoldalú, igényes ember képes arra, hogy **tartalmas életet éljen**. Az iskola igyekszik ehhez **lehetőséget és követendő példát** adni.
- Örömet adó életvitel csak **egészségesen, káros szenvedélyek nélkül** képzelhető el. A köznevelési törvény közoktatási intézményben és iskolai rendezvényen tiltja a dohányzást, valamint az alkohol és drogfogyasztást. Ez a kérdés a családi és az iskolai nevelés összhangját igényli. Ismeretterjesztő előadásokkal, orvosi véleményekkel folytatjuk a meggyőző munkát. Igyekszünk azt elérni, hogy minél több tanuló bekapcsolódjon ebbe a munkába, és nőjön azoknak a száma, akik elutasítják az egészségre ártalmas szereket.
- A **testi egészség megóvása** érdekében arra ösztönözzük tanulóinkat, hogy szabad idejükben rendszeresen mozogjanak, sportoljanak. Kiemelt feladatunknak tekintjük, hogy valamennyi tanulónk megtalálja a számára örömet, kikapcsolódást adó mozgásformát. A **mindennapos testedzés lehetőségei** adottak az alábbi formákban: testnevelés órák, tömegsport, évfolyamonkénti sportköri órák.
- Iskolánkban magasnak tartjuk a testnevelési órák látogatása alól felmentett, kiszűrt tanulók számát. Célunk az, hogy diákjaink fizikai állóképessége javuljon. Ha rendszeresen sportolnak, sikerül elérni ezzel összefüggő rész célunkat is: a lelki egészség megőrzését.
- Helyi tantervünk alkalmat ad arra, hogy tanulóink megismerjék környezetüket, annak értékeit, és az azt fenyegető veszélyeket. A **szűkebb környezet - megyénk, városunk - megismertetése, értékeinek feltárása** az iskola feladata: tanulmányi kirándulások, városnézések, kiállítások kínálnak erre lehetőséget.

Városunk megismerésére szinte valamennyi műveltségi terület módot ad. Az egészséges lokálpatriotizmus kialakítása részben a pedagógus feladata. Világosan kell látni azt is, hogy mi veszélyezteteti természeti, építészeti és szellemi értékeinket.

- A diák a szűkebb környezethez való viszonyában átélheti azt a felelősséget, amire a tágabb környezet szeretete, védelme kötelezi. Megköveteljük, hogy óvja az iskola berendezési tárgyait, az épület állagát. A **felelősségvállalás** kártérítési kötelezettséggel jár (SZMSZ, házirend).
- Tantervekben is rögzített törekvésünk tanulóink **egészséges életmódra** való nevelése (biológia, egészségtan, testnevelés). Tiltjuk az egészségre káros szerek használatát,

ezek ártalmairól ismeretterjesztő munkát folytatunk (biológia, egészségtan, osztályfőnöki).

- Helyi tantervünk is törekszik szilárd **magyarságtudat** kialakítására.
- A szép beszéd magyarságunk egyik alapfeltétele. Az anyanyelv ápolása elsősorban a magyartanárok feladata, de valamennyi tanár pedagógiai elkötelezettsége, emberi tartása is megköveteli az odafigyelést.
- Nemzeti múltunk része névadónk, Fazekas Mihály költészete is, emlékének évente tisztelettel adózunk.
- Napjainkban elengedhetetlen követelmény az **idegen nyelvek ismerete**. Iskolán belül arra törekszünk, hogy tanulóink többsége rendelkezzen magas szintű alkalmazható nyelvtudással, legalább középfokú nyelvvizsgával.
- Speciális nyelvi osztályainkban a tanulók 80-90%-a a 12. év végére középfokú nyelvvizsgát tesz, 10-15%-a pedig felsőfokút. Részcélunkat sikeresnek mondhatjuk, ha a tanulók nagyobb %-ban tesznek nyelvvizsgát a 12. évfolyam végéig. Az idegen nyelvek ismeretéhez az is hozzátartozik, hogy az adott nyelvterület életét, embereinek szokásait is megismerjék diákjaink. Ezt a célt szolgálják külföldi cserekapcsolataink, amelyeknek ápolása, bővítése folyamatos feladatunk a jövőben is.
- Valójában ezek olyan **időtálló humanisztikus értékek**, amelyeket a szülők és a pedagógusok **személyes példamutatása** által „sajátíthatnak” el diákjaink. A gimnáziumi évek alkalmat adnak arra, hogy majdan a felnőtt élet visszaigazolja céljaink nemességét.
- **Pedagógiai optimizmusunk** hiteti el velünk, hogy diákjaink valóban átörökökítik a „Fazekas” szellemiségét. Hitünkben megerősít minket az a tény, hogy volt diákjaink szívesen térnek vissza régi iskolájukba akár szülőként, nagyszülőként is.

- Az iskolában a fenti célok teljesültét általában az osztályfőnök szóbeli előterjesztése nyomán évente értékeli - az évváró, osztályozó értekezlethez kapcsolódóan - a nevelőtestület. **Minőség irányítási programunk** keretében időszakonként elégedettségi mérést végzünk a szülők és a diákok körében. A kérdőív összeállítása mindig a nevelési és oktatási célkitűzéseinkkel összhangban történik.

1.5.1. Fejlesztési területek

A 110/2012. (VI. 4.) Kormányrendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról meghatározza azokat a fejlesztési területeket, amelyeket a közoktatási intézményeknek minden végzett tevékenységük során szem előtt kell tartaniuk.

A fejlesztési területek – nevelési célok **áthatják a pedagógiai folyamat egészét**, s így **közös értékeket** jelenítenek meg. A célok elérése érdekében a pedagógiai folyamatban egyaránt jelen kell lennie az ismeretszerzés, a gyakoroltatás-cselekedtetés mellett a példák érzelmi hatásának is.

E területek – **összhangban a kulcskompetenciák alapját adó képességekkel, készségekkel**, az oktatás és nevelés során megszerzett ismeretekkel, és a tudásszerzést segítő attitűdökkel – egyesítik a hagyományos értékeket és a XXI. század elején megjelent új társadalmi igényeket.

A nevelési célok a következőképpen érvényesülnek a tartalmi szabályozás különböző szintjein, és valósulnak meg a köznevelés folyamatában:

- beépülnek az egyes műveltségi területek (hetedik–nyolcadik évfolyam: kompetenciák továbbfejlesztése, pályaorientáció; kilencedik-tizenkettedik évfolyam: iskolai alpműveltség árnyalása és megszilárdítása, továbbtanuláshoz szükséges kompetenciák fejlesztése), illetve tantárgyak fejlesztési követelményeibe, tartalmaiba;
- tantárgyak részterületeivé válhatnak, vagy önálló tantárgyként jelenhetnek meg az iskola helyi tanterve szerint;
- megjelennek az osztályfőnöki órák témaköreiben;
- témákat, fejlesztési helyzeteket körvonalaznak a nem tanórai keretek között folyó, egyéb iskolai foglalkozások, programok számára.

A nevelési célok intézményi szintű tudatos követése, valamint a hozzájuk rendelt feladatok végrehajtása és végrehajthatása az intézményi pedagógiai kultúra és a színvonalas pedagógiai munka meghatározó fokmérője, a pedagógiai-szakmai ellenőrzés egyik fontos kritériuma.

Az erkölcsi nevelés

A köznevelés alapvető célja a tanulók erkölcsi érzékének fejlesztése, a cselekedeteikért és azok következményeiért viselt felelősségtudatuk elmélyítése, igazságérzetük kibontakoztatása, közösségi beilleszkedésük elősegítése, az önálló gondolkodásra és a majdani önálló, felelős életvitelre történő felkészülésük segítése.

Az erkölcsi nevelés legyen életszerű: készítsen fel az elkerülhetetlen értékkonfliktusokra, segítsen választ találni a tanulók erkölcsi és életvezetési problémáira. Az erkölcsi nevelés lehetőséget nyújt az emberi lét és az embert körülvevő világ lényegi kérdéseinek különböző megközelítési módokat felölelő megértésére, megvitatására. Az iskolai közösség élete, tanárainak példamutatása támogatja a tanulók életében olyan nélkülözhetetlen készségek megalapozását és fejlesztését, mint a kötelességtudat, a munka megbecsülése, a mértéktartás, az együttérzés, a segítőkészség, a tisztelet és a tisztesség, a korrupció elleni fellépés, a türelem, a megértés, az elfogadás. A tanulást elősegítő beállítódások kialakítása – az önfegyelemtől a képzelőtehetségen át intellektuális érdeklődésük felkeltéséig – hatással lesz egész felnőtt életükre, és elősegíti helytállásukat a munka világában is.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A tanulók ismerjék meg nemzeti, népi kultúránk értékeit, hagyományait. Tanulmányozzák a jeles magyar történelmi személyiségek, tudósok, feltalálók, művészek, írók, költők, sportolók munkásságát. Sajátítsák el azokat az ismereteket, gyakorolják azokat az egyéni és közösségi tevékenységeket, amelyek megalapozzák az otthon, a lakóhely, a szülőföld, a haza és népei megismerését, megbecsülését. Alakuljon ki bennük a közösséghez tartozás, a hazaszeretet érzése, és az a felismerés, hogy szükség esetén Magyarország védelme minden állampolgár kötelessége. Európa a magyarság tágabb hazája, ezért magyarságtudatukat megőrizve ismerjék meg történelmét, sokszínű kultúráját. Tájékozódjanak az egyetemes emberi civilizáció kiemelkedő eredményeiről, nehézségeiről és az ezeket kezelő nemzetközi együttműködési formákról.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A demokratikus jogállam, a jog uralmára épülő közélet működésének alapja az állampolgári részvétel, amely erősíti a nemzeti öntudatot és kohéziót, összhangot teremt az egyéni célok és a közjó között. Ezt a cselekvő állampolgári magatartást a törvénytisztelet, az együttélés szabályainak betartása, az emberi méltóság és az emberi jogok tisztelete, az erőszakmentesség, a méltányosság jellemzi. Az iskola megteremti annak lehetőségét, hogy a tanulók megismerjék a főbb állampolgári jogokat és kötelezettségeket, és ennek keretében biztosítja a honvédelmi nevelést.

A részvétel a közügyekben megkívánja a kreatív, önálló kritikai gondolkodás, az elemzőképeség és a vitakultúra fejlesztését. A felelősség, az önálló cselekvés, a megbízhatóság, a kölcsönös elfogadás elsajátítását hatékonyan támogatják a tanulók tevékeny részvételére építő tanítás- és tanulásszervezési eljárások.

Európai Parlament Nagykövet Iskolája program

A Debreceni Fazekas Mihály Gimnáziumban az Európai Parlament Nagykövet Iskola program során megismertetjük az ifjúsággal az Európai Unió és Európai Parlament szerepét és működését. Fontosnak tartjuk, hogy a fiatalok megértsék és elsajátítsák az európai demokratikus gondolkodást.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

Az önismeret – mint a személyes tapasztalatok és a megszerzett ismeretek tudatosításán alapuló, fejlődő és fejleszthető képesség – a társas kapcsolati kultúra alapja. Elő kell segíteni a tanuló kedvező szellemi fejlődését, készségeinek optimális alakulását, tudásának és kompetenciáinak kifejezésre jutását, s valamennyi tudásterület megfelelő kiművelését. Hozzá kell segíteni, hogy képessé váljék érzelmeinek hiteles kifejezésére, a mások helyzetébe történő beleélés képességének, az empátiának a fejlődésére, valamint a kölcsönös elfogadásra. Ahhoz, hogy az oktatási és nevelési folyamatban résztvevő tanulók, az elsajátított készségekre és tudásra támaszkodva énképükben is gazdagodjanak, a tanítás-tanulás egész folyamatában támogatást igényelnek ahhoz, hogy tudatosuljon, a saját/egyéni fejlődésüket, sorsukat és életpályájukat maguk tudják alakítani. A megalapozott önismeret hozzájárul a kulturált egyéni és közösségi élethez, mások megértéséhez és tiszteletéhez, a szeretetteljes emberi kapcsolatok kialakításához.

A családi életre nevelés

A család kiemelkedő jelentőségű a gyerekek, fiatalok erkölcsi érzékének, szeretetkapcsolatainak, önismeretének, testi és lelki egészségének alakításában. A szűkebb és tágabb környezet változásai, az értékrendben jelentkező átrendeződések, a családok egy részének működésében bekövetkező zavarok szükségessé teszik a családi életre nevelés beemelését a köznevelés területére. A köznevelési intézményeknek ezért kitüntetett feladata a harmonikus családi minták közvetítése, a családi közösségek megbecsülése. A felkészítés a családi életre segítséget nyújt a gyermekeknek és fiataloknak a felelős párkapcsolatok kialakításában, ismereteket közvetít a családi életükben felmerülő konfliktusok kezeléséről. Az iskolának foglalkoznia kell a szexuális kultúra kérdéseivel is.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A Nat ösztönzi a személyiség fejlesztését, kibontakozását segítő nevelést-oktatást: célul tűzi ki a hátrányos helyzetű vagy fogyatékkal élő emberek iránti szociális érzékenység, segítő magatartás kialakítását a tanulóknál úgy, hogy saját élményű tanuláson keresztül ismerik meg ezeknek a csoportoknak a sajátos igényeit, élethelyzetét. A segítő magatartás számos olyan képességet igényel és fejleszt is egyúttal (együttérzés, együttműködés, problémamegoldás, önkéntes feladatvállalás és -megvalósítás), amelyek gyakorlása elengedhetetlen a tudatos, felelős állampolgári létezéshez.

Pályaorientáció

Az iskolának – a tanulók életkorához igazodva és a lehetőségekhez képest – átfogó képet kell nyújtania a munka világáról. Ennek érdekében olyan feltételeket, tevékenységeket kell biztosítani, amelyek révén a diákok kipróbálhatják képességeiket, elmélyülhetnek az érdeklődésüknek megfelelő területeken, megtalálhatják hivatásukat, kiválaszthatják a nekik megfelelő foglalkozást és pályát, valamint képessé válnak arra, hogy ehhez megtegyék a szükséges erőfeszítéseket. Ezért fejleszteni kell bennük a segítséssel, az együttműködéssel, a vezetéssel és a versengéssel kapcsolatos magatartásmódokat és azok kezelését.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

A felnövekvő nemzedéknek hasznosítható ismeretekkel kell rendelkeznie a világgazdaság, a nemzetgazdaság, a vállalkozások és a háztartások életét meghatározó gazdasági-pénzügyi intézményekről és folyamatokról.

Cél, hogy a tanulók ismerjék fel saját felelősségüket az értékteremtő munka, a javakkal való ésszerű gazdálkodás, a pénz világa és a fogyasztás területén. Tudják mérlegelni döntéseik közvetlen és közvetett következményeit és kockázatát. Lássák világosan rövid és hosszú távú céljaikat, valamint az erőforrások kapcsolatát, az egyéni és közösségi érdekek összefüggését, egymásrataltságát. Ennek érdekében a köznevelési intézmény biztosítja a pénzügyi rendszer alapismereteire vonatkozó pénzügyi szabályok, a banki tranzakciókkal kapcsolatos minimális ismeretek és a fogyasztóvédelmi jogok tanítását.

Médiatudatosságra nevelés

Cél, hogy a tanulók a mediatizált, globális nyilvánosság felelős résztvevőivé váljanak: értsék az új és a hagyományos médiumok nyelvét. A médiatudatosságra nevelés az értelmező, kritikai beállítódás kialakítása és tevékenység-központúsága révén felkészít a demokrácia részvételi kultúrájára és a médiumoktól is befolyásolt mindennapi élet értelmes és értékelvű megszervezésére, tudatos alakítására. A tanulók megismerkednek a média működésével és hatásmechanizmusával, a média és a társadalom közötti kölcsönös kapcsolatokkal, a valóságos és a virtuális, a nyilvános és a bizalmas érintkezés megkülönböztetésének módjával, valamint e különbségek és az említett médiajellemzők jogi és etikai jelentőségével.

A tanulás tanítása

A tanulás tanítása az iskola alapvető feladata. Minden pedagógus teendője, hogy felkeltse az érdeklődést az iránt, amit tanít, és útbaigazítást adjon a tananyag elsajátításával, szerkezetével, hozzáféréssel kapcsolatban. Meg kell tanítania, hogyan alkalmazható a megfigyelés és a tervezett kísérlet módszere; hogyan használhatók a könyvtári és más információforrások; hogyan mozgósíthatók az előzetes ismeretek és tapasztalatok; melyek az egyénre szabott tanulási módszerek; miként működhetnek együtt a tanulók csoportban; hogyan rögzíthetők és hívhatók elő pontosan, szó szerint például szövegek, meghatározások, képletek. Olyan tudást kell kialakítani, amelyet a tanulók új helyzetekben is képesek alkalmazni, a változatok sokoldalú áttekintésével és értékelésével. A tanulás tanításának elengedhetetlen része a tanulás eredményességének, a tanuló testi és szellemi teljesítményeinek lehetőség szerinti növelése és a tudás minőségének értékelése.

A tanulás kompetenciái: A fenntartható fejlődés maga is folyamatos tanulás – a természet, gazdaság, társadalom, egyén összefüggéseinek – tanulmányozása, mely sok esetben a mindennapi tapasztalatokra épül. A tanulók gyakorolják a kutatói módszereket, miközben elsajátítják a kutatói szemlélet- és viselkedésmódot és megtanulják a hitelesség kritériumait.

A kommunikációs kompetenciák: A komplex problémák felismerése, értelmezése és csoportos megoldás-keresés, az érvelés, a megbeszélés, a véleménycsere, az érvek ütköztetése módszerének alkalmazása mind a szóbeli, mind az írásbeli kifejezőképességet fejleszti. A tanulókat arra készíti, hogy megtanulják véleményüket összefoglalni, érvekkel alátámasztani, mások véleményét mérlegelni, megbeszélni, közösen megoldásokat keresni.

A személyes és társas kapcsolati kompetenciák: A közösségben betöltött egyéni, egyedi szerep, továbbá a közösség működésének megfigyelése és értelmezése alapot ad e kompetenciák fejlesztésére. A közösségi nevelés során alkalmazott munkaformák – a kötetlen beszélgetésen, a különféle technikákkal vezetett csoportos megbeszéléseken, a páros munkákon, a csoportos feladatokon át a közösségi feladatok teljesítésének és a közösségi élmények megélésének és feldolgozásának mozzanataiig – egyenként is és összességében is hozzájárulnak a személyes és társas kapcsolati kompetenciák fejlesztéséhez.

Az alkotóképesség, a találékony, a saját ötleteket megvalósító alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái: A közösségi nevelésben a saját csoporthagyományok megteremtése, az iskolai hagyományok megélése, továbbá a kerettantervi tartalmak

feldolgozásához választott, tanulóközpontú munkaformák mind segítik e kompetenciaterület fejlesztését.

Munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák: A közösségi nevelés fontos feladata, hogy foglalkozzon az életpálya-építési, pályaorientációs kérdésekkel, a jövő és jelen munkavállalói kompetenciák előrejelzésével, a fenntartható termelésre és szolgáltatásra való felkészüléssel. A tervező gondolkodás, az életpálya-építés mellett az egyes feladattípusok e terület részkompetenciáit megfelelően fejlesztik.

Egységesség és differenciálás, módszertani alapelvek

A tartalmi szabályozást a Nat úgy valósítja meg, hogy az iskolák, a pedagógusok, a tanulók sokféle, differenciált tevékenysége a teljesítmény növelésére sarkalló, az életesélyek tanulással történő növelését szolgáló egységes, közös alapra épüljön. Ily módon lehetőséget nyújt az iskolafenntartók értékeinek, a szülők, a tanulók érdeklődésének, a pedagógusok szakmai törekvéseinek és az iskolát körülvevő környezet helyi sajátosságainak figyelembevételére.

A tudományok gyors fejlődése, a szükségletek új megjelenési formái és a világ új kihívásai (köztük a gyermekek testi-lelki egészségét veszélyeztető számos tényező) a megszokottól eltérő feladatok elé állítják az iskolát, a pedagógusképzést és a pedagógus-továbbképzést. Olyan tudástartalmak jelentek meg, amelyek nehezen sorolhatók be a tudományok hagyományos rendszerébe, vagy amelyek egyszerre több tudományág illetékességébe tartoznak. Így megnőtt az igény egyrészt egyes hagyományos tantárgyak összevonására és/vagy tantárgyközi megjelenítésére, másrészt új tantárgyak/tantárgy-együttesek kialakítására. Fontos pedagógiai szempont, hogy a tantárgy-összevonásos és a tantárgyközi tantervi szemlélet a tanulók érdeklődését és tapasztalatait is figyelembe veszi. A Nat azáltal biztosítja e szemlélet érvényesülését, hogy nem határoz meg egységes, minden iskolára kötelezően érvényes tantárgyi rendszert, hanem annak kialakítását a kerettantervek, illetve a helyi tantervek hatáskörébe utalja.

A Nat a gyerekek, a serdülők és a fiatalok képességeinek fejlődéséhez szükséges feladatok meghatározásával ösztönzi a személyiségfejlesztő tanítást. Olyan pedagógiai munkát feltételez, amelynek középpontjában a tanulók tudásának, képességeinek fejlesztése, a készségek elsajátíttatása, kibontakoztatása, a személyiség fejlődéséhez szükséges megfelelő feltételek biztosítása áll, figyelembe véve, hogy az oktatás és a nevelés színtere nem csak az iskola, hanem az élet számos egyéb fóruma is.

A fejlesztési területek, nevelési célok megvalósulásának, a kulcskompetenciák kialakításának egyik feltétele az említett célok szolgálatába állított pedagógiai folyamat. A differenciált tanítás-tanulás megvalósulásához különösen a következő szempontokat ajánlatos figyelembe venni:

- olyan szervezési megoldásokat kell előnyben részesíteni, amelyek előmozdítják a tanulás *belső motivációinak*, önszabályozó mechanizmusainak kialakítását, fejlesztését;
- a tanulást úgy kell megszervezni, hogy a tanulók *cselekvő módon* vegyenek részt benne, előtérbe állítva tevékenységüket, önállóságukat, kezdeményezéseiket, problémamegoldásaikat, alkotóképességüket;
- a nevelési-oktatási folyamat segítse elő a tanulók *előzetes ismereteinek*, tudásának, nézeteinek feltárását, adjon lehetőséget esetleges tévedéseik kiigazítására és tudásuk ártrendezésére;
- az iskolai tanítás-tanulás különböző szervezeti formáiban (az osztálymunkában, a csoportfoglalkozásokon, a tanulók páros, részben vagy teljesen egyéni nevelésében-

oktatásában) alkalmazni kell az *együttműködő* (kooperatív) tanulás technikáit és formáit;

- válják a tanítás egyik elvévé és teendőjévé a tanulókhöz alkalmazkodó *differenciálás* a feladatok kijelölésében, megoldásában, a szükséges tanári segítségben, az ellenőrzésben, az értékelésben;
- a *tanulók* egyéni képességeinek fejlesztése érdekében alkalmazni kell a feladathoz illeszkedő tanulószervezési technikákat;
- sajátos tanulószervezési megoldásokat kell alkalmazni a *különleges bánásmódot igénylő*, sajátos nevelési igényű gyerekek esetében, a tanulási és egyéb problémákkal, magatartási zavarokkal küzdő tanulók nevelési-oktatási feladatainak ellátásában;
- a tanítási-tanulási helyzetek, a tanulószervezési módok és értékelési eljárások alkalmazkodjanak az egyes területeken *tehetséges tanulók* fejlesztési igényeihez, általában is támogassák a tehetségek felkutatását és tehetségük kibontakoztatását;
- különböző tanulószervezési megoldásokkal az együttműködést és a *tanulási esélyek egyenlőségét* szolgáló szervezeti formákat kell kialakítani mind az iskolák közötti együttműködésben, mind az iskolán kívüli és az iskolai munkában.

1.6. Kulcskompetenciák

A Kormány által elfogadott 110/2012. (VI. 4.) Korm. rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról alapján a Nemzeti alaptanterv új elemekkel bővült. Az átdolgozás során figyelembe vettük a dokumentum által meghatározott közös értékeket, valamint az iskolai nevelés-oktatás alapvető céljait, az úgynevezett kulcskompetenciákat.

Az alábbiakban a Nat alapján olyan tanulási területeken átívelő általános kompetenciákat sorolunk fel, amelyekre minden egyénnek szüksége van a személyes boldoguláshoz, az állampolgári léthez.

A tanulás kompetenciái, a kommunikációs kompetenciák (anyanyelvi és idegen nyelvi), a digitális kompetenciák, a matematikai, gondolkodási kompetenciák, a személyes és társas kapcsolati kompetenciák, a kreativitás, a kreatív alkotás, önkifejezés és kulturális tudatosság kompetenciái, munkavállalói, innovációs és vállalkozói kompetenciák.

Mindezek között a legfontosabb helyet foglal el a tanulási kompetencia, mivel ez alapozza meg az egész életen át tartó tanulás folyamatát. Ezen kompetenciák egymásra épülnek, egymásba fonódnak, illetve kiegészítik egymást.

1.6.1. A kulcskompetenciák fejlesztése

Az iskolai műveltség tartalmát a társadalmi műveltségről alkotott közfelfogás, a gazdaság, a versenyképesség és a globalizáció kihívásai is alakítják. Az Európai Unió országaiban a kulcskompetenciák fogalmi hálójába rendezték be azokat a tudásokat és képességeket, amelyek birtoklása alkalmassá teheti az unió valamennyi polgárát egyrészt a gyors és hatékony alkalmazkodásra a változásokkal átszőtt, modern világhoz, másrészt aktív szerepvállalásra e változások irányának és a tartalmának a befolyásolásához. Ezért lett az

iskolai műveltség tartalmának irányadó kánonja a kulcskompetenciák meghatározott rendszere.

Az oktatásnak - mind társadalmi, mind gazdasági funkciója miatt - alapvető szerepe van abban, hogy az európai polgárok megszerezzék azokat a kulcskompetenciákat, amelyek elengedhetetlenek a változásokhoz való rugalmas alkalmazkodáshoz, a változások befolyásolásához, saját sorsuk alakításához.

A kulcskompetenciák azok a kompetenciák, amelyekre minden egyénnek szüksége van személyes boldogulásához és fejlődéséhez, az aktív állampolgári létehez, a társadalmi beilleszkedéshez és a munkához.

Mindegyik egyformán fontos, mivel mindegyik hozzájárulhat a sikeres élethez egy tudás alapú társadalomban. Felértékelődik az egyén tanulási kompetenciájának fejlesztése, mert az emberi cselekvőképesség az egész életen át tartó tanulás folyamatában formálódik.

Sok kompetencia részben fedi egymást, és egymásba fonódik: az egyikhez szükséges elemek támogatják a másik terület kompetenciáit. Hasonló egymásra építettség jellemzi a kulcskompetenciák és a kiemelt fejlesztési feladatok viszonyát. A műveltségterületek fejlesztési feladatai a kulcskompetenciákat összetett rendszerben jelenítik meg.

Számos olyan fejlesztési terület van, amely mindegyik kompetencia részét képezi: például a kritikus gondolkodás, a kreativitás, a kezdeményezőképeség, a problémamegoldás, a kockázatértékelés, a döntéshozatal, az érzelmek kezelése.¹

1.6.2. A kulcskompetenciák

1.6.2.1. Kommunikációs kompetenciák, anyanyelvi és idegen nyelvi

1.6.2.1.1. Anyanyelvi kompetencia

Az anyanyelvi kommunikáció magában foglalja a fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények kifejezését és értelmezését szóban és írásban egyaránt (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), valamint a helyes és kreatív nyelvhasználatot a társadalmi és kulturális tevékenységek során, az oktatásban és képzésben, a munkában, a családi életben és a szabadidős tevékenységekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az anyanyelvi kommunikáció az anyanyelv elsajátításának eredménye, amely természeténél fogva kapcsolódik az egyén kognitív képességének fejlődéséhez. Az anyanyelvi kommunikáció feltétele a megfelelő szókincs, valamint a nyelvtan és az egyes nyelvi funkciók ismerete. Ez a tudásanyag felöleli a szóbeli kapcsolattartás fő típusainak, az irodalmi és nem irodalmi szövegek egész sorának, a különféle nyelvi stílusok fő sajátosságainak, valamint a nyelv és a kommunikáció változásainak ismeretét különféle helyzetekben.

---

¹ A Nemzeti alaptantervben megjelenő kulcskompetenciák alapját a *Recommendation of the European Parliament and of the Council of 18 December 2006 on Key Competences for Lifelong Learning* (2006/962/EC) című dokumentum képezi.

Az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy különféle kommunikációs helyzetekben, szóban és írásban kommunikálni tud, kommunikációját figyelemmel kíséri és a helyzetnek megfelelően alakítja. Képes megkülönböztetni és felhasználni különféle típusú szövegeket, megkeresni, összegyűjteni és feldolgozni információkat, képes különböző segédeszközöket használni, saját szóbeli és írásbeli érveit a helyzetnek megfelelő módon meggyőzően megfogalmazni és kifejezni.

A pozitív attitűd magában foglalja a kritikus és építő jellegű párbeszédre való törekvést, az esztétikai minőség tiszteletét és mások megismerésének az igényét. Ehhez ismernünk kell a nyelv másokra gyakorolt hatását, a társadalmilag felelős nyelvhasználat jelentőségét.

1.6.2.1.2. Idegen nyelvi kommunikáció

Az idegen nyelvi kommunikáció az anyanyelvi kommunikáció elemeivel jellemezhető: fogalmak, gondolatok, érzések, tények és vélemények megértése, kifejezése és értelmezése szóban és írásban (hallott és olvasott szöveg értése, szövegalkotás), a társadalmi és kulturális tevékenységek megfelelő keretein belül - oktatás és képzés, munka, családi élet és szabadidős tevékenységek -, az egyén szükségleteinek megfelelően. Az idegen nyelvi kommunikáció olyan képességeket is igényel, mint például a közvetítés, más kultúrák megértése. Az egyén nyelvtudásának szintje változhat a négy dimenzió (hallott szöveg értése, beszédkészség, olvasott szöveg értése és íráskészség), az egyes nyelvek és az egyén társadalmi-kulturális háttéré, környezete és igényei/érdeklődése szerint.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az idegen nyelvi kommunikáció feltételezi a szókincsnek és a funkcionális nyelvtannak, valamint a szóbeli interakciók főbb típusainak és a nyelvi stílusoknak az ismeretét. Fontos a társadalmi hagyományoknak, valamint a nyelvek kulturális vonatkozásainak és változatosságának az ismerete is.

Az idegen nyelvi kommunikációhoz szükséges képességek felölelik a szóbeli üzenetek megértését, beszélgetések kezdeményezését, folytatását és lezárását, valamint a szövegolvasást, szövegértést és alkotást az egyéni igényeknek megfelelően. Továbbá az egyénnek képesnek kell lennie a segédeszközök megfelelő használatára és az egész életen át tartó tanulás részeként a nyelv nem formális keretekben történő elsajátítására is.

A pozitív attitűd magában foglalja a kulturális sokféleség tiszteletben tartását és a nyelvek, kultúrák közötti kommunikáció iránti érdeklődést és kíváncsiságot.

1.6.2.2. Matematikai és gondolkodási kompetencia

A matematikai kompetencia a matematikai gondolkodás fejlesztésének és alkalmazásának képessége, felkészítve ezzel az egyént a mindennapok problémáinak megoldására is. A kompetenciában és annak alakulásában a folyamatok és a tevékenységek éppúgy fontosak, mint az ismeretek. A matematikai kompetencia - eltérő mértékben - felöleli a matematikai gondolkodásmódhoz kapcsolódó képességek alakulását, használatát, a matematikai modellek alkalmazását (képletek, modellek, struktúrák, grafikonok/táblázatok), valamint a törekvést ezek alkalmazására.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A matematika terén szükséges ismeretek magukban foglalják a számok, mértékek és struktúrák, az alapműveletek és alapvető matematikai reprezentációk fejlődő ismeretét, a matematikai fogalmak, összefüggések és koncepciók és azon kérdések megértését, amelyekre a matematika választ adhat.

A matematikai kompetencia birtokában az egyén rendelkezik azzal a képességgel, hogy alkalmazni tudja az alapvető matematikai elveket és folyamatokat az ismeretszerzésben és a problémák megoldásában, a mindennapokban, otthon és a munkahelyen. Követni és értékelni tudja az érvek láncolatát, matematikai úton képes indokolni az eredményeket, megérti a matematikai bizonyítást, a matematika nyelvén kommunikál, valamint alkalmazza a megfelelő segédeszközöket.

A matematika terén a pozitív attitűd az igazság tiszteletén és azon a törekvésen alapszik, hogy a dolgok logikus okát és érvényességét keressük.

1.6.2.3. Természettudományos kompetencia

A természettudományos kompetencia készséget és képességet jelent arra, hogy ismeretek és módszerek sokaságának felhasználásával magyarázatokat és előrejelzéseket tegyünk a természetben, valamint az ember és a rajta kívüli természeti világ közt lezajló kölcsönhatásban lejátszódó folyamatokkal kapcsolatban magyarázatokat adjunk, előrejelzéseket tegyünk, s irányítsuk cselekvéseinket. Ennek a tudásnak az emberi vágyak és szükségletek kielégítése érdekében való alkalmazását nevezzük műszaki kompetenciának. E kompetencia magában foglalja az emberi tevékenység okozta változások megértését és az ezzel kapcsolatos, a fenntartható fejlődés formálásáért viselt egyéni és közösségi felelősséget.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A természettudományok esetében elengedhetetlen a természeti világ alapelveinek, az alapvető tudományos fogalmaknak, módszereknek, a technológiai folyamatoknak, valamint a mindezek emberi alkalmazása során kifejtett tevékenységek természetre gyakorolt hatásának az ismerete. Ezeknek az ismereteknek a birtokában az egyén megérti a tudományos elméletek szerepét a társadalmi folyamatok formálódásában, az alkalmazások és a technológiák előnyeit, korlátait és kockázatait a társadalom egészében (a döntéshozatallal, értékekkel, erkölcsi kérdésekkel, kultúrával, stb. kapcsolatosan).

A természettudományos kompetencia birtokában az egyén képes mozgósítani természettudományos és műszaki műveltségét, a munkájában és a hétköznapi életben felmerülő problémák megoldása során. Gyakorlatias módon tudja a tudását alkalmazni új technológiák, berendezések megismerésében és működtetésében, a tudományos eredmények alkalmazása során, problémamegoldásaiban, egyéni és közösségi célok elérésében, valamint a természettudományos és műszaki műveltséget igénylő döntések meghozatalában. Kritikus az áltudományos, az egyoldalúan tudomány- és technikaellenes

megnyilvánulásokkal szemben. Képes és akar cselekedni a fenntartható fejlődés feltételeinek biztosítása érdekében lokálisan és globális vonatkozásokban egyaránt.

A természettudományos kompetencia kritikus és kíváncsi attitűdöt, az etikai kérdések iránti érdeklődést, valamint a biztonság és a fenntarthatóság tiszteletét egyaránt magában foglalja - különösen a tudományos és technológiai fejlődés saját magunkra, családunkra, közösségünkre és az egész Földre gyakorolt hatásával kapcsolatban.

1.6.2.4. Digitális kompetencia

A digitális kompetencia felöleli az információs társadalom technológiáinak (Information Society Technology, a továbbiakban: IST) magabiztos és kritikus használatát a munka, a kommunikáció és a szabadidő terén. Ez a következő készségeken, tevékenységeken alapul: információ felismerése, visszakeresése, értékelése, tárolása, előállítása, bemutatása és cseréje; továbbá kommunikáció és hálózati együttműködés az interneten keresztül.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A digitális kompetencia a természetnek, az IST szerepének és lehetőségeinek értését, alapos ismeretét jelenti a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában. Magában foglalja a főbb számítógépes alkalmazásokat –szövegszerkesztés, adattáblázatok, adatbázisok, információtárolás-kezelés, az internet által kínált lehetőségek és az elektronikus média útján történő kommunikáció (e-mail, hálózati eszközök) - a szabadidő, az információ-megosztás, az együttműködő hálózatépítés, a tanulás és a kutatás terén. Az egyénnek értenie kell, miként segíti az IST a kreativitást és az innovációt, ismernie kell az elérhető információ hitelessége és megbízhatósága körüli problémákat, valamint az IST interaktív használatához kapcsolódó etikai elveket.

A szükséges képességek felölelik az információ megkeresését, összegyűjtését és feldolgozását, a kritikus alkalmazást, a valós és a virtuális kapcsolatok megkülönböztetését. Idetartozik a komplex információ előállítását, bemutatását és megértését elősegítő eszközök használata, valamint az internet alapú szolgáltatások elérése, a velük való kutatás, az IST alkalmazása a kritikai gondolkodás, a kreativitás és az innováció területén. Az IST használata kritikus és megfontolt attitűdöket igényel az elérhető információ és az interaktív média felelősségteljes használata érdekében. A kompetencia fejlődését segítheti továbbá a kulturális, társadalmi és/vagy szakmai célokat szolgáló közösségekben és hálózatokban való részvétel.

1.6.2.5. A hatékony, önálló tanulás

A hatékony, önálló tanulás azt jelenti, hogy az egyén képes kitartóan tanulni, saját tanulását megszervezni egyénileg és csoportban egyaránt, ideértve az idővel és az információval való hatékony gazdálkodást is. Felismeri szükségleteit és lehetőségeit, ismeri a tanulás folyamatát. Ez egyrészt új ismeretek szerzését, feldolgozását és beépülését, másrészt útmutatások keresését és alkalmazását jelenti. A hatékony és önálló tanulás arra készíti a tanulót, hogy előzetes tanulási és élettapasztalataira építve tudását és képességeit helyzetek sokaságában használja, otthon, a munkában, a tanulási és képzési folyamataiban egyaránt. A motiváció és a magabiztosság e kompetencia elengedhetetlen eleme.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A munka- vagy karriercélok teljesítését szolgáló tanuláshoz az egyénnek megfelelő ismeretekkel kell rendelkeznie a szükséges kompetenciákról, tudástartalmakról, képességekről és szakképesítésekről. A hatékony és önálló tanulás feltétele, hogy az egyén ismerje és értse saját tanulási stratégiáit, készségeinek és szaktudásának erős és gyenge pontjait, valamint képes legyen megtalálni a számára elérhető oktatási és képzési lehetőségeket, útmutatást/támogatást.

A hatékony és önálló tanulás olyan alapvető képességek meglétét igényli, mint az írás, olvasás, számolás, valamint az IST-eszközök használata. Ezekre épül az új ismeretek, elsajátítása, feldolgozása és beépítése. A hatékony és önálló tanulás további feltétele a saját tanulási stratégia kialakítása, a motiváció folyamatos fenntartása, a figyelem összpontosítása, valamint a tanulás szándékának és céljának kritikus mérlegelése. Az egyénnek képesnek kell lennie a közös munkára és tudásának másokkal való megosztására, saját munkája értékelésére és szükség esetén tanács, információ és támogatás kérésére.

A pozitív attitűd tanulási iránti motivációt feltételez, folyamatos fenntartásához elengedhetetlen, hogy korábbi tanulási és élettapasztalatainkat felhasználjuk, új tanulási lehetőségeket kutassunk fel, és a tanultakat az élet minden területén széles körben alkalmazzuk.

1.6.2.6. Személyes és társas kapcsolatok

A személyes, értékorientációs, interperszonális, interkulturális, szociális és állampolgári kompetenciák a harmonikus életvitel és a közösségi beilleszkedés feltételei, a közjó iránti elkötelezettség és tevékenység, felöleli a magatartás minden olyan formáját, amely révén az egyén hatékony és építő módon vehet részt a társadalmi és szakmai életben, az egyre sokszínűbb társadalomban, továbbá ha szükséges, konfliktusokat is meg tud oldani. Az állampolgári kompetencia képessé teszi az egyént arra, hogy a társadalmi folyamatokról, struktúrákról és a demokráciáról kialakult tudását felhasználva, aktívan vegyen részt a közügyekben.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A személyes és szociális jólét megköveteli, hogy az egyén rendelkezzen saját fizikai és mentális egészségére vonatkozó ismeretekkel, megértse az egészséges életvitelnek ebben játszott meghatározó szerepét. A sikeres kapcsolatok és társadalmi részvétel érdekében elengedhetetlen a normatudat, a viselkedési és az általánosan elfogadott magatartási szabályok megértése. Fontos az egyénnel, a csoporttal, a munkaszervezettel, a nemek közti egyenlőséggel, a megkülönböztetés mentességgel, a társadalommal és a kultúrával kapcsolatos alapvető koncepciók ismerete. Kívánatos a tájékozódás az európai társadalmak multikulturális és társadalmi-gazdasági dimenzióiban, továbbá a nemzeti kulturális identitás és az európai identitás kapcsolatának a megértése.

E kompetencia alapja az a képesség, hogy különféle területeken hatékonyan tudjunk kommunikálni, figyelembe vesszük és megértjük a különböző nézőpontokat, tárgyalópartnereinkben bizalmat keltünk, és empátikusak vagyunk. Idetartozik még a stressz és a frusztráció kezelése, a változások iránti fogékonyság. Az attitűdök vonatkozásában az együttműködés, a magabiztosság és az integritás a legfontosabb. Idetartozik még a társadalmi-gazdasági fejlődés, az interkulturális kommunikáció iránti érdeklődés, a sokféleség elismerése. Fontos része ennek az attitűdnek a személyes előítéletek leküzdésére és a kompromisszumra való törekvés.

Az állampolgári kompetencia a demokrácia, az állampolgárság fogalmának és az állampolgári jogoknak az ismeretén alapul, ahogyan ezek az Európai Unió Alapjogi Chartájában és a nemzetközi nyilatkozatokban szerepelnek, és ahogyan ezeket helyi, regionális, nemzeti, európai és nemzetközi szinten alkalmazzák. A kompetencia magában foglalja az aktuális események, valamint a nemzeti, az európai és a világtörténelem fő eseményeinek és tendenciáinak, továbbá a társadalmi és politikai mozgalmak céljainak, értékeinek és politikáinak az ismeretét. Idetartozik az európai integráció és az EU struktúráinak, főbb célkitűzéseinek és értékeinek az ismerete, valamint az európai sokféleség és a kulturális identitás tudatosítása is.

Az állampolgári kompetencia olyan képességeket igényel, mint a közügyekben való hatékony együttműködés, a helyi és a tágabb közösséget érintő problémák megoldása iránti szolidaritás és érdeklődés. Magában foglalja a közösségi tevékenységek és a különböző

szinteken - a helyi szinttől a nemzeti és európai szintig - hozott döntések kritikus és kreatív elemzését, a döntéshozatalban való részvételt, elsősorban szavazás útján.

A pozitív attitűdök az emberi jogok teljes körű tiszteletén alapulnak, ideértve az egyenlőség és a demokrácia tiszteletét, a vallási és etnikai csoportok kulturális sokszínűségének megértését. Magában foglalja a településhez, az országhoz, az EU-hoz és általában az Európához való tartozást, a részvétel iránti nyitottságot a demokratikus döntéshozatal valamennyi szintjén, valamint a felelősségérzetnek és a közösségi összetartást megalapozó közös értékek elfogadásának és tiszteletben tartásának a kinyilvánítását (pl. a demokratikus elvek tiszteletben tartása). Az alkotó részvétel az állampolgári tevékenységeket, a társadalmi sokféleség és kohézió, valamint a fenntartható fejlődés támogatását és mások értékeinek, magánéletének a tiszteletét is jelenti.

1.6.2.7. Munkavállalói, innovációs és vállalkozói

A kezdeményezőképeség és vállalkozói kompetencia segíti az egyént a mindennapi életben, a munkahelyén is abban, hogy megismerje tágabb környezetét, és képes legyen a kínálgató lehetőségek megragadására. A tudást, a kreativitást, az újításra való beállítódást és a kockázatvállalást jelenti, valamint azt, hogy célkitűzései érdekében az egyén terveket készít és hajt végre. Alapját képezi azoknak a speciális ismereteknek és képességeknek, amelyekre a gazdasági tevékenységek során van szükség.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

A szükséges ismeretek egyrészt az egyén személyes, szakmai és/vagy üzleti tevékenységeihez illeszthető lehetőségek, kihívások felismerését, értelmezését, másrészt a gazdaság működésének átfogóbb megértését, a pénz világában való tájékozódást foglalják magukban. Az egyénnek tudatában kell lennie a vállalkozások pénzügyi és jogi feltételeivel is.

Olyan készségek, képességek tartoznak ide, mint tervezés, szervezés, irányítás, vezetés, delegálás, az elemzés, a kommunikálás, a tapasztalatok értékelése, kockázatfelmérés és vállalás, egyéni és csapatmunkában történő munkavégzés.

A pozitív attitűdöt a függetlenség, a kreativitás és az innováció jellemzi a személyes és társadalmi életben, valamint a munkában egyaránt. Feltételezi a célok elérését segítő motivációt és elhatározottságot, legyenek azok személyes, másokkal közös és/vagy munkával kapcsolatos célok vagy törekvések.

1.6.2.8. Önkifejezés és kulturális tudatosság, illetve kreativitás, kreatív alkotás

Az esztétikai-művészeti tudatosság és kifejezőképesség magában foglalja az esztétikai megismerés, illetve elképzelések, élmények és érzések kreatív kifejezése fontosságának elismerését mind a tradicionális művészetek nyelvein, illetve a média segítségével, ideértve különösen az irodalmat, a zenét, a táncot, a drámát, a bábjátékot, a vizuális művészeteket, a tárgyak, épületek, terek kultúráját, a modern művészeti kifejezőeszközöket, a fotót s a mozgóképet.

Szükséges ismeretek, képességek, attitűdök

Az esztétikai, művészeti, kulturális tudatosság és kifejezőképesség feltételezi a helyi, a nemzeti, az európai és az egyetemes kulturális örökségnek, valamint az egyénnek, közösségeinek a világban elfoglalt helyének a tudatosítását, a főbb művészeti alkotások értő és beleérző ismeretét, a népszerű kortárs kultúra és kifejezőmódok vonatkozásában is. Idetartozik Európa (az európai országok, nemzetek és kisebbségek) kulturális és nyelvi sokféleségének a megőrzésére irányuló igénynek, a közízlés fejlődésének, valamint az esztétikum mindennapokban betöltött szerepének a megértése.

Olyan képességek tartoznak ide, mint művészi önkifejezés, műalkotások és előadások elemzése, saját nézőpont összevetése mások véleményével, a kulturális tevékenységben rejlő gazdasági lehetőségek felismerése és kiaknázása, kreativitás, kreatív alkotás.

A pozitív attitűdök alapját a művészi kifejezés sokfélesége iránti nyitottság és az esztétikai érzék fejlesztésére való hajlandóság képezi. A nyitottság, az érdeklődés, a fogékonyság fejleszti a kreativitást és az arra való készséget, hogy a művészi önkifejezés és a kulturális életben való részvétel révén gazdagítsuk önismeretünket, emberi viszonyainkat, eligazodjunk a világban.

2. A személyiségfejlesztéssel kapcsolatos pedagógiai feladatok

A gimnáziumban tanuló diákok életkoránál fogva ez az iskolatípus a legalkalmasabb arra, hogy az oktatás-nevelés folyamata során célul tűzze ki a **személyiség fejlesztését**, kibontakozásának lehetőségét is.

A tanítási órákon törekszünk az **önálló ismeretszerzés** képességének kialakítására. Egy-egy témakör egyéni feldolgozása, egy korszak önálló bemutatása, kísérletek önálló elvégzése alkalmas erre. A tanórán kívüli foglalkozások, természeti környezetben megtartott gyakorlati órák, az önképző kör célja a változatos, sokoldalú tanítási-tanulási folyamat létrehozása. A foglalkozásokon folyó közös munka alapja az együttműködés, a pozitív munkamorál, az egészséges **önismeret**, önértékelés kialakítása.

Célunk a **művelt, sokoldalúan fejlett személyiség** formálása, aki a művelődés, fejlődés lehetőségeit megtalálja az iskolán kívül is. A tanítási-tanulási folyamatba beépítjük a múzeumokban, könyvtárban, történelmi emlékhelyen, színházban, koncerten szerzett ismereteket is. Törekszünk arra, hogy ez által az **értékítéletük** pozitív irányba haladjon, és az értelmiségi életvitelhez méltó önművelés szokásukká váljon.

A gimnáziumi diákélet megfelelő szintér a demokratikus életformára való felkészüléshez. A tanulók gyakorolhatják jogukat, ugyanakkor a kötelességek teljesítését is megtanulják. Elsajátíthatják a társas környezetben élés alapszabályait, egymás **elfogadását**, a máság tolerálását, az egymás iránt érzett **tisztelet és felelősség** gyakorlását.

A személyiség tiszteletben tartása mellett elvárjuk, hogy diákjaink az **esztétikum**, az **illem** szabályait figyelembe véve jelenjenek meg. Észrevegység környezetükben, a természetben, az emberben, a gondolkodás tisztaságában a szépet és törekedjenek ennek megvalósítására is.

A helyi tantervünkben rögzített ismeretek elsajátítása eszköz a **tanulók személyiségének minél teljesebb kibontakoztatásához**. Az ismeretek elsajátítása pedig eszköz a tanulók önálló ismeretszerzési képességének fejlesztéséhez.

A személyiségfejlesztés színterei az iskolában a különböző tanórai és tanórán kívüli tevékenységekkel vannak összefüggésben.

A tevékenységi területek a következők:

➤ iskolai:

- tanórák
- szakkörök
- énekkar
  - iskolai sportkör
  - tanulmányi és egyéb versenyek

➤ iskolán kívüli:

- csoportos kirándulás, túra
- táborok
- kulturális rendezvények

3. Az egészségfejlesztéssel összefüggő feladatok

3.1. Az Iskola egészségfejlesztési programja

A gimnáziumi oktatás keretében elsődlegesnek tartjuk az **egészséges életmódra nevelést**. Különböző szakterületek végzik azokat a megelőző egészségfejlesztési feladatokat, amelyeket a pedagógiai programunkban rögzítettünk és elfogadtunk.

Az ifjúságvédelmi területért felelős igazgatóhelyettes

A **prevenció** érdekében, **külső szervezetekkel tart kapcsolatot**, ahonnan tanévenként meghatározott gyakorisággal **előadókat hív** (szülész-nőgyógyász, allergológus, tüdőgyógyász). Munkájával összefüggésben a **drogkoordinátori szerepet** is ellátja (drogellenes vetélkedőt szervez, plakát pályázatot hirdet). Az újonnan belépő osztályokban a mentális helyzet felderítésére - igény szerint - mérést végez.

Munkáját segíti az iskolapszichológus és az iskolai szociális segítő is.

Biológia munkaközösség

Az adott tananyaghoz kapcsolódóan felvilágosító, ismeretterjesztő előadásokat tartanak videó filmanyag vetítésével.

Témakörök:

- Egészséges táplálkozás
- Légúti betegségek
- A dohányzás ártalmai
- Nemi úton terjedő betegségek, fogamzásgátlás
- Keringési, idegrendszeri, hormonális zavarok
- Vércsoportok, szervátültetés, vérátömlesztés

Osztályfőnöki órák

Az egyes évfolyamokon az **egészségfejlesztési tematika** állandó, csupán az ismeretek bővülnek az **életkornak megfelelően**. Emellett – a tanulók érdeklődésének megfelelően – **előadókat** kérünk a különböző szakterületekről.

Az osztályfőnöki óratervek egészségfejlesztéssel kapcsolatos témakörei:

- egészséges táplálkozás – egészséges életmód (egészséges ételek, korszerű főzési technikák, mozgás, sport)
- mentális egészség (stressz tűrés, stressz oldás, jó időbeosztás)
- a káros szenvedélyek kerülése, elutasítása (dohányzás, drog, alkohol)
- felelősségteljes szexuális élet
- a nemi élet zavarai, szűrővizsgálatok fontossága
- a fogyatékkal élők, a másság elfogadása

Módszerek:

- előadás (szakorvos, pszichológus, iskolaorvos, védőnő)
- beszélgetés, vita
- videofilm vetítés
- kiállítások megtekintése
- vetélkedők
- szituációs játékok
- fotó-, illetve rajzpályázatok

Az egészségfejlesztési program keretében a **testnevelési munkaközösség** a – diákok testi fejlődését, fizikai állóképességét segíti.

Munkánkban kiemelt szerepe van a **drogprevenációs programnak**.

Elengedhetetlen a szoros és folyamatos **együttműködés az egészségügy** (iskola egészségügyi szolgálat) **szakemberei és a pedagógusok között**.

Elvárások

Iskola-egészségügyi szolgálat

Felméri a tanulók egészségi állapotát, pontos képet ad róla, meghatározott szempontok alapján javaslatot tesz az egészségi állapotuk **megőrzésére, fejlesztésére**.

Testnevelő tanárok

Mindennapi testedzés megvalósítása, program kidolgozása a tanulók felmért egészségi állapota ismeretében.

Az ifjúságvédelmi területért felelős igazgató-helyettes

A **hátrányos helyzetű és szociálisan rászoruló tanulók** helyzetének feltárása.

Drogügyi koordinátor

Az iskola **drogstratégiájának** kidolgozása.

Pedagógusok

Segítik a **szülőkkel való kapcsolattartást**, a családi anamnézis felvételét; **jelzik** a tanulók testi fejlődésével, teherbíró-képességével, magatartásával, látásával, hallásával kapcsolatos vagy egyéb (pl. mentális problémákat) **változásokat**.

4. A közösségfejlesztéssel, az iskola szereplőinek együttműködésével kapcsolatos pedagógiai feladatok

A személyiségfejlesztéssel összefüggésben **közösségi élmény erősítése** és tudatosítása is fontos pedagógiai feladat, amely áthatja az egész iskolai életet.

A gimnáziumban tanuló diákok abban az életkorban vannak, amikor tudatosan alakítják kapcsolatukat a közösséggel, a társadalommal. Az iskolán belül is különböző szinteken nyílik lehetőség az együttélés szabályainak kialakítására, gyakorlására. Közösségfejlesztéssel kapcsolatos feladatainkat a Nat közös követelményei alapján határoztuk meg.

A mi diákjaink is ismerjék meg, és ismerjék el az **európai egység** megvalósulásának fontosságát, és ebben hazánk szerepét! Tanulmányaik és a világban való tájékozódásuk alapján ismerjék meg az európai kultúrát, a környező országok földrajzát, történelmét, szokásait. Legyenek nyitottak a különböző szokások, vallások, **a másság** iránt! Erre jó alkalom nyílik a földrajz, történelem, idegen nyelv, ének-zene, dráma és színház oktatása során. A **nemzetközi kapcsolatok** ápolására is szolgálnak az eseti pályázatok során létrejövő külföldi iskolákkal való partnerkapcsolatok, az idegen országokba való közös utazások.

Az európai kultúrát, művészetet igazán akkor értékelik, ha kellő büszkeséggel és öntudattal vallják magyarságukat, a **nemzeti kultúra** ismeretét. Ezt is szolgálják a tanulmányi kirándulások. A kiemelkedő magyar tudósok, művészek, felfedezők, sportolók tevékenységének megismertetését minden tanterv középpontba helyezi.

A **közvetlen környezet**, a város ismerete és szeretete elengedhetetlen követelmény. Elsősorban a magyar irodalom, történelem, társadalomismeret tantárgyak alkalmasak az információk bővítésére, az egészséges lokálpatriotizmus táplálására. Tudatosan törekszünk arra, hogy minden diákunk megismerje a nevezetességeket, emlékhelyeket.

A diák mindennapi közege az iskola, a diákönkormányzat, ahol a **közösségi együttélés**, a demokrácia szabályainak gyakorlására van lehetősége. Iskolánkban működik diákönkormányzat. A diákmozgalmat segítő tanár közreműködésével gyakorolják a demokratikus szervezet létrehozását, a jogok gyakorlását. Megtanulják, hogy a vezetői munka felelősséggel jár. Célunk az, hogy önállóan, a közösség kívánságait figyelembe véve igényes programokat szervezzenek. Tegyenek szert megfelelő önirányítási, képességre! Tanuljanak meg kulturáltan vitatkozni, önállóan véleményt nyilvánítani, tetteikért és szavaikért felelősséget vállalni!

Az osztályközösség formálása, alakítása elsősorban osztályfőnöki feladat. Az osztályfőnök irányításával a tanulók minden nap gyakorolják, megtanulják betartani az együttélés szabályait. A diákok törekedjenek egymás megértésére, elfogadására! Elsősorban a magyar és az osztályfőnöki órákon – de valójában minden tanórán – van lehetőség a kommunikációs kultúra fejlesztésére.

4.1. A közösségfejlesztés szervezeti keretei

Szakkörök

Igény és érdeklődés szerint alakulnak. Vezetői a gimnázium tanárai, esetleg külső előadók. Önkéntes csatlakozás szerint szerveződnek. A részvétel feltétele a tantárgy, művészeti ág iránt való fokozott érdeklődés és érzék. A jelentkezéssel a tanuló vállalja, hogy a foglalkozásokra rendszeresen eljár. Ingyenes szolgáltatás.

Önképzőkör, diákkör

A kiemelkedően tehetséges, érdeklődő tanulók számára. A csoport önkéntes szerveződéssel alakul, tagjai vállalják a rendszeres, aktív részvételt. Vezetője az iskola tanára jelenlegi vagy volt diákja. Ingyenes szolgáltatás.

Iskolai sportkör

Önkéntes szerveződéssel működő ingyenes foglalkozás.

Diákönkormányzat

Az iskola tanulói - a köznevelési törvény szellemében - önkéntes szerveződéssel diákönkormányzatot hozhatnak létre, amely saját szervezeti és működési szabályzat szerint dolgozik. Osztályonként 1-2 osztályképviselő alkotja a diákönkormányzat közösségét. Az osztályküldöttek az évenkénti diákközgyűlésen DÖK-elnököt választanak, aki képviseli a diákság érdekeit, irányítja a DÖK munkáját, kapcsolatot tart az iskolavezetéssel. A diákönkormányzat köznevelési törvény által biztosított jogok gyakorlása, iskolai programok szervezése, a tanulók érdekképviselése. Jogkörébe tartozik, hogy dönthet saját működéséről, az iskolarádió, saját vezetőinek megbízásáról. A DÖK hatékony működése nagyban hozzájárul a demokratikus szemléletmód kialakításához, annak igényléséhez.

5. A pedagógusok helyi intézményi feladatai

A pedagógus alapvető feladata a rábízott tanulók nevelése, tanítása. Ezzel összefüggésben az alábbi kötelelességei vannak:

- A pedagógus a tanulók nevelése érdekében felelősséggel és önállóan a tanulók nevelése érdekében végzi munkáját. Munkaköri kötelezettségeinek tartalmát és kereteit a 2011. évi CXCV. tv., a pedagógiai program, SZMSZ, házirend, szaktárgyi útmutatók, módszertani levelek, az iskolai munkaterv, a nevelőtestület határozatai, továbbá az igazgató, illetőleg a felettes szerveknek az igazgató útján adott útmutatásai alkotják. Nevelő-oktató munkáját egységes elvek alapján, módszereinek szabad megválasztásával végzi.
- A pedagógus alaptevékenysége azokat a tanórai és tanórán kívüli teendőket foglalja magában, amelyek az intézmény rendeltetése szerint nevelő-oktató munkából az egyes munkaköröknek megfelelően minden nevelőre kötelezően vonatkoznak.
- Közreműködik az iskolaközösség kialakításában és fejlesztésében.

Alkotó módon részt vállal:

- az ünnepélyek és megemlékezések rendezéséből,
- az iskola hagyományainak ápolásából,

- tanulók folyamatos felzárkóztatásából,
- pályaválasztási feladatokból,
- a diákönkormányzat kialakításából,
- az iskolai élet demokratizmusának fejlesztéséből,
- az iskola kulturális és sportéletének, a szabadidő hasznos eltöltésének megszervezésében.
- Tanítási órán és tanítási órán kívüli foglalkozáson minőségi munkát végez. (felkészülés, szervezés, ellenőrzés). Tankönyvet az iskolai tankönyvrendelés elvei szerint választhat megállapodás szerint egy tanévre.
- Aktívan részt vesz továbbképzéseken, a munkaközösségi munkában.
- Részt vesz a nevelő – oktató munkával összefüggő megbeszéléseken, értekezleteken.
- Elvégzi azokat az adminisztratív és szervezési feladatokat, melyeket az intézmény nevelő – oktató munkája szükségessé tesz, illetve a jogszabályok előírnak.
- A rábízott feladatokat legjobb tudása szerint határidőre elvégzi.
- Nevelő-oktató munkáját tervszerűen végzi, kerettanterv alapján készült helyi tanterv szerint dolgozik.
- Az írásbeli dolgozatokat, felmérő és témazáró feladatlapokat legkésőbb 2, illetve szöveges dolgozat esetében 3 héten belül kijavítja. A témazáró dolgozatok megíratását egy héttel korábban jelzi. A házi feladatokat ellenőrzi, javítja vagy a tanulókkal javíttatja és velük együtt értékeli.
- Szülői értekezleteken, illetve fogadóórákon részt vesz.
- A tanulók fejlődését figyelemmel kíséri és elősegíti. A tanulók testi épségének megőrzéséhez szükséges ismereteket átadja, baleset észlelésekor a szükséges intézkedéseket megteszi, együttműködik az osztályfőnökkel, a gyermek- és az ifjúságvédelmi területért felelős igazgató-helyettessel.
- A szülőket és a tanulókat az őket érintő kérdésekről rendszeresen tájékoztatja, a szülőt figyelmezteti, ha gyermeke jogainak megóvása vagy fejlődésének elősegítése érdekében intézkedést tart szükségesnek.
- A szülő és a tanuló javaslataira, kérdéseire érdemi választ ad.
- Nevelő-oktató tevékenységében, a tanítás során a tájékoztatást és az ismereteket tárgyilagosan és többoldalúan nyújtja.
- A tanulók emberi méltóságát és jogait tiszteletben tartja. A 2011. évi CXC tv. titoktartási kötelezettsége szerint cselekszik.
- Tanítási óráját pontosan kezdi és fejezi be. A megtartott órák sorszámát, anyagát, az óráról hiányzó tanulókat bejegyzzi a naplóba.
- Alkalmazkodik ahhoz a szabályhoz, hogy egy osztály egy napon legfeljebb két átfogó dolgozatot írhat. A tanulók munkáját rendszeresen, érdemjeggyel minősíti, melyet beír a naplóba.
- Kollégáiról, a diákok és kollegái előtt tisztelettel beszél, nem csorbítja munkatársai emberi és szakmai hitelét, etikus viselkedésével példát mutat.

- Következétesen és igazságosan osztályoz. Az osztályzás sohasem lehet a fegyelmezés eszköze.
- Részt vesz a tanulók felügyeletének megszervezésében, az ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok ellátásában.
- Az óráközi szünetekben – beosztás szerint – ügyeleti szolgálatot teljesít.
- Osztályfőnöki, illetve munkaközösség-vezetői megbízás esetén munkáját az SzMSZ-ben foglaltak szerint látja el.
- Ellátja azokat a feladatokat, melyekkel az iskolavezetés megbízza a nevelés és oktatás zavartalan lebonyolítása érdekében.

5.1. Az osztályfőnöki munka tartalma, az osztályfőnök feladatai

Az osztályközösség élén az osztályfőnök áll. A közösségi nevelés (osztályfőnöki) óra célja olyan komplex tevékenység, amely magában foglalja az osztályközösségbe tartozó tanulók számára az iskolai értékek közvetítését, az osztályprogramok tervezését, szervezését és lebonyolítását, az osztály tanulmányi, magatartási helyzetének nyomon követését, s mindemellett feladata a Nemzeti alaptanterv kiemelt fejlesztési területeinek, nevelési céljainak, valamint a kulcskompetenciáknak a fejlesztése is.

Az osztályfőnöki teendők ellátása, az iskolai munka szerves része. E feladat ellátására megbízást az igazgató ad.

Felmentés az alábbi esetekben kérhető:

- négy, öt, vagy hatévi osztályfőnöki feladat ellátása után egyévi pihenőidő,
- nyugdíj előtt,
- ha valaki 6 – 7 osztálynak volt már osztályfőnöke
- indokolt esetben egészségügyi, családi okokból.

Az osztályfőnök

- Munkáját a központilag kiadott közösségi nevelés kerettantervre alapozva, az SZMSZ és egyéb iskolai dokumentumokban meghatározott utasítások alapján végzi.
- Nevelőmunkáját folyamatosan tervezi, ennek írásos dokumentuma a tanmenet, valamint a félévenkénti osztályfőnöki beszámoló.
- Osztálya közösségének felelős vezetője.
- A gyermekek nevelését, oktatását a lelkiismereti szabadság és a különböző világnézetűek közötti türelmesség elve alapján végzi.

A pedagógusokra vonatkozó általános munkaköri feladatokon túlmenően hatásköre és további szakmai feladatai az alábbiak:

- Alaposan ismernie kell tanítványai személyiségét, az iskola pedagógiai elvei szerint neveli osztályának tanulóit a személyiségfejlődés tényezőit figyelembe véve.
- Együttműködik, összehangolja, és segíti az osztályban tanító pedagógusok munkáját, látogatja óráikat. Észrevételeit és az esetleges problémáit az érintett nevelőkkel megbeszéli.
- Aktív pedagógiai kapcsolatot tart fenn a nevelési területért felelős igazgató-helyettessel, az osztály szülői munkaközösségével, a tanítványait oktató, nevelő tanárokkal, a tanulók életét, tanulmányait segítő személyekkel (az ifjúságvédelmi területért felelős igazgató-helyettes, iskolaorvos, védőnő, iskolapszichológus, iskolai szociális segítő).
- Figyelemmel kíséri a tanulók tanulmányi előmenetelét, az osztály fegyelmi helyzetét. Különös gondot fordít a hátrányos helyzetű tanulók segítésére.
- Minősíti a tanulók magatartását, szorgalmát, a velük kapcsolatos észrevételeit, javaslatait a tanártársai elé terjeszti.
- Szülői értekezletet tart, rendszeresen tájékoztatja a szülőket a tanulók magatartásáról, tanulmányi előmeneteléről.
- Ellátja az osztályával kapcsolatos ügyviteli feladatokat napló naprakész vezetése, félévi és év végi statisztikák, továbbtanulással kapcsolatos tennivalók stb.
- Az osztályfőnök a szülőkkel való egyeztetés alapján osztályát tanulmányi kirándulásra kísérheti.
- Mint osztályfőnök saját hatáskörben az SZMSZ-ben felruházott jogainál fogva indokolt esetben tanévenként 3 nap távollétet engedélyezhet és igazolhat osztálya tanulójának.
- Tanulóit rendszeresen tájékoztatja az iskola előtt álló feladatokról, azok megoldására mozgósít, valamint közreműködik a tanórán kívüli tevékenységek szervezésében.
- Javaslatot tesz a tanulók jutalmazására, kitüntetésére (a tanulók, kollégák véleményét figyelembe véve.)
- Javaslataival és észrevételeivel, a kijelölt feladatok elvégzésével elősegíti a közösség tevékenységének eredményességét.
- A nevelő-oktató munkájához tanmenetet készít.
- Segíti a tanulók pályaválasztását, pályaorientációját, azok személyiségének ismeretében.
- Ügyel a rá bízott tanulókra, valamint az oktató-nevelő munka biztonságos működésére.

6. A kiemelt figyelmet igénylő tanulókkal kapcsolatos pedagógiai tevékenység helyi rendje

Iskolai nevelő és oktató munkánk egyik alapvető feladata a kiemelt figyelmet igénylő tanulók fejlesztése, melynek alapja a tanulók egyéni képességeinek, fejlettségének, ismereteinek figyelembe vétele, a differenciálás; valamint különféle egyéni fejlesztő módszerek és szervezeti formák alkalmazása a tanítási folyamatban.

Munkánk során kiemelten kezeljük:

- a sajátos nevelési igényű;
- a beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézséggel küzdő;
- a kiemelten tehetséges;
- a hátrányos és a halmozottan hátrányos helyzetű tanulók egyéni fejlesztését.

6.1. Sajátos nevelési igényű tanulókkal való foglalkozás

Iskolánkban a **sajátos nevelési igényű tanulók nevelése**, oktatása a többi tanulóval együtt, **integrált formában** folyik.

A sajátos nevelési igényű tanulók nevelését-oktatását a 2020 Nat irányelvek a sajátos nevelési igényű tanulók oktatásához című dokumentum **alapján** szervezzük meg.

(https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok)

A sajátos nevelési igényű tanulók a tanítási órákon túl **egyéni fejlesztési terv alapján fejlesztő foglalkozásokon vesznek részt.**

Iskolánk a sajátos nevelési igényű tanulók neveléséhez-oktatásához **szükség esetén igénybe veszi az illetékes pedagógiai szakszolgálati, illetve pedagógiai-szakmai szolgáltatást nyújtó intézmények szolgáltatásait** is.

A sajátos nevelési igényű tanulók fejlesztéséhez biztosított feltételek:

- utazó gyógypedagógusi szolgáltatás igénybe vétele,
- szükség szerint a fogyatékoság típusának megfelelő eszközök használatának engedélyezése (pl. laptop, mobil indukciós hurokerősítő)
- a tanulók képességének megfelelő differenciált foglalkoztatás,
- érintett tanulók részére kidolgozott értékelési formák alkalmazása, pl. hosszabb felkészülési idő, tanári vázlat átadása
- képességfejlesztő játékok, eszközök.

6.2. A beilleszkedési, tanulási, magatartási nehézségekkel összefüggő pedagógiai tevékenység

A **gimnáziumi korosztályra kevésbé jellemző**, hogy gyakoriak lennének az ilyen jellegű nehézségek. Ez egyrészt magyarázható azzal, hogy 14 éves korukra már tartanak a szocializáció azon szintjén, hogy ne legyenek tartós beilleszkedési gondjaik. Ennek ellenére, természetesen nekünk is fel kell készülni az efféle nevelési helyzetek megoldására. Emellett a hat évfolyamos **tehetséggondozó osztályunk** tanulóinál **fokozottan jellemző lehet** a beilleszkedési probléma. Az ő esetükben arra törekszünk, hogy – amennyiben megoldható – már a tanév megkezdése előtt találkozhassanak egymással és az osztályfőnökkel.

A beilleszkedési, tanulási, magatartási zavarok felismerését a **szaktanárok**, az **osztályfőnök** és az **az ifjúságvédelmi területért felelős igazgató-helyettes** is segítheti. Az iskolánkban tevékenykedő **fejlesztő pedagógus** ajánlása alapján nevelési tanácsadóba irányítjuk az adott diákokat, akiket aztán a **szakvéleményben előírtaknak megfelelően** fejlesztünk.

Ha beilleszkedési, magatartási rendellenességet tapasztalunk, feltétlenül körültekintően közelítünk az esethez. Pedagógiai szempontból fontos, hogy úgy kezdjük a vizsgálathoz, hogy közben **ne érje a tanulót sérelem, hátrányos megkülönböztetés**. Mindenekelőtt az osztályfőnök az, akinek mindenről tudnia kell. Az osztályban tanító kollégák tapasztalataikról folyamatosan tájékoztatják. Ha az osztályfőnök szükségesnek tartja, bevonja a szülőt is.

Előfordul, hogy a tanuló iskolai magatartási zavara a családi élet rendezetlenségére vezethető vissza. Lehetőleg a **saját osztályközösséggel**, nem attól elkülönítve segítünk a tanulónak az iskolai közösségbe való beilleszkedésben. Tartósan fennálló nehézségek esetén az **osztályfőnök** a probléma megoldásába bevonja az iskolai szakembert, a **gyermek- és az ifjúságvédelmi területért felelős igazgató-helyettes**. Ha eredménytelen az iskolai gondoskodás, a **szülő beleegyezésével** felvesszük a kapcsolatot **külső szervezetekkel**.

A beilleszkedési zavarokkal összefüggő tanulási problémák esetében – a törvény előírásainak megfelelően - **mentesítjük a tanulót** az egyes tantárgyrészekből, esetleg tantárgyakból az értékelés alól. Ezt megelőzően **be kell szerezni a szakértői véleményt**. Ilyenkor a tanulót a pedagógusnak nem a követelmények elsajátítására, hanem az iskola közösségi életébe való beilleszkedésre kell felkészíteni.

6.3. A tehetség, képesség kibontakoztatását segítő tevékenység

A tehetség felfedezésére, gondozására hoztuk létre a **tehetséggondozó hatosztályos** csoportunkat, ahova sok esetben már az általános iskolában bontakozó, elsősorban matematikából kiemelkedő gyerekek jönnek. Azáltal, hogy emelt óraszámokban tanulják a matematikát, már lehetőséget kapnak tehetségük kibontakoztatására. Az órai munka mellett különböző **tanulmányi versenyeken** vesznek részt. A kiemelkedő képességekkel rendelkező diákok **külön foglalkozást és magasabb szintű feladatokat** igényelnek.

Az egyéb tantárgyakból tehetséges tanulók a **választható foglalkozásokon** kamatoztathatják tudásukat. Emellett szükséges, hogy a szaktanár észrevegye a tehetséget, lehetőséget adjon ennek fejlesztésére. **Differenciáltan foglalkozzon** a tanulóval évközben; **tanulmányi versenyekre való felkészítés** során; **egyéni foglalkozás** keretében.

A tehetség megkülönböztetett figyelmet érdemel más szakórákon, amikor is – lehetőség szerint – tekintettel vagyunk a tanuló esetleges más irányú elfoglaltságára, különbségére.

A **tehetséggondozás színterei** tanórán kívül a **szakkörök, tanulmányi és kulturális versenyek** iskolai, városi és országos szinten. A művészeti tehetséggondozás hagyományos fóruma a tavaszi **Fazekas-gála**. A **sportversenyek, sportkörök** az e téren tehetséges fiatalok tevékenységének adnak keretet.

Tehát a tehetségfejlesztést a szaktanár végzi, a tantestület többi tagjától pedig **pedagógiai hozzáértést, empátiát igényel** a sajátos helyzet. A tehetséges tanulók esetleges beilleszkedési nehézségeit szakemberek (iskolapszichológus, iskolai szociális segítő) bevonásával igyekszünk enyhíteni.

Amennyiben a tanuló olyan tevékenységben tehetséges, amelyet iskolán kívül folytat (pl. edzések, edzőtáborok, versenyek, fellépések, stb.), és ezek miatt a tanítási órákról nagyon sokat hiányzik, kérelmezheti az **egyéni tanrend** szerinti haladást.

A tanuló igény esetén **segítséget kaphat az egyéni felkészüléséhez**, vizsgáinak eredményes letételéhez.

6.4. Gyermekek- és ifjúságvédelemmel kapcsolatos feladatok

Tanulóinkat arra ösztönözzük, hogy életkoruknak megfelelően **tartalmas, élményekben gazdag diákéletet** éljenek. Igyekszünk ehhez értékes iskolai programokat biztosítani. Lehetőségeinkhez képest próbáljuk megóvni őket a káros külső hatásoktól. Ehhez persze elengedhetetlen a **családi házzal való együttműködés**. A magunk pedagógiai eszközeivel ehhez megadjuk a segítséget.

Iskolánkban a **gyermek- és ifjúságvédelemmel** kapcsolatos feladat elsősorban **megelőzést** jelent. **Mentálhigiénikus végzettséggel** két pedagógus rendelkezik. Közülük az egyik a **gyermek- és ifjúságvédelmi feladatokért felelős igazgató-helyettes**. Az osztályfőnökökkel együttműködve felméréseket végez, **tájékoztatja** a pedagógusokat, szülőket, diákokat a megelőzésről, a lehetséges segítségnyújtásról. Aktívan részt vesz az iskola **egészségfejlesztési programjának** megvalósításában. Együttműködik az **iskolaorvossal, a védőnővel, a vöröskeresztes tanárral, az iskolapszichológussal és az iskolai szociális segítővel**. Tagja az iskolai fegyelmi bizottságnak.

A kábítószer-ellenes program keretében elsősorban a gyermek- és az ifjúságvédelmi területért felelős igazgató-helyettes tart kapcsolatot a különböző szervezetek szakembereivel. **Osztályfőnöki órák, tanári tájékoztatók, belső képzések** alapozták meg a prevenció munkát.

A gyermek- és az ifjúságvédelmi területért felelős igazgató-helyettes munkáját a köznevelési és a gyermekvédelmi törvény, a 11/1994. (VI. 8.) MKM rendelet, valamint a köznevelési törvény végrehajtási utasítása alapján végzi.

A veszélyeztetett, hátrányos és halmozottan hátrányos helyzetű tanulók felderítését az osztályfőnökök közreműködésével végzi. **Szükség esetén családlátogatáson** ismeri meg a tanuló környezetét. A veszélyeztetett és hátrányos helyzetű tanulókról **nyilvántartást** készít. A veszélyeztetettség, hátrányos helyzet típusának és súlyosságának mérlegelése alapján **egyéni pedagógiai tervet**, javaslatot készít – szükség esetén a gyermekvédelem más szereplőinek bevonásával – a probléma kezelésére. A veszélyeztető okok, a hátrányos helyzet megszüntetése, a tanuló problémájának megoldása érdekében **kapcsolatot tart: a nevelési területért felelős igazgató-helyetttel, az osztályfőnökökkel, a diákokat patronáló tanárral, a többi pedagógussal, a diákönkormányzat vezetőivel és a szülői szervezet tagjaival**.

A veszélyeztetett és a hátrányos helyzetű diákok szabadidős tevékenységét és tanulási előmenetelét figyelemmel kíséri és adott esetben javaslatot tesz a változásra. Igény szerint **önismereti csoportot** szervez, szükség esetén **külső szakembereket** is meghív. Kiemelt

figyelmet fordít a **szenvedélybetegségek megelőzésére. Drog- és bűnmegelőzési programokat szervez.** Az iskolában a tanulók és a szülők által **jól látható helyen** közzéteszi a gyermekvédelmi feladatot ellátó **fontosabb intézmények címét, telefonszámát.**

Az ifjúságvédelmi feladatok részeként kapcsolatot tartunk különböző városi szervezetekkel:

- Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálat
- Nevelési Tanácsadó
- Drogambulancia
- Gyermek Ideggondozó
- Rendőrség
- Civil szervezetek

6.5. A tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatását segítő program

E tevékenység első lépése mindenképpen a **tanulási kudarc**, a lemaradás **okának felderítése.** Ez elsősorban az egy osztályban tanító pedagógus közösség feladata. A **szaktanárok** egymással és az **osztályfőnökkel** folytatott **folyamatos konzultációja** során kiderül, hogy kik az érintett tanulók. A **félévi és év végi osztályértekezletek** pedig nagyobb egységenként tekintik át a tanulmányi helyzetet.

A lemaradás, kudarc oka többféle lehet:

- **A tanuló nem találta meg a megfelelő tanulási módszert.**
- Ez legfőképpen a gimnáziumi tanulmányok első évében fordulhat elő. A **szaktanár** szerepe ilyenkor nagyon fontos, aki a **szülő bevonásával vezeti rá a tanulót a jó módszerre.** Ilyenkor derülhetnek ki az esetleges hiányosságok, egyenetlenségek, amelyeket az általános iskolából hoztak magukkal a gyerekek. Ilyenkor is fontos a **differenciált foglalkoztatás, a felzárkóztatás.** Például ezekre a képzési különbségekre épülnek iskolánkban a különböző szintű nyelvi csoportok.
- **Sok esetben a beilleszkedési nehézségek (iskolában, kollégiumban) okozzák a lemaradást.** Ilyenkor van szükség a **szaktanár, osztályfőnök,** esetleg gyermekvédelmi **szakember közös segítségére.**
- **Az is előfordul, hogy a tanuló szorgalma, munkamorálja nem felel meg a követelménynek.** Ez esetben ezt kell erősíteni a **szülőkkal tanácskozva.** Megeshet, hogy ezek a kudarcok a tanulót csak egy-egy területen érik, vagy csak egyetlen tantárgyból. Itt is lehet módszerbeli hiba, vagy készség, szorgalom hiánya.
- **Tanulási lemaradás adódhat a tanuló hosszabb hiányzása esetén is.**
- **A családi élet bonyodalmai szintén közrejátszhatnak a tanulási kudarcokban.**
  - Ennek kezelése az iskolapszichológusra, az iskolai szociális segítőre tartozik, illetve külső szakemberre.

Adódhat olyan helyzet, amikor a tanulási **kudarc kiderítésének okát szakemberre** kell bízni (nevelési tanácsadó, szakértői bizottság).

Bármilyen is a lemaradás oka, ennek orvoslása az iskola, a pedagógusok kötelessége. A szaktanárok elsősorban **differenciált órai munkával** kísérik meg a helyzet kezelését. A törvény lehetővé teszi, hogy **felzárkóztatás szervezhető** a nem kötelező tanórai foglalkozás keretében a tanulók érdeklődése, igénye szerint, illetve egyéni – egy – három tanuló részére szervezett – foglalkozás keretében, **egyéni fejlesztési terv** alapján. A tanulási problémák jellegétől függően a tanulási kudarcnak kitett tanulók felzárkóztatási programját külön éves tervként készítjük el.

6.6. A szociális hátrányok enyhítését segítő tevékenység

Iskolánk beiskolázási tapasztalatai igazolják, hogy viszonylag kevés a szociális hátrányokkal küzdő tanuló. Ennek ellenére – elsősorban az **osztályfőnök és gyermek- és az ifjúságvédelmi területért felelős igazgató-helyettes** feladata – a folyamatos felderítés.

A hátrányok enyhítését szolgáló lehetőségek, tevékenységi formák

A képességeknek megfelelő képzési szint elérésére a **szervezett csoportos felzárkóztatás** hivatott. A csoportbontások alkalmat adnak arra, hogy a képességek, illetve a tantárgyi felkészültség alapján foglalkozzunk a tanulókkal. A csoportok szükség esetén átjárhatók (pl. idegen nyelv, matematika). A valamilyen okból lemaradó tanulók számára **egyéni felzárkóztató foglalkozásokat** tartunk.

A Debreceni Fazekas Mihály Gimnázium a maga szellemiségével, programjával, a **változatos tanulásszervezéssel** igyekszik biztosítani, hogy diákjai érdeklődésüknek, eredményeiknek megfelelő továbbtanulási irányt választhassanak. Emellett a speciális osztályokba való jelentkezés már bizonyos irányultságot jelent.

Mindemellett ez a választás nem zárja ki az iránymódosítást. A **tehetség gondozás különböző formáival** is törekszünk a **személyre szóló fejlesztésre**. Az **emelt szintű érettségire felkészítő foglalkozások** választásának lehetősége is a továbbtanulási irányt hivatott erősíteni. A képzéseket a NAT 2020 irányelveinek megfelelően szervezzük.

(https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok)

Az **osztályfőnöki munka** része a kifejezett **pályaorientáció**, amikor is a **tanulók érdeklődésének** megfelelően feltérképezik a lehetőségeket, esetleg **meghívott előadó** segítségével tájékozódnak. Az **önismereti gyakorlatok** szintén segítenek a döntésben. A 11-12. évfolyamon a nevelési területért felelős igazgató-helyettes koordinálásával megismerhetik a diákok az egyes **felsőoktatási intézmények** kiadványait.

A középiskolai jelentkezés előtt a szülők számára is útmutatást adunk. A tanulmányok megkezdése előtt tájékoztatjuk a szülőket és diákokat a **szociális juttatások** lehetőségeiről. A **kedvezményes étkezési lehetőségre** a tanulói jogviszony kezdetén a gazdasági összekötő hívja fel a figyelmet. Meghatározott térítési díj ellenében a diákok az iskolai menzán ebédelhetnek. Az arra jogosultak az **önkormányzat szociális támogatását** kapják.

A **preventív orvosi ellátást az iskola-egészségügyi ellátóközpont szervezi**. A rendszeres egészségügyi vizsgálat szakorvosi rendelőben történik előzetes egyeztetéssel.

A kötelező tanulmányi időn túl igénybe vehetők az alábbi **szolgáltatások**:

- **felkészítés** tanulmányi versenyekre
- **konzultáció tanulási** problémákról
- **könyvtárhasználat**
- **számítógép-használat**
- **konditerem-használat**

Valamennyi szolgáltatás során a tanulók kötelesek alkalmazkodni az ott kialakított használati rendhez.

A **tankönyvtámogatás** elvei minden osztályfőnök által ismertek és elfogadottak, a tanév során ezt ismertetik a diákokkal és a szülőkkel.

Iskolánkban hagyománya van a **nyári vízi-, kerékpár-, sporttábornak és a téli sítábornak**, amelyeken igen kedvezményes áron vehetnek részt a diákok.

A nevelőtestület minden tagja kötelességének érzi, hogy figyelje a helyi, regionális és országos **pályázati lehetőségeket**, és éljen azokkal. Ily módon rendszeresen hozzájutunk valamilyen kedvezményhez. Az **iskolai alapítvány** hozzájárul a tehetséges diákok versenykiadásaihoz.

7. A tanulóknak az intézményi döntési folyamatban való részvételi jogai gyakorlásának rendje

7.1. Együttműködés a diákokkal – diákönkormányzat

Az iskola tanulói a nevelés-oktatással összefüggő közös tevékenységük megszervezésére, a demokráciára, közéleti felelősségre nevelés érdekében - a házirendben meghatározottak szerint - diákköröket hozhatnak létre, amelyek létrejöttét és működését a nevelőtestület segíti.

A diákkörök döntési jogkört gyakorolnak - a nevelőtestület véleménye meghallgatásával - saját közösségi életük tervezésében, szervezésében, valamint tisztségviselőik megválasztásában, és jogosultak képviseltetni magukat a diákönkormányzatban.

A tanulók, diákkörök a tanulók érdekeinek képviselőjére diákönkormányzatot hozhatnak létre. Osztályonként egy vagy két választott tanuló vesz részt a diákönkormányzat munkájában. A diákönkormányzat munkáját e feladatra kijelölt, felsőfokú végzettségű és pedagógus szakképzettségű személy segíti, akit a diákönkormányzat javaslatára az igazgató bíz meg ötéves időtartamra. A diáktanács titkára rendszeres kapcsolatot tart a diákmozgalmat segítő tanárral, valamint a nevelési területért felelős igazgató-helyettessel, az iskolavezetéssel.

A diákönkormányzat rendszeresen ülésezik, valamint minden évben egy alkalommal diákközgyűlést tart, melyen minden osztály képviselteti magát. A fórumon részt vesz az iskolavezetés és a diákönkormányzatot segítő pedagógus.

A diákönkormányzat véleményét ki kell kérni:

- az iskolai SZMSZ jogszabályban meghatározott rendelkezéseinek elfogadása előtt,

- a házirend elfogadása előtt.
- a tanulók közösségét érintő kérdések meghozatalánál,
- a tanulók helyzetét elemző, értékelő beszámolók elkészítéséhez, elfogadásához,
- a tanulói pályázatok, versenyek meghirdetéséhez, megszervezéséhez,
- az iskolai sportkör működési rendjének megállapításához,
- az egyéb foglalkozás formáinak meghatározásához,
- a könyvtár, a sportlétesítmények működési rendjének kialakításához,
- az intézményi SZMSZ-ben meghatározott ügyekben.

8. A szülő, a tanuló, a pedagógus és az intézmény partnerei kapcsolattartásának formái

Az iskola által kitzűzött pedagógiai feladatok, nevelési célok, a szülők, diákok előtt is ismertek, egyetértésüket vagy egyéb javaslataikat kifejezhetik. Így elmondhatjuk azt, hogy együttműködésünk alapja a **közös célkitűzés**. A **pedagógiai program** legfőbb elveit már belépéskor ismertetjük a szülőkkel. Ugyancsak ismertek a **házirendben** rögzített jogok, köteleességek és elvárások. A diákönkormányzat egyetértése a törvény által is biztosított követelmény. Emellett meggyőződésünk, hogy csakis a **nézetazonosságon alapuló, közösen elfogadott elvek** esetében számíthatunk az együttműködésre.

Minden tanév elején az újonnan belépő szülőkkel **megismertetjük a pedagógiai programot, a házirendet és a szervezeti és működési szabályzatot**. Belépő diákjainkat is tájékoztatjuk a belső dokumentumok lényegéről. Az osztályfőnökök teljes részletességgel ismertetik, megbeszélik a házirendet, amit beiratkozáskor minden diák megkap.

A **szülők együttműködhetnek a gyermekvédelemmel foglalkozó szakemberekkel**, valamint az **iskolaorvossal**. A drogprevenciós program keretében a szülőket is tájékoztatják az általunk felkért szakemberek.

8.1. Az intézmény együttműködése a szülőkkel

8.1.1. Szülők Tanácsa

A szülő joga, hogy tájékoztatást kapjon az iskola nevelési-oktatási munkájáról. Ezen információkat tartalmazza a pedagógiai program, amelyben részünkről garanciát vállalunk az ígért "szolgáltatás" tartósságára.

Úgy véljük, hogy ezen kívül a **személyes kapcsolatnak** is fontos szerepe van. A tanulók nagy száma miatt ez csak úgy lehetséges, hogy egy **tágabb körű választmány képviseli a teljes szülői közösséget**. Osztályonként két választott szülő alkotja a **Szülők Tanácsát**. A szülői szervezet figyelemmel kíséri a **tanulói jogok érvényesülését, a pedagógiai munka eredményességét**. Az iskola vezetése – a nevelési területért felelős igazgató-helyettes által tartott gyűlésen - félévenként egy alkalommal tájékoztatást ad a tanulók nagyobb csoportját érintő kérdésekről.

Ugyanezen ügyeket tárgyaló félévi és év végi nevelőtestületi értekezleten a szülői tanács képviselője részt vehet. Ezen alkalmak egyben lehetőséget adnak a **szülői véleménynyilvánításra**.

A szülői szervezet tanév elején **dönt saját működéséről**. Az iskola vezetésével egyetértésben közös munkarendet állítanak össze, kidolgozzák az **együtműködés lehetséges formáit**. E körben a tájékoztatáson túl a **kölcsönös párbeszéd** lehetősége is megvan.

A **szülő joga**, hogy gyermeke fejlődéséről, magaviseletéről, tanulmányi előmeneteléről **rendszeresen részletes és érdemi tájékoztatást, a neveléshez tanácsokat, segítséget kapjon**. Jogaival a szülő több módon is élhet. A köznevelési törvény 72. §-a szerint a szülő kötelessége is, hogy éljen az általunk biztosított lehetőségekkel, és az egymás iránti kölcsönös tisztelet jogán tájékoztassuk egymást a diákokkal kapcsolatos tapasztalatokról. Ugyanakkor a törvény egy másik előírását, a titoktartási kötelezettséget be kell tartani.

8.1.2. Szaktanári fogadóóra

Szervezett formában tanévenként egy alkalommal szaktanári fogadóórát tartunk, amely az alsóbb (7. és 8.) évfolyamokon igény szerint évente kétszer is megszervezhető. A szaktanárok hetente egy tanórányi időtartamban egyéni fogadóórát tartanak.

8.1.3. Szülői értekezlet

Évente legalább kétszer szülői értekezletet tart az osztályfőnök, ahol amellet, hogy az adott tanulócsoport munkájáról hangzik el összegző értékelés, a szülő tájékozódhat gyermeke előmeneteléről is. Hagyomány, hogy az **újonnan érkező diákok szülőit összevont értekezleten köszönti az iskolavezetés**, ahol bemutatják az osztályfőnököket.

A szülői értekezlet **összehívását bármelyik fél kezdeményezheti**, ha ennek szükségét látja. Ezen kívül egyéni egyeztetés alapján az osztályfőnök és a szaktanárok tájékoztatják az érdeklődő szülőket.

A **közvetlenebb partnerkapcsolat** kialakítását segítik – különösen a hetedik osztályos tanulók körében – a **szülő, diák, tanár összejövetelek**.

Arra is van példa, hogy a szülői értekezleten részt vesznek az osztályban tanító tanárok és a tanulók is.

Hagyományos rendezvényünk a **Karácsonyi Koncert** és a **Fazekas-gála**, ahol szintén kötetlen beszélgetésre, ismerkedésre van lehetőség minden "fazekasos" partner számára. A **Szalagtűző ünnepély** szintén egy olyan esemény, amely erősíti a szülő-tanár-diák kapcsolatot.

Kísérleti jelleggel **Szülők Iskolája** rendezvénysorozat lebonyolításába is kezdtünk, mert igény mutatkozott a közvetlenebb, bizonyos nevelési kérdéseket középpontba állító, azt részletesebben körüljáró tapasztalatcserére is – a hosszabbtávú tapasztalatokat csak további rendezvények fényében lehetséges majd levonni.

A köznevelési törvény értelmében meg kell említeni a **kölcsönösség fontosságát** is. Ugyanis e szerint a **pedagógus és az iskola kötelessége a folyamatos tájékoztatás, a szülő kötelessége, hogy megtegyen minden tőle elvárható** gyermeke fejlődéséért,

valamint **rendszeres kapcsolatot tartson** a gyermekével foglalkozó pedagógusokkal, illetve **tiszteletben tartsa az iskola vezetői, pedagógusai emberi méltóságát és jogait**. Amennyiben ez nem valósul meg, a pedagógiai program által is kötelezzük magunkat, hogy időben felhívjuk erre mindkét fél figyelmét, illetve szükség esetén megtesszük a jogi intézkedést.

9. Az intézményben működő szervezetek

9.1. Iskolabizottság

Saját hatáskörben működő **szakmai szervezet** iskolánkban. Tagjai: az **iskolavezetés, a szakmai munkaközösségek vezetői**. Az iskolabizottság az iskolavezetés konzultációs partnere. Minden, az iskolát érintő oktatási ügyben **véleményt nyilvánítanak, javaslatot tesznek**. A bizottság tagjai a feltett kérdésekben **egyetértésre törekednek**.

9.2. Szakszervezet

Iskolánkban a Pedagógus Szakszervezet működik. A törvény szerint a szakszervezet joga, hogy **tagjait** anyagi, szociális és kulturális, valamint élet- és munkakörülményeiket érintő jogairól és kötelezettségeiről **tájékoztassa, érdekeit védje**.

10. A tanulmányok alatti vizsgák szabályai, a szóbeli felvételi vizsga követelményei

10.1. A tanulmányok alatti vizsgák

10.1.1. Tanulmányok alatti helyi vizsgák típusai

A tanulmányok alatti vizsgák eljárási szabályait a 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról (24. A tanuló tevékenységének, munkájának pedagógiai értékelésével kapcsolatos szabályok 64-73. §) tartalmazza.

A tanuló osztályzatait évközi teljesítménye és érdemjegyei vagy a tanulmányok alatti vizsga eredményei /osztályozó, különbözeti, valamint pótló és javítóvizsga/ alapján kell megállapítani.

Osztályozóvizsga

20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet 64.§ (2-4) bek.

Különbözeti vizsga

20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet 64.§ (5) bek.

Pótló vizsga

20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet 64.§ (6) bek.

Javítóvizsga

20/2012.(VIII. 31.) EMMI rendelet 64.§ (7-8) bek.

10.1.2. Vizsgaidőszakok

A tanulmányok alatti vizsgák a tanév rendje szerint szervezhetők. Ezek időpontja általában a tanév első hete (szeptember 1-9.), a második félév kezdete (január 20-február 10.), valamint az augusztus 15-31-e közötti időszak.

Az augusztus végi vizsgaidőszakban elsősorban azok a tanulók tehetnek osztályozó vizsgát, akiket engedéllyel felmentettek a tanórai foglalkozásokon való részvétel alól.

A szeptember elejére szervezett osztályozó vizsgákon elsősorban azok a tanulók tehetnek vizsgát, akik az előre hozott érettségi letételét tervezik.

A január-februári vizsgaidőszakban azoknak a tanulóknak a jelentkezését fogadjuk, akik az adott tanévben előrehozott érettségi vizsgára jelentkeznek.

10.1.3. Vizsgára való jelentkezés

A javító és pótló vizsga időpontját az igazgató jelöli ki, melynek időpontjáról írásban értesíti az érintett tanulót. A javító vizsgák augusztus 15-31. között kerülnek lebonyolításra.

Az osztályozó és különbözeti vizsga letételének engedélyezését a tanuló az igazgatónak címzett, e célra rendszeresített nyomtatványon kérheti.

Az osztályozó vizsgára jelentkezés szándékát a tanuló szaktanáránál írásban jelzi legkésőbb június 20-ig, illetve december 15-ig. A szaktanárok tájékoztatják a tanulókat a letenni kívánt vizsga követelményeiről.

A tanulók az erre a célra rendszeresített nyomtatványon augusztus 15-ig, illetve január 15-ig írásban benyújtják (véglegesítik) kérelmüket a soron következő osztályozó vizsgára. A nyomtatványokat az iskola honlapjáról lehet letölteni és az iskola titkárságára kell eljuttatni.

Az igazgató az engedélyezés után továbbítja a kérvényt az általános igazgató-helyettes részére, aki gondoskodik a vizsga megszervezéséről.

10.1.4. A vizsgák előkészítése és lebonyolítása

Tanulmányok alatti vizsgák szervezésénél a 20/2012. (VIII.31.) EMMI rendelet az irányadó.

Az igazgató felel a vizsga jogszerű előkészítéséért és zavartalan lebonyolításáért,

- dönt minden olyan, a vizsga előkészítésével és lebonyolításával összefüggő ügyben, amelyet a helyben meghatározott szabályok nem utalnak más jogkörébe,
- írásban kiadja az előírt megbízásokat, szükség esetén gondoskodik a helyettesítésről,
- ellenőrzi a vizsgáztatás rendjének megtartását,
- minden szükséges intézkedést megtesz annak érdekében, hogy a vizsgát szabályosan, pontosan meg lehessen kezdeni és be lehessen fejezni.

A javító, különbözeti, pótló és osztályozó vizsgák beosztását az általános igazgató-helyettes készíti el. Tájékoztatja az érintett tanulókat a vizsga helyéről és időpontjáról (iskolai honlap,

hirdetőtábla). Ezzel egy időben a vizsgabeosztást a tanári szobában is közzé teszi. A szaktanárok a vizsga időpontjára összeállítják a feladatlapokat, tételsorokat.

A vizsga reggel nyolc óra előtt nem kezdhető el és legfeljebb tizenhét óráig tarthat.

Tanulmányok alatti vizsgát vizsgabizottság előtt kell tenni, melynek tagjait és elnökét az igazgató jelöli ki. Amennyiben lehetőség van rá, a vizsgabizottságba legalább két olyan pedagógust kell jelölni, aki jogosult az adott tantárgy tanítására (Nkt. 3. melléklete).

A tanulmányok alatti vizsga vizsgabizottságának elnöke felel a vizsga szakszerű és jogszerű megtartásáért,

- meggyőződik arról, a vizsgázó jogosult-e a vizsga megkezdésére, teljesítette-e a vizsga letételéhez előírt feltételeket, továbbá szükség esetén kezdeményezi a szabálytalanul vizsgázni szándékozók kizárását,
- vezeti a szóbeli vizsgákat és a vizsgabizottság értekezleteit,
- átvizsgálja a vizsgával kapcsolatos iratokat, a szabályzatban foglaltak szerint aláírja a vizsga iratait,
- a vizsgabizottság értekezletein véleményeltérés esetén szavazást rendel el.
- A vizsgabizottsági elnök feladatainak ellátásába a vizsgabizottság tagjait bevonhatja.

10.1.5. A vizsgák követelményrendszere

A vizsgák követelményrendszerét az elfogadott pedagógia program, valamint a helyi tanterv alapján kell kialakítani.

- A javító, osztályozó, és különbözeti vizsgák anyaga lefedi az egész tanév tananyagát.
- Bizonyos esetekben 20/2012. EMMI rendelet 51.§ (8), 64.§ (2),143.§ (10) bekezdésében foglaltaknak megfelelően a félévi anyagot.
- A követelményrendszer egységes, független a letenni kívánt vizsga fajtájától.
- A követelmények írásbeli, szóbeli, esetleg gyakorlati részből állnak.

A javító, osztályozó és különbözeti vizsgák törvényileg szabályozott formai, tartalmi követelményeknek kell, hogy megfeleljenek (20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet).

10.1.5.1.4. A KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ TAGOZATOK VIZSGÁI

A két tanítási nyelvű osztályokban évente két írásbeli és szóbeli vizsgát tesznek a tanulók az elsajátított anyagból január végén és május végén - június elején, a 9Kny évfolyam első vizsgája december közepén van. Az írásbeli dolgozatra 3 érdemjegyet kapnak a tanulók (szövegértés, nyelvhelyesség, íráskészség), a szóbeli vizsgát is 3 érdemjeggyel értékeljük (kommunikatív érték, nyelvhelyesség, szókinccs). A végzős két tanítási nyelvű osztályok félévkor próbaérettségit tesznek írásban és szóban.

A tanulók teljesítményét egységes norma szerint osztályozzuk. A százalékos eredményeket a következő kulcs alapján váltjuk érdemjegyre:

0 – 50 %	1 (elégtelen)
51 – 62 %	2 (elégséges)
63 – 75 %	3 (közepes)
76 – 88 %	4 (jó)
89 – 100 %	5 (jeles)

10.1.6. A JAVÍTÓ, OSZTÁLYOZÓ ÉS KÜLÖNBÖZETI VIZSGÁK FORMAI, TARTALMI KÖVETELMÉNYEI

Tantárgy	Írásbeli	Időtartam	Szóbeli	Időtartam	Gyakorlati vizsga
Magyar nyelv és irodalom	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Történelem	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Állampolgári ismeretek	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Angol nyelv	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Német nyelv	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Francia nyelv	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Spanyol nyelv	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Matematika	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Fizika	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Kémia	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Biológia	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Földrajz	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Ének-zene	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	

Vizuális kultúra	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Testnevelés			X	maximum 15 perc	X
Digitális kultúra	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Mozgóképkultúra és médiaismeret	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Spanyol célnyelvi civilizáció	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Francia célnyelvi civilizáció	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Dráma és színház	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	
Hit-és erkölcsstan	X	minimum 60 perc	X	maximum 15 perc	

A digitális kultúra tantárgy anyaga lefedi az informatika tantárgy anyagát.

A technika és életvitel tantárgy anyagát a digitális kultúra tantárgy tartalmazza 7. osztályban.

10.1.7. A vizsgázás módja

A javító, osztályozó, és különbözeti vizsgák minden alkalommal írásbeli és szóbeli részből állnak. Testnevelés tantárgy esetében az írásbeli helyett gyakorlati vizsgát tesznek a tanulók. Az írásbeli vizsga időtartama minimum 60 perc (a két tanítási nyelvű képzésben célnyelven tanult tantárgyak esetében minimum 75 perc). A szóbeli vizsga tételhúzás alapján történik. A vizsgáztatás lebonyolításakor a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet előírásait kell követni.

10.1.8. Érdemjegyek megállapítása

Az érdemjegyek megállapításánál a szóbeli és írásbeli vizsgarészek arányát (%) a munkaközösségek határozzák meg.

Különbözeti vizsga esetén, a tanuló jeles eredmény (legalább 85%) elérése esetén válthat csoportot.

10.1.9. Értékelés

0 - 39 %	elégtelen (1)
40 - 54 %	elégséges (2)
55 - 69 %	közepes (3)
70 - 84 %	jó (4)
85 - 100 %	jeles (5)

SZÓBELI FELVÉTELI KÖVETELMÉNYEK

A következő részben az egyes tagozatok sorrendjében áttekintjük a szóbeli felvételi követelményeit.

MATEMATIKA

Hat évfolyamos speciális matematika tagozat

Kód:1000

Algebra

- műveletek egész számokkal, zárójelfelbontás
- műveletek törtekkel: összeadás, kivonás, szorzás és osztás közös nevezőre és tizedes törtekkel
- mértékegységek átváltása
- szöveges feladatok megoldása következtetéssel, visszafelé okoskodással
- oszthatósági szabályok alkalmazása

Geometria

- egyenesek kölcsönös helyzete, pont és egyenes távolsága
- szögfajták, szögek szerkesztése, szögek az óra számlapján
- háromszögek (hegyesszögű, derékszögű, tompaszögű, egyenlő szárú, szabályos)
- sokszögek, átlók, konvex és konkáv sokszögek
- terület-átdarabolások
- testek (élek, lapok, csúcsok), kocka

Kombinatorika

- összeszámlálási feladatok
- logikai feladatok

Egy mintafeladat a szóbeli meghallgatáson:

1. Melyik az a legkisebb pozitív egész szám, melyben a számjegyek összege 40?
2. Hány olyan egyenlő szárú háromszög van, melyben az oldalak hossza egész szám, és a háromszög kerülete 15?
3. Hányszor írjuk le az 1-es számjegyet, ha 1-től 100-ig minden egész számot felírunk?

Négy évfolyamos matematika-fizika tagozat

Kód: 2000

Halmazok, logika

- műveletek halmazokkal (unió, metszet)
- lineáris függvények (hozzárendelési szabály, grafikon)
- arányosságok (egyenes és fordított arányosság)
- logikai feladatok
- kiválasztási és összeszámlálási feladatok

Algebra és számelmélet

- oszthatósági szabályok (2; 3; 4; 5; 9; 10)
- Prímszámok, legnagyobb közös osztó, legkisebb közös többszörös
- százalékszámítás
- egyenletmegoldás
- hatványok, a hatványozás azonosságai, normálalak

Geometria

- nevezetes szögpárok (pót, kiegészítő, csúcs, váltó, egyállású)
- háromszögek (hegyesszögű, tompaszögű, derékszögű, egyenlő szárú, szabályos,)
- háromszögek nevezetes vonalai (magasság, szögfelező, oldalflező merőleges)
- háromszög nevezetes pontjai (magasságpont) és körei (beírt, körülírt)
- Pitagorasz - tétel
- Speciális négyszögek (trapéz, deltoid, paralelogramma, rombusz, téglalap, négyzet)
- terület, kerület (háromszög, kör, szabályos hatszög, speciális négyszögek)
- körrel kapcsolatos fogalmak (érintő, szelő, húr, körív, körcikk, körszelet)
- téglatest, kocka (felszín, térfogat, szimmetriák)
- egybevágósági transzformációk (tengelyes és középpontos tükrözés)

Egy mintafeladat a szóbeli meghallgatáson:

1. Hány fokos szöget zár be az óra kismutatója és nagymutatója 3óra 40 perckor?
2. Milyen számjegyre végződik a 3^{2014} hatvány?
3. Fogalmazd meg a Pitagorasz - tételt és a tétel megfordítását!

Négy évfolyamos biológia-kémia tagozat

Kód: 3000

A felvételi tematikája:

A szóbeli vizsgán a következő feladattípusok fordulnak elő:

- ábraelemzés
- gondolkodtató, problémamegoldó feladatok
- összehasonlító jellemzések, elemzések

Minden tétel három részből áll.

A felvételi tematikája:

A szóbeli vizsgán a következő feladattípusok fordulnak elő:

- ábraelemzés
- gondolkodtató, problémamegoldó feladatok
- összehasonlító jellemzések, elemzések

Minden tétel három részből áll.

I. Hazánk élővilága

- erdeink élővilága
- mezők élővilága
- víz és vízpartok élővilága
- hazánk nemzeti parkjai
- természetvédelmi területek
- tájvédelmi körzetek

II. Távoli tájak természetes élővilága

- az esőerdők növényei és állatai
- a szavannák növényei és állatai
- a trópusi sivatagok növényei és állatai
- mediterrán területek élővilága
- a füves puszták élővilága
- a mérsékeltövi lombhullató erdők élővilága
- a tajga élővilága
- a tundra élővilága
- a tengerek élővilága
- a magashegységek élővilága

III. Az életközösségek általános jellemzői

- alapfogalmak: környezet, tűrőképesség, természetes – és mesterséges életközösségek
- az életközösségek felépítése
- anyagforgalom
- energiaáramlás
- a környezetszennyezés és az életközösségek kapcsolata

IV. Az élőlények rendszerezése

- a törzsfa értelmezése, a rendszerezés célja, rendszertani kategóriák
- a faj fogalma
- baktériumok, moszatok, gombák
- mohák, harasztok, nyitvatermők, zárvatermők
- telepes állatok: szivacsok
- csalánozók, gyűrűs férgek, puhatestűek, ízeltlábúak
- gerinces állatok (halak, kételtűek, hüllők, madarak, emlősök)

V. Az ember szerveződése és anyagcseréje

- alapfogalmak: élő szervezet, sejt, szövet
- állati és emberi szövetek
- az emberi bőr és egészsége
- mozgásszervünk és egészsége
- az ember légzése és egészsége
- az ember táplálkozása
- vitaminok, tápanyagok, az egészséges táplálkozás
- vérkeringés és az ember vére
- keringési rendszerünk egészsége
- kiválasztásunk, a vese működése és a művese kezelés lényege

VI. Szabályozás

- hormonrendszerünk, hormonális szabályozás az emberi szervezetben
- hormonrendszerünk egészsége

Ajánlott irodalom:

- Minden forgalomban lévő általános iskolai biológia tankönyv
- Biológiai album

Mintafeladat

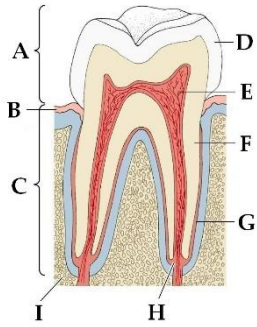
a) Mi a különbség a szűrlet és a vizelet között?

Sorold fel, hogyan távozik a felvett víz a szervezetből?

b) Hasonlítsd össze a trópusi esőerdő és a mérsékeltövi lombhullató erdő növényvilágát!

c) Nevezd meg az ábrán jelölt részeket!

Négy évfolyamos reál jellegű osztály (angol – német)

Kód: 4000

Szóbeli követelmények angol nyelvből

A szóbeli felvételi két részből áll:

I, Bemelegítő beszélgetés

- néhány kérdést teszünk fel a vizsgázónak, amire rögtön kell reagálnia:

Pl: What sports do you like? Why?

What do you do in your free time?

II, Képleírás

A vizsgázó kap két képet.

A képek közül választhat, hogy melyikről szeretne önállóan beszélni.

Egy kép és ennek mintamegoldása angol nyelven:

In this picture I can see different kinds of sports. The girl in the middle is doing gymnastics, the other girl is playing basketball. The boy in the bottom left hand corner is swimming , another one is skiing. The picture also shows a boy who is kicking a football and,in my opinion,the boy in the right hand corner has just won a boxing match so he is smiling and is very proud of himself. Doing sports is very healthy and very important to keep fit, to have a good time and to learn how to be a member of a team as there are a lot of team sports like football, volleyball, basketball. Some people, however, don't like to be part of a team so for them jogging, swimming or skiing might be a better choice. For some sports you need special equipment, for example if

you want to ski, you need a pair of skis, ski poles and ski goggles and warm clothes as well. Skiing can only be done in winter so you have to travel to a place where it is cold and snowy. Personally, I don't like winter sports as I can't stand cold weather. I prefer doing sports outdoors when the weather is nice. I love cycling, playing volleyball with my friends in the fresh air or swimming in the sea when we go on holiday abroad.

Témakörök a bemelegítő beszélgetéshez, és a képleíráshoz

1. *Személyes vonatkozások, család:*
  - Családi élet
  - Mindennapi otthoni teendők
2. *Ember:*
  - Emberek külső/belső jellemzése
  - Barátok
  - Vásárlás
3. *Környezetünk:*
  - Otthon
  - Lakóhely
  - Házi kedvencek
  - Időjárás
4. *Az iskola:*
  - Tantárgyak, órarend
5. *Életmód:*
  - Napirend
  - Étkezési szokások
  - Ételek
  - Betegségek
6. *Szabadidő, művelődés, szórakozás*
  - Szabadidős elfoglaltságok, hobbik
  - Sportolás
  - Olvasás, tv, számítógép, stb.
7. *Utazás, turizmus:*
  - A közlekedés eszközei
  - Nyáralás

Öt (1+4) évfolyamos két tanítási nyelvű képzés (Kód: 5000, 6000)

Szóbeli felvételi lebonyolítása

A szóbeli felvételi vizsga feladatai a tanuló tájékozottságát és nyelvi készségét mérik. A szóbeli felvételi magyar nyelven történik. A felvételizőnek három feladatot kell megoldania.

1. *Civilizációs kérdések*

A tanuló számot ad arról, hogy az adott országokról (Franciaországról, Spanyolországról, latin-amerikai országok) milyen ismeretei vannak.

A kérdések az általános iskolában tanult földrajzi, történelmi, irodalmi, művészeti ismeretekre épülnek.

Kíváncsiak vagyunk arra, hogy az illető mennyire ismeri az országok kultúráját, népeinek szokásait, azokat az általános dolgokat, amelyekről folyamatosan hírt kapunk és jellemzik a francia, illetve a spanyolul beszélő népeket; híres írók, költők, festők, zeneszerzők, színészek, sportolók, nevezetességek, konyhaművészet, autómárkák, divat, parfüm márkák stb..

Felkészüléshez javasoljuk az adott országokról készült útikönyveket, az internet nyújtotta lehetőségeket.

1. Szituációs feladatok

A feladat egy-egy élethelyzet magyar nyelven történő megoldását igényli. Például hogyan folytat telefonbeszélgetést barátnőjével, családtagjaival vagy idegen felnőttekkel akár hivatalos ügyben is. Hogyan beszél meg egy problémát barátaival, tanáraival, hogyan tud útbaigazítani, bemutatni valamit, megindokolni cselekedeteit.

Minta:

Barátnőd megbetegedett, nem jött iskolába. Felhívod, hogy érdeklődj egészségi állapotáról és elmeséled, hogy mi történt az iskolában.

- Halló? Csókolom, Anita vagyok, Zsuzsával szeretnék beszélni.
- Szervusz Anita! Zsuzsa a szobájában van, azonnal szólok neki.
- .....Halló! Szia Anita!
- Szia Zsuzsa! Mi van veled? Miért nem jöttél iskolába?
- Képzeld el, belázasodtam és fáj a torkom, hát elég rosszul érzem magam.
- Voltál orvosnál?
- Igen, délelőtt átmentem a rendelőbe,..
- És mit mondott?
- Hát azt, hogy csúnya a torkom, kaptam gyógyszert és egy pár napig itthon kell maradnom. Mi újság a suliban?
- Megírtuk a dolgozatot (franciából illetve spanyolból). Szerencséd van, hogy nem jöttél, mert jó nehéz volt.
- Tudod, hogy nem úszom meg, ha felmegyek úgyis meg kell írnom. Volt valami más is?
- Minden órán tanultunk. Jó sok házi van.
- El tudnád hozni?
- Ma már nem, de holnap sulit után elszaladok hozzád.
- Jó! OK. Hány óra körül?
- Gondolom három után. Kicsit dumcsizunk, de utána jönni kell haza, mert tanulnom kell.
- Jól van, várlak holnap.
- Szia! Vigyázz magadra és szedd a gyógyszered! Akkor holnap!

– Szia!

– Szia!

3. *Képleírás*

A tanuló kap két, esetleg három képet, az ezeken levő szituációkat, történéseket értelmezi, összehasonlítja, megállapítja a köztük lévő különbségeket, illetve a képek által jelzett témát szabadon kifejti.

A magyar - francia két tanítási nyelvű képzés

Kód:5000

A tanórán kívüli programok alkalmat adnak a tagozat diákjainak arra, hogy kötetlen formában találkozzanak a francia kultúrával. A szakestek, klubdélutánok, az iskola gálaestjén történő bemutatkozás, a Budapesti Francia Intézetben a frankofónia ünnepén való részvétel (dalverseny, plakátverseny), a tagozatok országos találkozói kiváló lehetőséget biztosítanak az ismerkedésre, barátkozásra, tapasztalatcserére.

Szóbeli felvételi témák

Általános tudnivalók: államforma, főváros, zászló, nemzeti himnusz, államfő, miniszterelnök, fizetőeszköz régen és most

Földrajz: határok, ("Hexagone"), folyók, hegységek, legmagasabb pont, régiók, nagy városok és nevezetességeik (Champagne, Loire-völgy, Côte d'Azur, Bordeaux, Cannes), frankofón országok

Gasztronómia: a francia konyha, ételek (croissant, baguette), "tenger gyümölcsei" italok, sajtok

Tudomány, kultúra: tudósok, filozófusok, írók, meseírók, költők, festők, színészek, rendezők

Civilizáció: légitársaság, autómárkák, divatmárkák

Sport: Tour de France

Párizs: folyó, székesegyház, Eiffel-torony, egyetem, múzeumok, Champs-Élysées, Comédie Française, Moulin Rouge

Történelem: Lascaux, Crô-Magnon, Gallia, gallok, Julius Caesar és a gall háború, frankok, Klodvig, dinasztia, Nagy Károly, első rendi gyűlés, rendek, százéves háború, Jeanne d'Arc, Reformáció, hugenották, Szent-Bertalan éj, IV. Henrik, francia császárok, I. Napóleon, Napkirály, Nagy Francia Forradalom, jakobinusok, forradalmárok, XVI. Lajos, Bastille, labdaházi eskü, Emberi és Polgári Jogok Nyilatkozata, konvent, Antant

Szituáció:

- engedélyt kérni a szülőltől (mozi, esti program, kirándulás barátokkal)
- vásárolni
- meghívni szülinapra
- vitatkozni (tévéműsor, kisállat a lakásban)
- információt kérni (pl. szállodában)

- információt adni (szakkörök, sportolási lehetőségek)
- érvelni valami mellett (kempingezés, városi élet, falusi élet)
- reklamálni (pl. étteremben)
- lemondani egy programot

Magyar – spanyol két tanítási nyelvű képzés

Szóbeli felvételi témák

1. Civilizáció

Általános tudnivalók Spanyolországról: államforma, főváros, zászló, államfő, miniszterelnök, fizetőeszköz régen és most

Földrajz: fekvése, határai, szigetek, folyók, hegységek, legmagasabb pont, tartományok, lakosság, hivatalos nyelvek (spanyol, katalán, galíciai, baszk)

Történelem: Hispánia, Mór uralom, Az inkvizíció. A Katolikus Királyok (Izabella és Ferdinánd. Kolombusz utazása és annak történelmi háttere, polgárháború, Franco, I. János Károly, a királyi család

Híres emberek: írók (Cervantes, Cela, stb); költők (Lorca, stb); festők (El Greco, Velázquez, Goya, Dalí, Picasso, stb); építészek (Gaudí, Calatrava, stb); színészek (Antonio Banderas, Penélope Cruz, Victoria Abril, Javier Bardem, stb); rendezők (Almodóvar, Amenábar, stb); énekesek (Chenoa, Enrique Iglesias, La Oreja de Van Gogh, stb.); operaénekesek (Plácido Domingo, José Carreras)

Gasztronómia: a spanyol konyha, ételek (tapas, paella, tortilla, gazpacho, fabada, cocido, „tenger gyümölcsei”, halak, flan, turrón, stb)

Ünnepek és hagyományok: Nagy hét, Karácsony, Három Királyok, Október 12, Los Sanfermines, San Juan, flamenco, bikaviadal

Sport: labdarúgás, tenisz, Forma 1, kerékpározás

Latin-Amerika spanyolul beszélő országai: Ezen országok történelmének fontos eseményei, néhány fontos személyiség (pl. Kolombusz előtti kultúrák, Amerika felfedezése, Kolombusz és a konkvisztádorok, Evita Perón, Che Guevara, Fidel Castro, Hugo Chávez, stb)

Nobel-díjasok: Pablo Neruda, Gabriela Mistral, García Márquez, Octavio Paz

Énekesek: Ricky Martín, Shakira, Paulina Rubio, Gloria Estefan, Natalia Oreiro, stb

2. Szituációk

- engedélyt kérni szülőtől, tanártól
- vásárlás, reklamáció
- vitatkozás, érvelés (pl. TV nézés, számítógépezés, mozi, buli)

- információkérés, - adás (pl. utcán, szállodában)
- étteremben, magyar konyha és specialitások
- Magyarország és Debrecen bemutatása egy külföldi barátnak
- meghívás, program lemondása

3. Képleírás

A tanuló kap két, esetleg három képet, az ezeken levő szituációkat, történéseket értelmezi, összehasonlítja, megállapítja a köztük lévő különbségeket, illetve a képek által jelzett témát szabadon kifejti.

Négy évfolyamos általános tantervű humán jellegű képzés

angol - spanyol nyelv (Kód: 7000) angol- francia nyelv (Kód: 8000)

Az osztály két részre bomlik a tanult nyelvek tekintetében (angol-spanyol) és (angol-francia), de a **felvételi követelmények ugyanazok**. Akár a 7000, akár a 8000 kódszámú képzésre jelentkezik a tanuló történelmi ismereteiből kell számot adnia.

Szóbeli felvételi követelmények általános tantervű humán jellegű képzés

(kód:7000 és 8000)

Történelem

Történelemből a követelmények az általános iskolában tanultakra épülnek. Nem haladják meg az általános iskolai tankönyvekben található ismereteket. A felkészüléshez (vizsgán) történelem atlasz használható.

Felvételi tételek történelemből

1. Az antik görög államszervezet, hitvilág és művészet

Hasonlítsd össze a spártai és athéni nevelést! Mutasd be az ókori görög hitvilág és művészet legfontosabb jellemzőit, valamint az ókori olimpiai játékokat!

2. Az ókori Róma

Mutasd be Róma alapításának történetét, a város és a birodalom társadalmát, Róma legfontosabb épületeit, építészeti emlékeit! Milyen római emlékeket találhatunk Magyarországon?

3. Jézus élete, tanításai és a kereszténység

Mutasd be Jézus életét és szerepét a kereszténység születésében! Mik a keresztény vallás legfontosabb tanításai? Hogyan vált az üldözött vallásból államvallás?

4. A középkori városok és céhek

Mutasd be a középkori városok legfontosabb jellemzőit, a városi társadalmat! Mik a céhek és milyen szerepet játszanak a városok életében?

5. A magyar államalapítás

Mutasd be István király államalapító munkáját! Térj ki az állam- és egyházszerző tevékenységére is!

6. A tatárjárás

Mutasd be IV. Béla király uralkodását és a tatárjárást! Térj ki a tatárjárás menetére és legfontosabb következményeire!

7. Hunyadi Mátyás

Mutasd be Hunyadi Mátyás uralkodását kitérve politikai, katonai és kulturális jelentőségére!

8. Földrajzi felfedezések

Mutasd be a legfontosabb felfedezőket és útjaikat! Vázold fel a felfedezések legfontosabb következményeit!

9. A reformáció

Mutasd be a reformáció kibontakozásának okait, Luther és Kálvin tanait!

10. Török világ Magyarországon

Mutasd be a török terjeszkedésnek okait és következményeit, valamint a legfontosabb végvári ütközeteket!

11. Mária Terézia

Mutasd be Mária Terézia uralkodásának főbb eseményeit és modernizációs törekvéseit!

12. Ipari forradalom

Mutasd be az ipari forradalom kibontakozását, legfontosabb feltalálói, találmányait és ezek hatását a mindennapi életre!

13. A reformkor

Mutasd be a reformkor két kiemelkedő személyiségét, Széchenyi Istvánt és Kossuth Lajost! Válaszodban térj ki elképzeléseikre, gyakorlati tevékenységükre és szerepükre a reformkorban!

14. A kiegyezés

Mutasd be a forradalom leverése és a kiegyezés megszületése közötti időszakot, az ellenállás formáit, a kiegyezéshez vezető utat, a létrejövő új állam alapvető jellegzetességeit!

15. Az első világháború

Mutasd be az első világháború kiváltó okait, a szembenálló feleket, a főbb frontvonalakat és a háború jellegzetes új vonásait!

11. A FELVÉTEL ÉS AZ ÁTVÉTEL HELYI SZABÁLYAI

Felvételi eljárás

A felvételi eljárást a mindenkor hatályos törvények iránymutatásai szerint szervezzük, figyelembe vesszük a jelentkezők általános iskolai eredményeit, valamint a központi írásbeli és az általunk szervezett szóbeli vizsgán nyújtott teljesítményt.

A tanuló átvétele során figyelembe vesszük előző iskolájában elért tanulmányi eredményét, a Debreceni Fazekas Mihály Gimnáziumban írt írásbeli és szóbeli vizsga eredményét.

Az iskola igazgatója a felvételi eljárásban a felvételtől, átvételtől tanuló jogviszonyt létesítő vagy a kérelmet elutasító döntést hoz. A kérelemnek helyt adó döntést az iskola igazgatója írásban közli a tanulóval, kiskorú tanuló esetén a szülővel, továbbá átvétel esetén a döntésről értesíti az előző iskola igazgatóját. Az iskola igazgatója tanuló felvételének, átvételének megtagadásáról határozat formájában dönt. Az iskola igazgatója a felvételi, átvételi kérelem benyújtásával kapcsolatos ügyintézés, határidő-számítás, mulasztás elbírása során a köznevelés rendszerében hozott döntésekkel kapcsolatos szabályok alapján jár el.

A felvételi eljárás során az azonos teljesítményt elérő tanulók rangsorolása az alábbiak szerint történik: alkalmazzuk a 20/2012 (VIII. 31.) EMMI rendelet 40.§ (3) bekezdésében foglaltakat, miszerint: „ha a jelentkező teljesítette a felvételi követelményeket, a neve mellé a felvételi rangsorban elfoglalt helye szerinti sorszámot kell beírni. A felvételi eljárás során az azonos összesített eredményt elérő tanulók közül a rangsor elkészítésénél előnyben kell részesíteni a halmozottan hátrányos helyzetű tanulót, ezt követően azt a jelentkezőt, akinek a lakóhelye, ennek hiányában tartózkodási helye az iskola székhelyének, telephelyének településén található, vagy akinek különleges helyzete ezt indokolja.” Különleges helyzeten az alábbiakat értjük: a jelentkező testvére iskolánkban tanul(t) vagy a jelentkező szülője, nagyszülője az iskola dolgozója (volt).

Azonos feltételek mellett a rangsor készítése során előbbre sorolandók azok, akik az írásbeli vizsgán magasabb pontszámot értek el, ezt követően azok, akik az osztály jellegének megfelelően (humán/reál) a magyar, illetve a matematika írásbeli vizsgán magasabb pontszámot szereztek.

12. AZ ELSŐSEGÉLY NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS ISKOLAI TERV

12.1. AZ ELSŐSEGÉLY- NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁNAK CÉLJA

A tanulók

- ismerjék meg az elsősegélynyújtás fogalmát;
- ismerjék meg az élettannal, anatómiával kapcsolatos legfontosabb alapfogalmakat.
- ismerjék fel a vészhelyzeteket;
- tudják a leggyakrabban előforduló sérülések élettani hátterét, várható következményeit;
- sajátítsák el a legalapvetőbb elsősegély-nyújtási módokat;

- ismerkedjenek meg a mentőszolgálat felépítésével és működésével;
- sajátítsák el, mikor és hogyan kell mentőt hívni.

12.2. AZ ELSŐSEGÉLY- NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS KIEMELT FELADATOK:

- a tanulók korszerű ismeretekkel és az azok gyakorlásához szükséges készségekkel és jártasságokkal rendelkezzenek elsősegély-nyújtási alapismeretek területén;
- a tanulóknak bemutatjuk és gyakoroltatjuk velük elsősegély-nyújtás alapismereteit;
- a tanulók a tanórai (osztályfőnöki és biológia órák) és a tanórán kívüli (egyéb, pl. szakkör) foglalkozások keretében foglalkoznak az elsősegély-nyújtással kapcsolatos legfontosabb alapismeretekkel.

12.3. AZ ELSŐSEGÉLY- NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁVAL KAPCSOLATOS FELADATOK MEGVALÓSÍTÁSÁNAK ELŐSEGÍTÉSE ÉRDEKÉBEN VÉGZETT TEVÉKENYSÉGEK

- az iskola kapcsolatot épít ki az Országos Mentőszolgálattal, Magyar Ifjúsági Vöröskereszttel és az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületével;
- támogatjuk a pedagógusok részvételét elsősegély-nyújtási ismeretekkel foglalkozó továbbképzésen.

12.4. AZ ELSŐSEGÉLY- NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK ELSAJÁTÍTÁSÁT SZOLGÁLÓ TEVÉKENYSÉGFORMÁK:

A helyi tantervben szereplő alábbi tantárgyak tananyagaihoz kapcsolódó alábbi ismeretek:

TANTÁRGY	ELSŐSEGÉLY-NYÚJTÁSI ALAPISMERETEK
biológia	<ul style="list-style-type: none"> - rovarcsípések - légúti akadály - artériás és ütőeres vérzés - komplex újraélesztés
kémia	<ul style="list-style-type: none"> - mérgezések - vegyszer okozta sérülések - savmarás - égési sérülések - forrázás - szénmonoxid mérgezés
fizika	<ul style="list-style-type: none"> - égési sérülések - forrázás
testnevelés	<ul style="list-style-type: none"> - magasból esés

-

12.5. AZ EGÉSZSÉGFEJLESZTÉST SZOLGÁLÓ EGYÉB (TANÓRÁN KÍVÜLI) FOGLALKOZÁSOK:

- szakkörök (Ifjúsági Vöröskereszt, elsősegély-nyújtó);
- minden évben egy alkalommal elsősegély-nyújtási bemutatót szervezünk a tanulóknak az Országos Mentőszolgálat, Magyar Ifjúsági Vöröskereszt, a DEKOM vagy az Ifjúsági Elsősegélynyújtók Országos Egyesületének bevonásával;
- évente egy egészségvédelemmel, helyes táplálkozással, elsősegély-nyújtással foglalkozó projektnap (téma nap) szervezése

HELYI TANTERV

A VÁLASZTOTT KERETTANTERVEK,

AZ ISKOLÁBAN TANÍTOTT KÖTELEZŐ ÉS NEM KÖTELEZŐ (VÁLASZTHATÓ) TANTÁRGYAK

1. képzési rendszerünk

1.1. Hat évfolyamos képzés

Iskolánk hat évfolyamos osztályában speciális matematika képzés folyik. A Debreceni Fazekas Mihály Gimnáziumban nagy hagyománya van a matematika tantárgy speciális szinten történő oktatásának. A **matematika**-oktatás előterében a **problémamegoldó gondolkodásra nevelés**, matematikai tevékenységi formákban szerezhető jártasság áll. Az osztályon belül a tanulók tudásszintje alapján két csoportban folyik a tantárgy oktatása, melyek között a 9. évfolyam kezdetéig az átjárás folyamatos. A 9. évfolyamtól az összetétel állandósul.

Fontosnak tartjuk és kiemelten kezeljük az informatikai képzést is. Meggyőződésünk, hogy minden diáknak rendelkeznie kell számítástechnikai alapismeretekkel. Célunk, hogy a tanulók a számítógépet eszközként tudják alkalmazni, képesek legyenek rutinszerű felhasználói programok - szövegszerkesztő, adatbázis-kezelő stb. –alkalmazására, ismerjék meg a számítógépek sokoldalú felhasználásának - pl. internet - lehetőségeit.

1.2. Négy évfolyamos képzés

A képzésre a 8. osztály befejezése után jelentkezhetnek a tanulók. Iskolánkban évtizedek óta nagy az érdeklődés a matematika – fizika, a biológia –kémia tantárgyak emelt szintű oktatása iránt. A gimnázium hagyományainak megfelelően e képzési formákat megtartotta. Azok számára, akik még nem döntötték el milyen irányban folytatják tanulmányaikat egy humán jellegű általános tantervű képzést indítunk.

A 10. osztály sikeres elvégzését követően megfelelő számú jelentkező esetén minden közismereti tantárgyból helyben biztosítjuk annak lehetőségét, hogy a továbbtanuláshoz szükséges tantárgyakból, az emelt szintű érettségire a tanulók felkészülhessenek. Ezt a lehetőséget a szabadon választható órakeret terhére biztosítjuk.

Nyelvoktatásunk alkalmazkodik a nyelvtudás megváltozott szerepéhez, miszerint manapság minden szakma művelőjének szüksége van idegen nyelv(ek) ismeretére. Így a nyelvtanulás cél helyett egyre inkább a munkához szükséges eszköz szerepét veszi át. A nyelvi csoportok szervezésekor igyekszünk maximálisan figyelembe venni a tanulók igényeit.

Gimnáziumi oktatásban két idegen nyelv oktatása kötelező.. A legnépszerűbbnek számító angol nyelv mellett (melyet emelt szinten is oktatunk) tanulhatnak: francia, német, spanyol, orosz nyelveket. Ezeket haladó és kezdő szinten oktatjuk.

A **művészeti** - ének-zene, rajz, képzőművészet, művészettörténet - nevelés célja az esztétikai élmény iránti fogékonyság kialakítása, a szép, a tartalmas, az eredeti iránti igény felkeltése.

A természetes szépérzék művelésével kívánjuk fejleszteni a harmónia iránti igényt.

A **testi nevelés** kapcsán törekszünk a szellemi és testi nevelés összhangjára. Az egészséges életmód feltétele a mindennapi testedzés alkalmainak megteremtése. A testnevelés órákon, sportköri edzéseken cél az egészséges szervezet edzettségének fokozása, a mozgás iránti igény kialakítása. Törekszünk arra, hogy az önálló testedzés, mozgás szükségletté váljon, beépüljön az életrendbe. Biztosítjuk a téli, nyári sportok (síelés, kerékpározás, vízitúrázás) lehetőségét.

1.3. Öt évfolyamos két tanítási nyelvű képzés

Az általános iskola 8. osztályának elvégzését követően jelentkezhetnek ide a tanulók. A képzés öt éves. Spanyol-magyar illetve francia-magyar nyelven folyik. Első évben (9. Kny évfolyam) jobbra csak az adott idegen nyelvet tanulják a diákok. A képzés (nyelvtanulás) kezdő szintről indul. A négy évfolyamos gimnáziumi anyag elsajátítása a 9-12. évfolyamon történik. Az adott célnyelven (spanyol vagy francia) tanulják a matematikát, a történelmet, a biológiát (francia - magyar két tanítási nyelvű képzés), illetve földünk és környezetünk nevű tantárgyat (spanyol - magyar két tanítási nyelvű képzés), valamint célnyelvi civilizációt. A 10. évfolyam elvégzését követően itt is biztosítjuk az emelt szintű oktatás lehetőségét minden tantárgyból. A két tanítási nyelvű osztályban a célnyelvi emelt szintű érettségi vizsgát tevő diákok vizsgaeredményüktől függően felsőfokú nyelvvizsgát szerezhettek. A két tanítási nyelvű képzést a NAT 2020 irányelveinek megfelelően szervezzük. (https://www.oktatas.hu/kozneveles/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_alapprogramok)

1.5. Emelt szintű képzések

Az emelt szintű képzéseinken a tantárgy elsajátítása csak a nem kötelező tanítási órákon való részvétellel lehetséges. Az emelt szintű képzésekre történő beiratkozás a nem kötelező tanítási órákon való részvétel vállalását is jelenti. Erre a jelentkező tanuló és a tanuló szüleinek figyelmét is felhívjuk a minden évben megjelenő felvételi tájékoztatóban. Beiratkozáskor írásban is felhívjuk a tényre az érintettek figyelmét.

és 12. évfolyamon minden közismereti tantárgyból, a választható órakeret terhére lehetőséget biztosítunk az emelt szintű érettségire való felkészüléshez.

A szabadon szervezhető órakeret csak lehetőség, nem kötelező jellegű. Ezen órakeret terhére minden olyan tantárgy oktatása megszervezhető, mely kerettantervvel rendelkezik és megvannak az oktatás személyi feltételei.

A mindennapos testnevelés öt tanórájának biztosítását az iskola infrastrukturális helyzete miatt úgy tudjuk megoldani, hogy a tanulók délelőtti órarendjében szerepel három tanóra, két tanóra pedig mindennapos délutáni testnevelés órával vagy sportköri tevékenységgel lefedett.

A magyar nyelv és irodalom tantárgy esetében az irodalom és a nyelv tantárgyrészeket félévkor és év végén is csak egy érdemjeggyel értékeljük.

3. TANTÁRGYI STRUKTÚRA ÉS ÓRASZÁMOK 2020. 09. 01-TŐL
(A bejövő osztályoknál, felmenő rendszerben kerül bevezetésre)

3.1. Speciális matematika

Tantárgyak, területek	műveltségi	7.o	8.o	NYEK	9.o	10.o	11.o	12.o
Magyar nyelv		1	1		1	1	1	1
Irodalom		2	2		2	3	3	3
Matematika		6	6		7	7	7	7
Történelem és állampolgári ismeretek								
Történelem		2	2		2	2	3	3
Állampolgári ismeretek		1						1
Etika / hit- és erkölcsstan		1	1					
Természettudomány és földrajz								
kémia		1	2		1	2		
fizika		2	1		2	3	2	
biológia		2	1		3	2		
földrajz		1	2		2	1		
Idegen nyelv								
első Idegen nyelv		3	3		3	3	4	4
második idegen nyelv					3	3	3	3
Művészetek								
ének-zene		1	1		1	1		
vizuális kultúra		1	1		1	1		
dráma és színház							1	
mozgókép és médiaismeret*								1
Technológia								
digitális kultúra		2	2		2	1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés		5	5		5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)		1	1		1	1	1	1
Kötött célú órakeret (FAKT)							0	0
Kötelező alapóraszám		32	31		36	36	32	29
Szabadon tervezhető órakeret							4	4
Maximális órakeret		32	31	0	36	36	36	33

3.2. Magyar-francia két tanítási nyelv

Tantárgyak, területek	műveltségi	7.o	8.o	NYEK	9.o	10.o	11.o	12.o
Magyar nyelv				1	1	1	1	1
Irodalom					2	3	3	3
Matematika				2	3	3	3	4
Történelem és állampolgári ismeretek								
Történelem					2	2	4	4
Állampolgári ismeretek								1
Etika / hit- és erkölcsstan								
Természettudomány és földrajz								
kémia					1	2		
fizika					2	3		
biológia					3	2	2	
földrajz					2	1		
Idegen nyelv								
első Idegen nyelv (francia)				18	6	6	5	5
második idegen nyelv (angol)					3	3	3	3
idegen nyelvi civilizáció					1	1	2	2
Művészetek								
ének-zene					1	1		
vizuális kultúra					1	1		
dráma és színház							1	
mozgóképfelismerés és médiaismeret*								1
Technológia								
technika és életvitel								
digitális kultúra				3	2	1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés				5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)				1	1	1	1	1
Kötött célú órakeret (FAKT)							0	0
Kötelező alapóraszám				30	36	36	32	31
Szabadon tervezhető órakeret							4	4
Maximális órakeret	0	0		32	36	36	36	35

3.3. Magyar-spanyol két tanítási nyelv

Tantárgyak, területek	műveltségi	7.o	8.o	NYEK	9.o	10.o	11.o	12.o
Magyar nyelv				1	1	1	1	1
Irodalom					2	3	3	3
matematika				2	3	3	3	4
Történelem és állampolgári ismeretek								
Történelem					2	2	4	4
Állampolgári ismeretek								1
Etika / hit- és erkölcsstan								
Természettudomány és földrajz								
kémia					1	2		
fizika					2	3		
biológia					3	2		
földrajz					2	1	2	
Idegen nyelv								
első idegen nyelv (spanyol)				18	6	6	5	5
második idegen nyelv (angol)					3	3	3	3
idegen nyelvi civilizáció					1	1	2	2
Művészetek								
ének-zene					1	1		
vizuális kultúra					1	1		
dráma és színház							1	
mozgóképfelismerés és médiaismeret*								1
Technológia								
technika és életvitel								
digitális kultúra				3	2	1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés				5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)				1	1	1	1	1
Kötött célú órakeret (FAKT)							0	0
Kötelező alapóraszám				30	36	36	32	31
Szabadon tervezhető órakeret							4	4
Maximális órakeret	0	0		32	36	36	36	35

3.4. Matematika-fizika tagozat

Tantárgyak, területek	műveltségi	7.o	8.o	NYEK	9.o	10.o	11.o	12.o
Magyar nyelv					1	1	1	1
Irodalom					2	3	3	3
Matematika					6	6	6	6
Történelem és állampolgári ismeretek								
Történelem					2	2	3	3
Állampolgári ismeretek								1
Etika / hit- és erkölcsstan								
Természettudomány és földrajz								
kémia					1	2		
fizika					2	3	3	3
biológia					3	2		
földrajz					2	1		
Idegen nyelv								
első Idegen nyelv					3	3	4	4
második idegen nyelv					3	3	3	3
Művészetek								
ének-zene					1	1		
vizuális kultúra					1	1		
dráma és színház							1	
mozgókép és médiaismeret*								1
Technológia								
technika és életvitel								
digitális kultúra					2	1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés					5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötött célú órakeret (FAKT)							0	0
Kötelező alapóraszám					35	35	32	31
Szabadon tervezhető órakeret							4	4
Maximális órakeret		0	0	0	35	35	36	35

3.5. Biológia-kémia tagozat

Tantárgyak, területek	műveltségi	7.o	8.o	NYEK	9.o	10.o	11.o	12.o
Magyar nyelv					1	1	1	1
Irodalom					2	3	3	3
Matematika					3	3	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek								
Történelem					2	2	3	3
Állampolgári ismeretek								1
Etika / hit- és erkölcsstan								
Természettudomány és földrajz								
kémia					3	3	3	3
fizika					2	3		
biológia					4	4	3	3
földrajz					2	1		
Idegen nyelv								
első idegen nyelv					3	3	4	4
második idegen nyelv					3	3	3	3
Művészetek								
ének-zene					1	1		
vizuális kultúra					1	1		
dráma és színház							1	
mozgókép és médiaismeret*								1
Technológia								
technika és életvitel								
digitális kultúra					2	1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés					5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötött célú órakeret (FAKT)							0	0
Kötelező alapóraszám					35	35	32	31
Szabadon tervezhető órakeret							4	4
Maximális órakeret		0	0	0	35	35	36	35

3.6. Reál (angol-német nyelv)

Tantárgyak, területek	műveltségi	7.o	8.o	NYEK	9.o	10.o	11.o	12.o
Magyar nyelv					1	1	1	1
Irodalom					2	3	3	3
Matematika				2	3	4	4	4
Történelem és állampolgári ismeretek								
Történelem					2	2	3	3
Állampolgári ismeretek								1
Etika / hit- és erkölcsstan								
Természettudomány és földrajz								
kémia					2	2		
fizika					2	3	2	
biológia					3	2	1	2
földrajz					2	1		
Idegen nyelv								
első idegen nyelv (angol)				11	4	4	5	5
második idegen nyelv (német)				7	3	3	4	4
Művészetek								
ének-zene					1	1		
vizuális kultúra					1	1		
dráma és színház							1	
mozgókép és médiaismeret*								1
Technológia								
technika és életvitel								
digitális kultúra				3	2	1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés				5	5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)				1	1	1	1	1
Kötött célú órakeret (FAKT)							0	0
Kötelező alapóraszám				30	34	34	32	30
Szabadon tervezhető órakeret							2	4
Maximális órakeret	0	0		32	34	34	34	34

3.7. Humán angol-spanyol

Tantárgyak, területek	műveltségi	7.o	8.o	NYEK	9.o	10.o	11.o	12.o
Magyar nyelv					1	1	1	1
Irodalom					2	3	3	4
Matematika					3	3	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek								
Történelem					3	3	4	4
Állampolgári ismeretek								1
Etika / hit- és erkölcsstan								
Természettudomány és földrajz								
kémia					1	2		
fizika					2	3		
biológia					3	2		
földrajz					2	1	2	
Idegen nyelv								
első idegen nyelv (angol)					3	3	3	5
második idegen nyelv (spanyol)					4	4	5	5
Művészetek								
ének-zene					1	1		
vizuális kultúra					1	1		
dráma és színház							1	
mozgókép és médiaismeret*								1
Technológia								
technika és életvitel								
digitális kultúra					2	1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés					5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötött célú órakeret (FAKT)							0	0
Kötelező alapóraszám					34	34	30	30
Szabadon tervezhető órakeret							4	4
Maximális órakeret		0	0	0	34	34	34	34

3.8. Humán angol-francia

Tantárgyak, területek	műveltségi	7.o	8.o	NYEK	9.o	10.o	11.o	12.o
Magyar nyelv					1	1	1	1
Irodalom					2	3	3	4
Matematika					3	3	3	3
Történelem és állampolgári ismeretek								
Történelem					3	3	4	4
Állampolgári ismeretek								1
Etika / hit- és erkölcsstan								
Természettudomány és földrajz								
kémia					1	2		
fizika					2	3		
biológia					3	2		
földrajz					2	1	2	
Idegen nyelv								
első Idegen nyelv (angol)					3	3	3	5
második idegen nyelv (francia)					4	4	5	5
Művészetek								
ének-zene					1	1		
vizuális kultúra					1	1		
dráma és színház							1	
mozgókép és médiaismeret*								1
Technológia								
technika és életvitel								
digitális kultúra					2	1	2	
Testnevelés és egészségfejlesztés								
testnevelés					5	5	5	5
Közösségi nevelés (osztályfőnöki)					1	1	1	1
Kötött célú órakeret (FAKT)							0	0
Kötelező alapóraszám					34	34	30	30
Szabadon tervezhető órakeret							4	4
Maximális órakeret		0	0	0	34	34	34	34

3.9. Közösségi nevelés

A 7-8. évfolyamon kötelező tantárgy alapóraszámja összesen: 72 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Egyén és közösség	38

A tanulás tanulása	7
Egészségfejlesztés	12
Közlekedésbiztonság	10
Alkalmazkodás és biztonság	5
Összes óraszám:	72

A 9-10. évfolyamon kötelező tantárgy alapóraszámja összesen: 68 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Egyén és közösség	50
A tanulás tanulása	7
Egészségfejlesztés	10
Alkalmazkodás és biztonság	5
Összes óraszám:	72

A 11-12. évfolyamon kötelező tantárgy alapóraszámja összesen: 66 óra.

A témakörök áttekintő táblázata:

Témakör neve	Javasolt óraszám
Egyén és közösség	48
A tanulás tanulása	5
Egészségfejlesztés	10
Alkalmazkodás és biztonság	5
Összes óraszám:	68

4.; Választott Kerettantervek

4.1. Választott Kerettantervek osztálytípusonként

OSZTÁLYTÍPUS	VÁLASZTOTT KERETTANTERV
HAT ÉVFOLYAMOS SPECIÁLIS MATEMATIKA TAGOZAT	VÁLASZTOTT KERETTANTERV: SPECIÁLIS MATEMATIKA TAGOZAT 7-12. ÉVFOLYAM
	BIOLÓGIA 7-8. ÉVFOLYAM: A VÁLTOZAT
	BIOLÓGIA 10-12. ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
	KÉMIA 7-10. ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
	FIZIKA 7-11 ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
MAGYAR-SPANYOL KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ (KNY)	VÁLASZTOTT KERETTANTERV: KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ KÉPZÉS NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ ÉVFOLYAMMAL KNY+ 9-12.
	BIOLÓGIA 10-12. ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
	KÉMIA 9-10.ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
	FIZIKA 9-11 ÉVFOLYAM: A VÁLTOZAT
MAGYAR-FRANCIA KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ (KNY)	VÁLASZTOTT KERETTANTERV: KÉT TANÍTÁSI NYELVŰ KÉPZÉS NYELVI ELŐKÉSZÍTŐ ÉVFOLYAMMAL KNY+ 9-12.
	BIOLÓGIA 10-12. ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
	KÉMIA 9-10.ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
	FIZIKA 9-11 ÉVFOLYAM: A VÁLTOZAT
REÁL JELLEG ANGOL-NÉMET	VÁLASZTOTT KERETTANTERV: GIMNÁZIUM 9-12. ÉVFOLYAMMAL NY+ 9-12.
	BIOLÓGIA 9-12. ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
	KÉMIA 9-11. ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
	FIZIKA 9-12 ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
HUMÁN JELLEG SPANYOL-ANGOL	VÁLASZTOTT KERETTANTERV: GIMNÁZIUM 9-12. ÉVFOLYAMMAL NY+ 9-12.
	BIOLÓGIA 10-12. ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
	KÉMIA 9-10.ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
	FIZIKA 9-11 ÉVFOLYAM: A VÁLTOZAT
HUMÁN JELLEG FRANCIA-ANGOL	VÁLASZTOTT KERETTANTERV: GIMNÁZIUM 9-12. ÉVFOLYAMMAL NY+ 9-12.
	BIOLÓGIA 10-12. ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
	KÉMIA 9-10.ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
	FIZIKA 9-11 ÉVFOLYAM: A VÁLTOZAT
MATEMATIKA - FIZIKA TAGOZAT	VÁLASZTOTT KERETTANTERV: MATEMATIKA-FIZIKA TAGOZAT 9-12. ÉVFOLYAM
	BIOLÓGIA 10-12. ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
	KÉMIA 9-10.ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
	FIZIKA 9-11 ÉVFOLYAM: B VÁLTOZAT
BIOLÓGIA – KÉMIA TAGOZAT	VÁLASZTOTT KERETTANTERV: BIOLÓGIA-KÉMIA TAGOZAT 9-12. ÉVFOLYAM
VALAMENNYI OSZTÁLYTÍPUS	ÉNEK-ZENE 7-10. ÉVFOLYAM: A VÁLTOZAT

4.3. Óraszám Feletti Kötelező és Nem Kötelező Tanórai Foglalkozások Tananyaga

A helyi tantervben a kerettantervben meghatározottakon felüli óraszámot (10 %) minden tantárgyból a tananyag gyakorlására, elmélyítésére használjuk.

5. Megnövelt óraszámok 2020. 09. 01-től osztálytípusonként, évfolyamonként és tantárgyanként, kerettantervek

OSZTÁLYTÍPUS	ÉVFOLYAM	TANTÁRGY	MEGNÖVELT ÓRASZÁM
hat évfolyamos speciális matematika	7.	DIGITÁLIS KULTÚRA*	+1
		MATEMATIKA	+3
	8.	DIGITÁLIS KULTÚRA	+1
		MATEMATIKA	+3
	9.	MATEMATIKA	+4
	10.	MATEMATIKA	+4
	11.	FIZIKA	+2
		MATEMATIKA	+4
12.	MATEMATIKA	+4	
<p>VÁLASZTOTT KERETTANTERV: A KORÁBBAN ALKALMAZOTT SPECIÁLIS MATEMATIKA TAGOZAT 7-12. ÉVFOLYAM, A TÖBBI TÁRGYBÓL KERETTANTERV A GIMNÁZIUMOK 7-12., ILLETVE A 9-12. ÉVFOLYAMA SZÁMÁRA (*MEGJEGYZÉS: A TECHNOLÓGIA MŰVELTSÉGI TERÜLETEN MEGJELÖLT TECHNIKA ÉS ÉLETVITEL TANTÁRGY KÖVETELMÉNYEIT A DIGITÁLIS KULTÚRA TANTÁRGY TARTALMAZZA. A TANTÁRGY ÓRASZÁMÁT 1 ÓRÁVAL MEGNÖVELTÜK, ÍGY A TECHNIKA ÉS ÉLETVITEL 7. OSZTÁLYOS KÖVETELMÉNYEIT TELJESÍTENI TUDJUK.)</p>			
magyar-spanyol két tanítási nyelvű (KNY)	KNY	-	-
	9.	CIVILIZÁCIÓ	+1
		SPANYOL NYELV	+3
	10.	CIVILIZÁCIÓ	+1
		SPANYOL NYELV	+3
	11.	CIVILIZÁCIÓ	+2
		FÖLDRAJZ	+2
		SPANYOL NYELV	+1
		TÖRTÉNELEM	+1
	12.	CIVILIZÁCIÓ	+2
		MATEMATIKA	+1
		SPANYOL NYELV	+1
		TÖRTÉNELEM	+1

KERETTANTERV A GIMNÁZIUMOK 9-12. ÉVFOLYAMA SZÁMÁRA			
magyar-francia két tanítási nyelvű (KNY)	KNY	-	-
	9.	CIVILIZÁCIÓ	+1
		FRANCIA NYELV	+3
	10.	CIVILIZÁCIÓ	+1
		FRANCIA NYELV	+3
	11.	BIOLÓGIA	+2
		CIVILIZÁCIÓ	+2
		FRANCIA NYELV	+1
		TÖRTÉNELEM	+1
	12.	CIVILIZÁCIÓ	+2
		FRANCIA NYELV	+1
		MATEMATIKA	+1
		TÖRTÉNELEM	+1
KERETTANTERV A GIMNÁZIUMOK 9-12. ÉVFOLYAMA SZÁMÁRA			
reál jelleg angol-német	NY	-	-
	9.	ANGOL NYELV	+1
		KÉMIA	+1
	10.	ANGOL NYELV	+1
		MATEMATIKA	+1
	11.	ANGOL NYELV	+1
		BIOLÓGIA	+1
		FIZIKA	+2
		MATEMATIKA	+1
		NÉMET NYELV	+1
	12.	ANGOL NYELV	+1
		BIOLÓGIA	+2
		MATEMATIKA	+1
		NÉMET NYELV	+1

KERETTANTERV A GIMNÁZIUMOK 9-12. ÉVFOLYAMA SZÁMÁRA			
spanyol-angol humán jelleg	9.	SPANYOL NYELV	+1
		TÖRTÉNELEM	+1
	10.	SPANYOL NYELV	+1
		TÖRTÉNELEM	+1
	11.	FÖLDRAJZ	+2
		SPANYOL NYELV	+2
		TÖRTÉNELEM	+1
	12.	MAGYAR	+1
		SPANYOL NYELV	+2
TÖRTÉNELEM		+1	
KERETTANTERV A GIMNÁZIUMOK 9-12. ÉVFOLYAMA SZÁMÁRA			
francia-angol humán jelleg	9.	FRANCIA NYELV	+1
		TÖRTÉNELEM	+1
	10.	FRANCIA NYELV	+1
		TÖRTÉNELEM	+1
	11.	FÖLDRAJZ	+2
		FRANCIA NYELV	+2
		TÖRTÉNELEM	+1
	12.	FRANCIA NYELV	+2
		MAGYAR	+1
TÖRTÉNELEM		+1	
KERETTANTERV A GIMNÁZIUMOK 9-12. ÉVFOLYAMA SZÁMÁRA			
matematika - fizika tagozat	9.	MATEMATIKA	+3
	10.	MATEMATIKA	+3
	11.	FIZIKA	+3
		MATEMATIKA	+3
	12.	FIZIKA	+3
		MATEMATIKA	+3

KERETTANTERV A GIMNÁZIUMOK 9-12. ÉVFOLYAMA SZÁMÁRA			
biológia - kémia tagozat	9.	BIOLÓGIA	+1
		KÉMIA	+2
	10.	BIOLÓGIA	+2
		KÉMIA	+1
	11.	BIOLÓGIA	+3
		KÉMIA	+3
	12.	BIOLÓGIA	+3
		KÉMIA	+3
KERETTANTERV A GIMNÁZIUMOK 9-12. ÉVFOLYAMA SZÁMÁRA			

6. Az Oktatásban Alkalmazott Tankönyvek, Taneszközök Kiválasztásának Elvei

- Iskolánkban a nevelő-oktató munka során a pedagógusok csak olyan nyomtatott és digitális taneszközöket (tankönyv, tanulmányi segédlet, munkafüzet, térkép stb.) használnak a tananyag feldolgozásához, amelyek a hivatalos tankönyvjegyzékben szerepelnek. Ezeknek a taneszközöknek az igénybevételét ingyenesen biztosítjuk a tanulók számára.
- A nyomtatott taneszközön túl a tantárgyak jellegétől függően a tanulóknak egyéb eszközökre is szükségük van. Ezek a **testnevelés**, a **vizuális kultúra**. Több tantárgynál a fenti eszközöket digitális tananyaggal is kiegészíthetik a pedagógusok.
- Az egyes évfolyamokon a különféle tantárgyak feldolgozásához szükséges kötelező tanulói taneszközöket a nevelők szakmai munkaközösségei (illetve, ahol nincs munkaközösség, ott az egyes szaktanárok) határozzák meg, amelyekről részletes információ a tantárgyak helyi tantervében található.
- A kötelezően előírt taneszközökről a szülőket minden tanév előtt (előző tanév február-március) tájékoztatjuk. A taneszközök beszerzése a tanév kezdetéig a szülők kötelessége.
- A taneszközök kiválasztásánál a szakmai munkaközösségek a következő szempontokat veszik figyelembe:
  - ✓ A taneszköz feleljen meg az iskola helyi tantervének.
  - ✓ Az egyes taneszközök kiválasztásánál azokat az eszközöket kell előnyben részesíteni, amelyek több tanéven keresztül használhatóak.
  - ✓ A taneszközök használatában az állandóságra törekszünk: új taneszköz használatát csak nagyon szükséges, az oktatás minőségét lényegesen jobbító esetben vezetünk be.
- Az iskola arra törekszik, hogy minél több korszerű, gyakorlatban jól alkalmazható nyomtatott és digitális taneszközzel gyarapítsa az iskolai könyvtár állományát. Ezeket a taneszközöket a tanulók ingyenesen használhatják.

7. A Nemzeti Alaptantervben Meghatározott Pedagógiai Feladatok Helyi Megvalósításának Részletes Szabályai

A Nat-ban meghatározott nevelési célok a különböző tantárgyak kerettantervekre épülő helyi tantervében - különös tekintettel az osztályfőnöki tantervre – jelennek meg; a tanórákon, illetve tanórán kívüli tevékenységek során valósulnak meg.

Az erkölcsi nevelés

Pedagógusaink elsősorban személyes példamutatással, a munkához való hozzáállásukkal, embertársaik – kollégáik, valamint tanítványaik irányába kinyilvánított tisztelettel, türelemmel, toleranciával valósítják meg ezt a pedagógiai feladatot.

Nemzeti öntudat, hazafias nevelés

A történelem és magyar tantárgyakon kívül az év során tartott megemlékezések, nemzeti ünnepek, emléknapok megtartása, az azokon való aktív részvétel, valamint ezeknek az eseményeknek az előkészítésében, az utánuk való rendrakásban való közreműködés szintén erősítik a nemzethez, közösséghez való tartozás nemes érzését, ennek jegyében részt veszünk a Nemzeti Emlékezetpedagógiai Programban.

Állampolgárságra, demokráciára nevelés

A diákoknak joguk van minden őket, valamint az iskola belső életét, viszonyait érintő kérdésben - kulturált formában – véleményt nyilvánítani, ezekről tájékoztatást kérni. Ennek gyakorlását elsősorban a diákönkormányzat útján tehetik meg, amelynek munkájában minden osztály választott képviselője részt vehet, illetve melynek vezetőségébe minden diák megválasztható.

A kétheti rendszerességgel megtartott DÖK-gyűlések, valamint az évenkénti diákközgyűlés kitüntetett fórumai a demokrácia gyakorlásának.

- Az Európai Unió Nagykövet Iskolája Program

A Debreceni Fazekas Mihály Gimnáziumban az Európai Parlament Nagykövet Iskola program során szeretnénk az ifjúsággal megismertetni az Európai Unió és az Európai Parlament szerepét és működését. Fontosnak tartjuk, hogy a fiatalok megértsék és elsajátítsák az európai demokratikus gondolkodást.

Az önismeret és a társas kultúra fejlesztése

A diákoknak kisebb-nagyobb iskolai közösségekben (tanulócsoportok, osztályok, szakkörök, sportcsapatok, diákönkormányzat, stb.) van lehetőségük fejleszteni interperszonális készségeiket. A tanórai és tanórán kívüli tevékenységek során az alkalmazott tanítási-nevelési módszerek, valamint kitűzött célok, feladatok által arra törekszenek a pedagógusok, hogy együttműködésre, egymás iránti toleranciára ösztönözzék a diákokat. Fontos továbbá az önismeret, a reflexív gondolkodás fejlesztése, gyakoroltatása a napi munka során, pl. a szóbeli feleletek vagy a magatartás és szorgalom értékelésénél.

A családi életre nevelés

A társadalom alappillére a család, amely érzelmi és létbiztonságot nyújt tagjainak. A családi kötelek, a másokhoz való tartozás hangsúlyozása az iskolának is fontos feladata, mivel hatékony nevelési-oktatási tevékenység nem valósítható meg a tanulók mögött álló családdal való együttműködés nélkül. Pedagógusainknak arra kell törekednie, hogy az iskola és a szülői ház közötti kapcsolat harmonikus, konstruktív legyen, valamint a diákoknak is segítséget, szükség és igény esetén tanácsot kell nyújtaniuk, hogy felnőve ők is hasonló értékek mentén alakíthassák ki emberi kapcsolataikat.

Felelősségvállalás másokért, önkéntesség

A közös tevékenységek során, különös tekintettel az iskolai, valamint osztályrendezvények megszervezésére a tanulóknak meg kell tanulniuk felelősséget vállalniuk az általuk vállalt feladatok elvégzéséért, mellyel a közös cél megvalósítását segítik elő. A mai, önös érdekektől vezérelt világban egyre több energiát kell a pedagógusoknak fektetni diákjaik aktivizálásába.

Ebben segíthet az 50 óra iskolai közösségi szolgálat, amit minden diáknak végeznie kell, aki 2016-ban vagy utána érettségizik. Ennek során a diákoknak mások javát szolgáló tevékenységet kell folytatniuk törvényben meghatározott módon.

Pályaorientáció

A nevelési-oktatási intézmény feladata – a tanuló teljes személyiségének fejlesztésén túl – a továbbtanulásra való felkészítés is. Ennek elsődleges szinterei a kötelező és választható tanórai, illetve tanórán kívüli foglalkozások. A kiemelkedően tehetséges diákok versenyfelkészítésben, a

tanulási kudarcnak kitett tanulók egyéni felzárkóztatásban is részt vehetnek. Az osztályfőnöki órákon gyakori a külső előadók közreműködése, akik a különböző pályaválasztási irányokkal ismertetik meg a diákokat.

Gazdasági és pénzügyi nevelés

Az elmúlt évek kiterjedt pénzügyi válságai ráirányították a figyelmet a pénzügyi nevelés elégtelen voltára. Fontos, hogy a téma sokkal hangsúlyosabban megjelenjen az osztályfőnöki órák tematikájában, valamint törekedünk arra, hogy pénzügyekben jártas szakembereket vonjunk be ismeretterjesztő foglalkozások megtartásába.

Médiatudatosságra nevelés

Korunk embere napjai jelentős részét a médiával szoros kapcsolatban tölti. Mára - főleg a középiskolás korosztálynál – az internet vált a vezető médiummá, azonban igen kevesen képesek tudatosan „fogyasztani” a rendelkezésre álló médiumokon keresztül őket elérő tömeges és válogatás nélküli információt. Ennek veszélyeire a diákok és szüleik figyelmét az iskoláknak is fel kell hívni minden adandó alkalommal: tanórákon, szülői értekezleteken, közös tanórán kívüli tevékenységeken. Az iskolánkban tanított mozgókép- és médiaismeret órák is kiváló lehetőséget adnak ennek a problémának a megvitatására.

A tanulás tanítása

Tudatában vagyunk, hogy az iskolában elsajátított tananyag jelentős része nem marad meg hosszú távon a tanulók emlékezetében, azonban a helyes tanulási módszerek kialakításának elengedhetetlen feltétele az ismeretet elsajátításának követelménye. A nyelvi előkészítő évfolyamon különös hangsúlyt kap a helyes és hatékony tanulási módszerekkel való ismerkedés, a képességfejlesztés, de minden pedagógusnak törekednie kell arra, hogy segítsen a sikerrel kecsegtető módszerek felismertetésében, kialakításában.

8. A MINDENNAPOS TESTNEVELÉS, TESTMOZGÁS MEGVALÓSÍTÁSÁNAK MÓDJA

2011. évi CXCV. törvény a nemzeti köznevelésről 27. § (11) bekezdésének 2024. évi XXV. törvény 34.§ általi módosítása szerint:

„(11) Az iskola a nappali rendszerű iskolai oktatásban, azokban az osztályokban és azokon a tanítási napokon, amelyeken közismereti oktatás is folyik, megszervezi a mindennapos testnevelést legalább napi egy testnevelési óra keretében, amelyből legfeljebb heti két óra váltható ki asportról szóló törvény szerinti igazolt sportolói jogviszonyban álló versenyző tanuló kérelme alapján – versenyengedély birtokában – a sportszervezet keretei között szervezett edzéslátogatás igazolásával, amennyiben a testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg, vagy nem követi.”

Ennek értelmében már csak kizárólag a versenyengedéllyel rendelkező tanulók kaphatnak felmentést heti két testnevelésóra alól, ha az edzés igazolása mellett az érintett testnevelésórát közismereti tanóra nem előzi meg, vagy nem követi, azaz, ha a kiváltandó testnevelésóra az adott tanítási napon az első (adott esetben nulladik), vagy az utolsó tanítási órában van, így a tanuló korábbi távozása, vagy későbbi érkezése más tanóráról való hiányzást nem okoz.

9. VÁLASZTHATÓ TANTÁRGYAK, A PEDAGÓGUSVÁLASZTÁS SZABÁLYAI

- A helyi tanterv határozza meg, hogy melyek azok a kötelező tanítási órák, amelyeken
  - egy adott osztály valamennyi tanulója köteles részt venni, valamint melyek azok
  - a kötelező tanítási órák, amelyeken a tanulónak a választásra felkínált tantárgyak
  - közül kötelezően választva, a helyi tantervben meghatározott óraszámában részt kell
  - vennie.
- Az intézmény minden év április 15-éig elkészíti, majd a szülői szervezet és az
  - iskolai diákönkormányzat véleményének kikérését, valamint a fenntartó
  - jóváhagyását követően közzéteszi a tájékoztatót azokról a tantárgyakról,
  - amelyekből a tanulók választhatnak, valamint tájékoztatást ad az érettségi vizsgára
  - történő felkészítés szintjéről is. A tájékoztató tartalmazza, hogy a tantárgyat
  - előreláthatóan melyik pedagógus fogja oktatni.
- A tantárgyválasztás jogát 14. életévét betöltött, nem cselekvőképtelen kiskorú diák
  - esetében, a szülő gyermekével közösen gyakorolja.

A tanulók érdeklődésének megfelelő képzéseinken a választott műveltségterület (tantárgy) elsajátítása csak a nem kötelező tanítási órákon, foglalkozásokon való részvétellel lehetséges. Ezekre a képzésekre (emelt szintű képzésekre, szakkörökre, sportköri foglalkozásokra) történő beiratkozás a nem kötelező tanítási órákon való részvétel vállalását is jelenti. A tanórán kívüli foglalkozásokat előzetes igényfelmérés után hirdetjük meg, a foglalkozást tartó tanár megnevezésével. A foglalkozások beindításához legalább 8 fő (szakkörök esetén legalább 12 fő) jelentkezése szükséges.

Az új kerettantervek bevezetésével (51/2012 EMMI rendelet) négy művészeti tárgy oktatása válik lehetővé. A rendelet az iskolára bízta, hogy melyik művészeti tárgyat kívánja oktatni.

Iskolánk – a személyi feltételeknek, az iskola hagyományainak figyelembevételével dönt arról, hogy melyik művészeti tárgyat oktassa.

Szem előtt tartjuk, hogy tanulóink sokoldalú, nyitott, kultúrára fogékony felnőttekké váljanak.

Az adott tárgyak órahálója, illetve tanterve a helyi tantervek fejezetben található.

10. ÉRETTSÉGI VIZSGATÁRGYAK

Iskolánk valamennyi általunk oktatott közismereti tantárgyból igény szerint felkészíti tanulóit közép-, és emelt szintű érettségi vizsgára.

Olyan tantárgyakból, melyekből érettségi vizsgát kívánnak tenni diákjaink, és van szakos kolléga az adott tantárgyból, a helyi tantervi követelmények teljesítése esetén, igény szerint megszervezzük az érettségi vizsgát.

11. A KÖZÉPSZINTŰ ÉRETTSÉGI VIZSGA TÉMAKÖREI

Állampolgári ismeretek

1. A család, a családi szocializáció
2. A család gazdálkodása és pénzügyei
3. Szabadság és felelősség; jogok és kötelezettségek, a társadalmi felelősségvállalás
4. Nemzet, nemzettudat; lokálpatriotizmus, hazafiság, honvédelem
5. A magyar állam intézményei
6. Az állam gazdasági szerepvállalása
7. A mindennapi ügyintézés területei és megszervezése
8. Fogyasztóvédelem, környezet- és természetvédelem
9. Bankrendszer, hitelfelvétel
10. Vállalkozás és vállalat

Biológia

1. Bevezetés a biológiába
2. Egyed alatti szerveződési szint
3. Az egyed szerveződési szintje
4. Az emberi szervezet
5. Egyed feletti szerveződési szintek
6. Öröklődés, változékonyság, evolúció

Célnyelvi civilizáció

1. A célnyelvi országok földrajza
2. A célnyelvi országok gazdasága
3. Politikai berendezkedés
4. Társadalmi viszonyok
5. Hagyományok, szokások, ünnepek, életmód
6. Környezetvédelem
7. Tömegkommunikáció, média
8. Sport
9. Tudományok
10. Történelmi ismeretek
11. Irodalmi ismeretek
12. Művészeti ismeretek

Digitális kultúra

1. Szövegszerkesztés
2. Számítógépes grafika és képszerkesztés

3. Bemutatókészítés

4. Táblázatkezelés

5. Adatbázis-kezelés

6. Algoritmizálás, programozás

Élő idegen nyelv (angol, francia, német, spanyol)

1. Személyes vonatkozások, család
2. Ember és társadalom
3. Környezetünk
4. Az iskola
5. A munka világa
6. Életmód
7. Szabadidő, művelődés, szórakozás
8. Utazás, turizmus
9. Tudomány és technika
10. Gazdaság és pénzügyek

Ének-zene

REPRODUKÁLÁS

1. Éneklés,
2. Műelemzés

BEFOGADÁS

3. Zenetörténet
4. Zenefelismerés
5. Zeneelmélet
6. Dallamírás

ZENEI ALKOTÓTEVÉKENYSÉG

1. Dallamalkotás

Fizika

1. Mozgás és egyensúly
2. Energia, munka, hő
3. Víz, levegő, környezet
4. Elektromosság
5. Hullámok, kommunikáció, fény
6. Atomfizika, magfizika
7. A Világegyetem megismerése

Földrajz

1. Tájékozódás a földrajzi térben
2. Tájékozódás a kozmikus térben és az időben
3. A geoszférák földrajza
4. A geoszférák kölcsönhatásai, a földrajzi övezetesség
5. Átalakuló települések, eltérő demográfiai problémák a 21. században
6. A nemzetgazdaságtól a globális világgazdaságig
7. Magyarország – helyünk a Kárpát-medencében és Európában
8. Európa földrajza
9. Az Európán kívüli kontinensek földrajza
10. Helyi problémák, globális kihívások, a fenntartható jövő dilemmái

Kémia

1. Általános kémia
2. Szervetlen kémia
3. Szerves kémia
4. Kémiai számítások

Magyar nyelv

1. Kommunikáció
2. A magyar nyelv története
3. Ember és nyelvhasználat
4. A nyelvi rendszer
5. A szöveg
6. A retorika alapjai
7. Stílus és jelentés
8. Digitális kommunikáció

Irodalom

1. Életművek a magyar irodalomból. Kötelező szerzők
2. Szerzők, művek, korszakok a régi magyar irodalomból a 18. század végéig
3. Portrék, metszetek, látásmódok a 19-20. század magyar irodalmából
4. Metszetek a 20. századi délvidéki, erdélyi, felvidéki és kárpátaljai irodalomból
5. Művek a kortárs magyar irodalomból
6. Művek a világirodalomból
7. Színház és dráma
8. Az irodalom határterületei vagy Regionális irodalom

Matematika

1. Gondolkodási módszerek, halmazok, logika, kombinatorika, gráfok
2. Számelmélet, algebra
3. Függvények, az analízis elemei
4. Geometria, koordináta geometria, trigonometria
5. Valószínűség-számítás, statisztika

Mozgóképkultúra és médiaismeret

1. A mozgóképi közlésmód és kifejező eszközök
2. Mozgóképi kultúra és tömegkultúra
3. A magyar filmtörténet és a filmművészet
4. Médiaismeret – alapfogalmak; a média társadalmi szerepe, használata; intézmények és szabályozás
5. Tudatos médiahasználat
6. Médiaintézmények és médiaszabályozás

Testnevelés

1. Az olimpiai mozgalom létrejötte, célja, feladatai; magyar sportsikerek
2. A harmonikus testi fejlődés
3. A testmozgás, a sport szerepe az egészségtudatos magatartás kialakításában és a személyiség fejlesztésében
4. A motoros képességek szerepe a teljesítményben
5. Gimnasztikai ismeretek
6. Atlétika - a sportok királynője
7. Torna az iskolai testnevelésben
8. Zenés-táncos mozgásformák
9. Küzdősportok, önvédelem
10. Úszás - jelentősége az aktív életvitel kialakításában
11. Testnevelési és sportjátékok
12. Alternatív környezetben űzhető sportok és mozgásformák

Történelem

1. Az ókor
2. A középkor
3. A kora újkor
4. Az újkor
5. A világháborúk kora
6. A hidegháború kora
7. A jelenkor

Vizuális kultúra

Alkotás

1. Vizuális nyelv
2. Technikák
3. Ábrázolás, látványértelmezés
4. Megjelenítés, közlés, kifejezés, alkotás

Befogadás

1. Megjelenítés sajátosságai
2. Technikák
3. Vizuális kommunikáció
4. Tárgy és környezetkultúra
5. Kifejezés és képzőművészet

12. A Tanuló Tanulmányi Munkájának, Magatartásának És Szorgalmának Ellenőrzése És Értékelése

TANULMÁNYI MUNKA ÉRTÉKELÉSE

- Az iskola a nevelő és oktató munka egyik fontos feladatának tekinti a tanulók tanulmányi munkájának folyamatos ellenőrzését és értékelését.
- Az előírt követelmények teljesítését a nevelők az egyes szaktárgyak jellegzetességeinek megfelelően a tanulók szóbeli felelete, írásbeli munkája vagy gyakorlati tevékenysége alapján ellenőrzik. Az ellenőrzés kiterjedhet a régebben tanult tananyaghoz kapcsolódó követelményekre is.
- A nevelők a tanulók munkáját egy-egy témakörön belül szóban és írásban is ellenőrizhetik;
- az egyes témakörök végén a tanulók az egész téma tananyagát és fő követelményeit átfogó témazáró dolgozatot írnak (szummatív értékelés).
- A tanulók szóbeli kifejezőképességének fejlesztése érdekében a nevelők többször ellenőrzik a követelmények elsajátítását szóbeli felelet formájában (formatív értékelési formák).
- Az ének-zene, a rajz, a digitális kultúra tantárgyból félévente, valamilyen gyakorlati tevékenységgel összekapcsolva.
- A testnevelés követelményeinek elsajátítását csak gyakorlati tevékenység révén ellenőrizzük (diagnosztikus, formatív és szummatív értékelés).
- A nevelők a tanulók tanulmányi teljesítményének és előmenetelének értékelését, minősítését elsősorban az alapján végzik, hogy a tanulói teljesítmény hogyan viszonyul az iskola helyi tantervében előírt követelményekhez (diagnosztikus és szummatív értékelés); emellett azonban figyelembe veszik azt is, hogy a tanulói teljesítmény hogyan változott – fejlődött-e vagy hanyatlott – az előző értékeléshez képest (fejlesztő értékelés).
- Az egyes tantárgyak érdemjegyei és osztályzatai a következők: **jeles (5), jó (4), közepes (3), elégséges (2), elégtelen (1)**.
- A tanuló által szerzett érdemjegyekről a szülőt az adott tantárgyat tanító nevelő értesíti az e-naplón keresztül. Az érdemjegyek rögzítésének szakmailag indokolható határideje az érdemjegy szerzésétől számított max. 5 munkanap.
- A tanulók tanulmányi munkájának, teljesítményének egységes értékelése érdekében a tanulók írásbeli dolgozatainak, feladatlapjainak, tesztjeinek értékelésekor az elért teljesítmény (pontszám) érdemjegyekre történő átváltását az adott tantárgy helyi tantervében megállapított arányok alapján végzik el a szaktárgyat tanító nevelők.
- A különböző tantárgyakra speciálisan vonatkozó értékelési, ellenőrzési módszerek tantárgyanként az adott tantárgy helyi tantervében szerepelnek.

Ezen minősítéseket a tanuló önértékelése alapján, az osztályban tanítók jóváhagyásával az osztályfőnök végzi.

MAGATARTÁS

Példás (5) a tanuló magatartása, ha a házirendet betartja. Legfeljebb egy igazolatlan órája van.

Jó (4) a tanuló magatartása, ha iskolai viselkedése általában jó. A házirend legfontosabb szabályait betartja. Két - három igazolatlan órája, vagy egy osztályfőnöki, vagy egy szaktanári figyelmeztetése van.

Változó (3) a tanuló magatartása, ha viselkedése rendszeresen kifogásolható, a házirend ellen ismétlődően vét. Négy – hét igazolatlan órája, osztályfőnöki intése, kettőnél több szaktanári figyelmeztetése van.

Rossz (2) a tanuló magatartása, ha munkája hanyag, fegyelmezetlen viselkedésével sorozatosan zavarja az iskolai munkát. Hétnél több igazolatlan órája vagy osztályfőnöki, szaktanári figyelmeztetése, illetve osztályfőnöki intése van, illetve bármilyen igazgatói büntetésben részesült.

SZORGALOM

Példás (5) a tanuló szorgalma, ha tanulmányi munkájában igényes, a tanítási órákra rendszeresen és pontosan felkészül. Minden teljesítményében a tőle telhető maximumot nyújtja.

Jó (4) a tanuló szorgalma, ha iskolai munkáját és otthoni feladatait általában jól elvégzi.

Változó (3) a tanuló szorgalma, ha iskolai munkáját és otthoni feladatait pontatlanul és rendszertelenül végzi.

Hanyag (2) a tanuló szorgalma, ha mind iskolai, mind otthoni munkáját felületesen végzi, kötelességét rendszeresen elmulasztja.

13. A Csoportbontások és Egyéb Foglalkozások Szervezési Elvei

A pedagógiai munka hatékonyabbá tétele érdekében – a lehetőségek függvényében – törekszünk arra, hogy minél több tantárgyat csoportbontásban tanítsunk.

Az alábbi tantárgyak jellegéből adódóan a csoportbontás feltétlenül szükséges:

- informatika
- idegen nyelvek tanítása
- speciális matematika
- tagozatos képzés keretében oktatott tantárgyak
- két tanítási nyelvű osztályban a célnyelven történő oktatás során

A tanulók érdeklődésének megfelelően, igény szerint egyéb – szakköri, önképzőköri, felzárkóztató, tehetséggondozó – foglalkozásokat is szervezünk. Erre a szaktanárok jelzései, valamint az előző év végén, tanév elején lebonyolított tanulói igényfelmérés alapján kerül sor az intézményi órakeret terhére.

14. A TANULÓK FIZIKAI ÁLLAPOTÁNAK MÉRÉSE

Mérés és értékelési szempontok a tanulók általános fizikai teherbíró-képességének minősítéséhez.

A Magyar Közlöny 2014. október 27-én tette közzé a 20/2012. (VIII.31.) **EMMI rendelet** módosítását, amely nevesíti a NETFIT-et, mint a tanulók fizikai fittségi mérésének rendszerét, valamint szabályozza annak tartalmi kereteit. Ennek értelmében, iskolánkban kötelezően alkalmazzuk a NETFIT, vagyis a Nemzeti Egységes Tanulói Fittségi Teszt felmérési rendszerét.

A felmérési időszakot a nevelési közlönyben rögzítetten az adott tanév januártól-áprilisig, időszakban kell elvégezni. Az adatok rögzítésre kerülnek a Magyar Diák Sportszövetség honlapjára, ahol a szülők tájékozódhatnak gyerekük titkos kódjával az elért eredményekről.

A NETFIT-ről

A Magyar Diáksport Szövetség és az amerikai Cooper Intézet közös tudományos kutatása segítségével országosan reprezentatív, véletlenszerűen kiválasztott tanulói minta segítségével határozta meg a Magyar iskoláskorú fiatalok fizikai fittségi állapotát 2013-ban. A kutatás eredményeképpen jelölte ki azokat a sztenderd értékeket, amelyek segítségével objektív módon megítélhető a tanulók fizikai fittségi állapota.

A NETFIT® fittségmérési rendszer négy különböző fittségi profilt különböztet meg, amely profilokhoz különböző fittségi tesztek tartoznak. A négy profil egészében jellemzi egy tanuló egészségközpontú fittségi állapotát. Az egyes profilok különböző számú tesztet tartalmaznak. A testösszetétel és tápláltsági profil 3 db mérést, az aerob fittségi (állóképességi) profil 1 db tesztet, a vázizomzat fittségi profil 5 db tesztet, míg a hajlékonysági profil 1 db tesztet tartalmaz.

A NETFIT 4 fittségi profilban 9 mérés segítségével jellemzi a tanulók állóképességét, erejét, hajlékonyságát és testösszetételét. A mérések eredményei tesztől függően két, illetve három zónába kerülhetnek: egészségzónába, fejlesztési zónába, fokozott fejlesztési zónába.

Részletek: www.mdsz.hu/netfit/ (a Magyar Diáksport Szövetség hivatalos honlapja)

15. AZ ISKOLA EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI ÉS KÖRNYEZETI NEVELÉSI ELVEI

A 110/2012 (VI. 4.) Kormányrendelet a Nemzeti Alaptantervről meghatározza azokat a nevelési célokat, amelyek alapján egészségfejlesztési és környezeti nevelési munkánkat végezzük.

15.1. A TESTI ÉS LELKI EGÉSZSÉGRE FEJLESZTÉSE

Az egészséges életmódra nevelés hozzásegít az **egészséges testi és lelki állapot örömteli megéléséhez**. A pedagógusok ösztönözzék a tanulókat arra, hogy legyen igényük a **helyes táplálkozásra, a mozgásra, a stresszkezelés módszereinek alkalmazására**. Legyenek képesek **lelki egyensúlyuk megóvására, társas viselkedésük szabályozására, a konfliktusok kezelésére**. Az iskola feladata, hogy a családdal együttműködve felkészítse a tanulókat az **önállóságra, a betegség-megelőzésre**, továbbá a **szabályok betartására** a közlekedésben, a testi higiéniában, a **veszélyes körülmények és anyagok felismerésében, a váratlan helyzetek kezelésében**. A pedagógusok motiválják és segítsék a tanulókat a káros függőségekhez vezető szokások kialakulásának megelőzésében.

15.2. FENNTARTHATÓSÁG, KÖRNYEZETTUDATOSSÁG

A felnövekvő nemzedéknek **ismernie és becsülnie** kell **az életformák gazdag változatosságát** a természetben és a kultúrában. Meg kell tanulnia, hogy az **erőforrásokat tudatosan, takarékosan és felelősségteljesen**, megújulási képességükre tekintettel használja. Cél, hogy a természet és a környezet ismeretén és szeretetén alapuló **környezetkímélő, értékvédő, a fenntarthatóság mellett elkötelezett magatartás** váljék meghatározóvá a tanulók számára. Az intézménynek fel kell készítenie őket a **környezettel kapcsolatos állampolgári kötelességek és jogok gyakorlására**. Törekedni kell arra, hogy a tanulók megismerjék azokat a gazdasági és társadalmi folyamatokat, amelyek változásokat, válságokat idézhetnek elő, továbbá **kapcsolódjanak be** közvetlen és tágabb **környezetük értékeinek, sokszínűségének megőrzésébe**, gyarapításába.

15.2.1. AZ ISKOLA KÖRNYEZETI NEVELÉSI PROGRAMJA

A környezeti nevelés tartalma – világszerte, így Magyarországon is – kiszélesedett, a **fenntarthatóságra**, az emberiség jövőjének biztosítására irányul. Gondot kell arra fordítanunk, hogy diákjaink a jövőben, mindennapi életvitelükben képesek legyenek a bonyolultabb természeti, társadalmi, gazdasági és politikai konfliktusokat kezelni, megoldani. Meg kell alapoznunk tanítványaink **környezeti erkölcsét, társadalmi-természeti felelősségét**, formálnunk kell alakuló értéktudatát, együttműködési képességeit, a személyes és a közös felelősségtudat alapjait.

A nevelési célok hatékony **személyiségformálást**, az önszabályozás és egyben a társas **együttműködés és konfliktuskezelés** készségeinek erősítését igénylik. A fenntarthatóság pedagógiája a környezetért felelős, aktív kiscsoportok és tágabb közösségek kialakítására törekszik, előtérbe emelve azokat a tanulásszervezési módszereket, amelyekben felerősödhet a társas részvétel, felértékelődhet a felelős együttműködés.

A környezeti nevelés – a fenntarthatóság pedagógiai gyakorlata – kiterjed az emberi együttélés, illetve az ember-természet kapcsolat bemutatására és formálására, egyben elősegíti a **környezeti- és egészség-tudatosság** erősödését. A pedagógiai gyakorlatban kiterjed a testi-lelki egészségfejlesztésre, a társas készségek (mindenekelőtt a konfliktuskezelés, döntés, együttműködés) fejlesztésére és a **mentálhigiénés nevelésre** is.

A környezeti nevelés iskolai gyakorlatában harmonikusan ötvöződik a környezettudományi és a társadalomtudományi ismeretek köre, hiszen csak az ember biológiai és társas-társadalmi természetének sajátosságaira építve történhet az **értékrend, az erkölcs és az életviteli szokások formálása**.

A környezeti nevelés legfontosabb értéktartalmai a fenntartó fejlődéssel, a jövő nemzedékek életminőséghez fűződő jogaival, a bioszféra iránti felelősségünkkel kapcsolatosak, ezért hangsúlyosan **erkölcsi-etikai irányultságúak, attitűdöket és szokásokat formálóak**.

Az iskolai **tehetség gondozás** terén is helyet találhatunk a környezeti nevelésnek. A környezet iránt legfogékonyabb tanulók számára megrendezett versenyekre és vetélkedőkre való egyéni és csoportos felkészülés alkalmas erre. Nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt sem, hogy a szokásos tanítási helyzetektől eltérő tanulás olyan képességek fejlesztésének is kedvez, amelyek nem kerülnek előtérbe a hagyományos tanórákon.

A tantárgyak tartalmához illeszkedő, ám a hagyományos tanítási órákon kívüli iskolai nevelési helyzetekben a környezeti nevelésnek számos lehetősége van, mindenképp az **iskolai szabadidős helyzetekben**, a tanulók művészeti, sport, játék és közéleti tevékenységeinek során. Ezek előkészítésekor, megvalósításakor szintén gondolnunk kell a környezeti vonatkozásokra, a környezeti nevelés lehetőségeire.

A tanulókat képessé kell tenni arra, hogy a **tanórán szerzett ismereteket össze tudják kapcsolni az élet valós ügyeivel**, hogy önmaguk lássák meg a problémákat, azok összefüggéseit, és önmaguk keressék az arra adható válaszokat. Ennek során el kell jutni odáig, hogy a tanulók képesek legyenek megérteni a **fejlődés és környezet** kérdéseinek **összefüggő rendszerét**.

A környezeti nevelés egyik lehetősége, hogy az adott tananyag tanítása során a tanár minden alkalommal megbeszélje a tanulókkal a környezet- és egészségvédelemmel kapcsolatos kérdéseket is.

Az a tény, hogy a tanulók különböző tantárgyak óráin és több tanár közvetítésével találkozhatnak a környezet- és egészségvédelem kérdéseivel, bemutatja számukra, hogy az élet minden területén fontos problémáról van szó. Ez az oktatási forma lehetőséget ad arra is, hogy a különböző korosztályokban az **életkornak és a diákok meglévő ismereteinek megfelelő szinten és módszerekkel** foglalkozzon a tanár egy témával.

Iskolánkban a tanulók rendszeresen bekapcsolódnak a város, megye által meghirdetett **takarítási, környezet- és természetvédelmi akciókba**.

Diákjaink a témával kapcsolatos **tanulmányi versenyeken** szép eredményt érnek el.

Kapcsolatot tartunk a Hortobágyi Nemzeti Park igazgatóságával, a Debreceni Egyetemmel, a TIVIZIG-gel, a Nyírerdő Rt-vel, a TIKÖFE-vel és a Diószegi Sámuel Oktatóközponttal.

16. A TANULÓK ESÉLYEGYENLŐSÉGÉT SZOLGÁLÓ INTÉZKEDÉSEK

16.1. AZ EREDMÉNYES TANULÁS SEGÍTÉSÉNEK ELVEI

Minden tanköteles korú **tanulónak törvényben biztosított joga, hogy a neki megfelelő nevelésben-oktatásban részesüljön**. Ennek érvényesítéséhez az iskolának (az iskolafenntartóval,

az iskola működtetőjével, a családdal, a gondviselővel, szakmai és civilszervezetekkel együttműködve) a következő elvek szerint kell biztosítani a nevelő-oktató munka feltételeit:

- **folyamatos, egyénhez igazodó fejlesztés**, a tudás bővítése, megszilárdítása az iskolázás további szakaszaiban;
- az **eredményes szocializáció akadályainak korai felismerése és kezelése** pedagógiai eszközökkel;
- a **tanuló tanulási nehézségeinek feltárása**, problémái megoldásának segítése az iskolai nevelés-oktatás egész folyamatában és annak valamennyi területén;
- a tanulást érintő lemaradás, illetve a tanulói leszakadás megakadályozásának érdekében a **tanuló személyiségének, szociokulturális háttérének megismerése**, a tanulási eredményességét növelő pedagógiai módszerek alkalmazása;
- a **tanuló** önmagához és másokhoz viszonyított **kiemelkedő teljesítményeinek, tehetségjegyeinek feltárása, fejlesztése** a tanórákon, más iskolai foglalkozásokon, és e tevékenység támogatása az iskolán kívül is;
- **motiváló és hatékony tanulásszervezési eljárások** alkalmazása, akár játékok segítségével (pl. sakk, logikai játékok);
- **egységes alapokon nyugvó tanulási követelmények, ellenőrzési-értékelési diagnosztikus, formatív és szummatív) eljárások** alkalmazása;

- a sajátos nevelési igényű, akadályozott, tanulási, magatartási nehézségekkel küzdők **elfogadása, beilleszkedésük feltételeinek kölcsönös alkalmazkodáson alapuló megteremtése**, a képességprofilhoz viszonyított haladás elismerése, a tanulásban meghatározó képességeik feltárása és fejlesztése.

16.2. KÉPESSÉG- KIBONTAKOZTATÓ FELKÉSZÍTÉS

A képességeket kibontakoztató felkészítés a **személyiséget fejlesztő pedagógiai munkával** és a **közösségfejlesztés segítségével** járul hozzá a tanulási kudarcból, a szociális hátrányból eredő lemaradás csökkentéséhez, a **tanuló egyéni képességeinek, tehetségének kibontakoztatásához, tanulási, továbbtanulási esélyeinek növeléséhez**. A képesség-kibontakoztató felkészítés megszervezhető **integrált keretek között is**, ha a közösség- és a személyiségfejlesztés halmozottan hátrányos helyzetű és az e körbe nem tartozó tanulók közös felkészítése keretében valósul meg, kiegészülve **a társadalmi kirekesztés minden formáját elutasító**, és a bármely oknál fogva hátrányos helyzetben lévők társadalmi beilleszkedését **elfogadó és segítő magatartásformák és készségek kialakításával**, az ezek alapjául szolgáló képességek kibontakoztatásával.

17. A TANULÓ JUTALMAZÁSA, MAGATARTÁSÁNAK, SZORGALMÁNAK MINŐSÍTÉSÉHEZ KAPCSOLÓDÓ ELVEK

A tanulót a tőle elvárhatónál jobb teljesítményéért az intézmény házirendjében foglaltak szerint jutalmazzuk:

17.1. A TANULÓK JUTALMAZÁSÁNAK ELVEI

Az iskola tantestülete dicséretben részesíti, illetve jutalmazza azt a tanulót, aki

- tanulmányi munkáját képességeihez mérten kiemelkedően végzi,
- kitartó szorgalmat vagy példamutató közösségi magatartást tanúsít, illetve,
- hozzájárul az iskola jó hírnevének megőrzéséhez és növeléséhez,
- eredményes kulturális tevékenységet folytat,
- kimagasló sporteredményt ér el,
- a közösségi életben tartósan jó szervező és irányító tevékenységet végez.

A kiemelkedő eredménnyel végzett együttes munkát, a példamutatóan egységes helytállást tanúsító tanulói közösséget csoportos dicséretben és jutalomban lehet részesíteni.

17.2. Az iskolai jutalmazás formái

- Kiemelkedő munkáért odaítélhető díjak (Pedagógiai Program melléklete)
- Dicséret
  - Osztályfőnöki (közösségi munka)
  - Igazgatói (országos verseny, iskolai szintű közösségi munka)
- Év végi jutalom, könyvutalvány (kitűnő bizonyítvány, versenyeredmény, közösségi- és sportmunka)

- Oklevél (az osztályfőnök megítélése alapján)
- Az egész évben kiemelkedő munkát végzett tanulók tantárgyi dicséretét a szaktanár javaslata alapján a bizonyítványba kell bevezetni.
- Kimagasló teljesítményért könyvjutalom, illetve oklevél adható, szaktanári, illetve osztályfőnöki javaslat alapján. Átadása tanév végén az iskolai közösség előtt történik.
- Kiemelkedő teljesítményért az iskola hagyományos díjai adhatók át a ballagáson, illetve tanévzáró ünnepélyen.

18. AZ ISKOLAI ÍRÁSBELI, SZÓBELI, GYAKORLATI BESZÁMOLTATÁSOK, AZ ISMERETEK SZÁMONKÉRÉSÉNEK RENDJE; AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI

A tanulók értékelése nélkülözhetetlen eleme a pedagógiai folyamatnak. Mindhárom értékelési típust, a kiinduló állapot értékelését, a fejlesztő, segítő támogató és az összegző értékelést is alkalmazzuk minden diák esetében.

Az **iskolában szokásos ötfokozatú skála** egy mértékrendszernek felel meg: kialakítjuk az egyeshez, ketteshez, hármashoz, négyeshez, és ötöshöz tartozó értékeket. Az ismeretek számonkérésének formái lehetnek: írásban, szóban, témazáró (dolgozattal).

A folyamatos (napi) számonkérések során a tanár a tanuló teljesítményét minden esetben értékeli. A napi számonkérés – a tanár belátása és a csoport szintjétől függően – történhet szövegesen, vagy az ötfokú skála szerint. A motivációs rendszerben kiemelkedő szerepe van a **tanár személyre szóló értékelésének**. Ennek jellege **segítő, tanácsadó, a visszajelzés** eszköze. A tanárok módszertani szabadságot élveznek abban a tekintetben, hogy – a tantárgy sajátosságainak megfelelően – maguk döntenek el, mely, a tantárggyal összefüggő tanulói teljesítményt érdemesítenek osztályzásra valónak.

Nevelőtestületi megállapodás, hogy minden tanulónak, **valamennyi tantárgyból lehetőség szerint havonta egy, de félévente legalább a heti óraszámával azonos érdemjegye** legyen. Heti egy óras tantárgy esetében félévente legalább kettő.

Az **írásbeli és szóbeli feleletek arányában** lehetőleg törekszünk a **kétharmad-egyharmad** arányra.

18.1. TÉMAZÁRÓ DOLGOZAT

Egy nagyobb anyagrész, témakör számonkérésének írásbeli formája. Az eredményértékelés kizárólag az ötfokú skálával történik. (Maximum két érdemjegy adható a dolgozatra.) Félévi és év végi osztályzat megítélésénél határesetben döntő az eredménye. A témazáró dolgozatok **várható időpontját** a tantárgyi programok rögzítik, melyet **a tanulókkal legkésőbb a megírás előtt egy héttel közölni kell**. A tanuló hiányzása esetén a dolgozat pótlásáról a szaktanár dönt, és erről tájékoztatja a tanulót. Egy napon két témazáró dolgozatnál többet nem írhatnak a diákok. A megírt dolgozatot a szaktanár két, a terjedelmesebb értekezést három héten belül kijavítja.

Alap és emeltszintű oktatás keretében minden szaktanár külön értékeli, de félévkor, év végén csak egy osztályzat születik.

A két tanítási nyelvű osztályokban hangsúlyosabb szerepet kap a félévi, év végi osztályzatban a célnyelven elért eredmény (matematika, történelem, biológia).

A szaktanár belátása szerint írásbeli házi feladatot ad, amelynek célja az órai ismeretek mélyítése.

18.2. AZ OTTHONI FELKÉSZÜLÉSHEZ ELŐÍRT ÍRÁSBELI ÉS SZÓBELI FELADATOK MEGHATÁROZÁSÁNAK ELVEI ÉS KORLÁTAI

Az otthoni szóbeli feladatok kijelölése kizárólag a szaktanár joga, egyéni belátása szerint, a tanulók érdeklődésének, életkorának megfelelően határozza meg.

Az írásbeli feladat célja az órai ismeretek mélyítése. A szaktanár a következő órán ellenőrzi annak meglétét, de hiányát elégtelen érdemjeggyel nem büntetheti.

Az otthoni feladatok számonkérése alól mentesül a diák országos tanulmányi verseny országos fordulója után.

19. AZ ISKOLA KÜLSŐ KAPCSOLATAI

A fenntartóval való kapcsolattartás folyamatos. Az **Oktatási Hivatal Debreceni Pedagógiai Oktatási Központ**, a **Hajdú-Bihar Megyei Pedagógiai Szakszolgálat** szakmai támogatást nyújt számunkra. Kapcsolatot tartunk a **Debreceni Egyetemmel**, valamint más felsőoktatási intézményekkel, vezetőtanári megbízások révén. Az iskola egyéb külső kapcsolatairól más fejezetekben is említést teszünk.

20. NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

A francia és a spanyol két tanítási nyelvű képzés kapcsán folyamatos kapcsolatban állunk az érintett, és a célnyelvi területek nagykövetségeivel, kulturális egyesületekkel, pl. Magyar-Francia Ifjúsági Alapítvány, Alliance Française Kulturális Egyesület, Cervantes Intézet, Zrínyi Ifjúsági Kör (Argentínai Magyar ifjúsági Egyesület).

Az Erasmus+ KA1 Köznevelési Intézmények Munkatársainak Mobilitása pályázatokban való részvételünkkel, a fenntartható fejlődést szem előtt tartva, célul tűzzük ki a kommunikáció, a vitakultúra és a kritikus gondolkodás fejlesztését. Továbbá hangsúlyos szerepet kap a tolerancia, az együttműködés és a konfliktuskezelés fejlesztése, a tanulók lelki egészségének megőrzése, a diákok személyiségfejlesztése, helyes önértékelés kialakítása illetve a sajátos nevelési igényű diákok hatékony fejlesztése. A digitális taneszközök széleskörű használata elengedhetetlen, ezért a projekt megvalósítása során ez a terület is lényeges szerepet kap. A különböző mobilitások során a nem nyelvszakos tanárok nyelvi kompetenciái is fejlődnek.

Új tanítási-szervezési technikákkal, gyakorlati nyelvtanítás-módszertani ötletekkel, innovatív megközelítésekkel, dráma technikával tudjuk majd bővíteni pedagógiai eszköztárunkat, továbbá felfrissíteni, aktualizálni civilizációs ismereteinket. Lehetőség nyílik arra is, hogy tanulmányozhassunk más, külföldi oktatási rendszereket.

A nemzetközi kapcsolatok kiépítése, az európai tudatosság fejlesztése és demokráciára nevelés továbbra is szerves részét képezi a megvalósítandó céljainknak. Távlati célunk iskolánk nemzetközi kapcsolatainak további építése. Több választott kurzus témája is érinti az európai civilizációs értékeket, és a foglalkozások során multikulturális közegben dolgozunk, így több országból érkező kollégával is tudunk tapasztalatokat cserélni, a jó gyakorlatokat átadni. Hosszú távú hatása az iskolánk más külföldi intézményekkel kiépítendő kapcsolataiban és eredményes együttműködésekben lesz majd tapasztalható. Ezáltal diákjaink várhatóan nyitottabbakká válnak az európai értékek iránt, saját jövőjük formálásában aktív felelősséget vállalnak majd.

A térség egyik legrangosabb iskolájaként a mobilitás tapasztalatai révén aktívabb szerepet kívánunk vállalni az intézményen kívüli tudásmegosztás folyamataiban is.

Kiemelten fontos, hogy az európai közösséghez való tartozás és attitűd belső motivációvá váljon, megjelenjen az egyéni és intézményi szintű gondolkodásmódban is, ehhez nagy segítséget nyújt a külföldi országokban szerzett közvetlen tapasztalat.